

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1233/2011,**16. november 2011,****mis käsitleb riiklikult toetatavate ekspordikrediitide suuniste rakendamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2001/76/EÜ ja 2001/77/EÜ**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 207,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ekspordikrediidiasutused aitavad kaasa maailmakaubanduse arengule, toetades ettevõtete eksporti ja investeerimist viisil, mis täiendab erasektori pakutavat finantseerimist ja kindlustust. Liit on osaline Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) kokkuleppes riiklikult toetatavate ekspordikrediitide kohta (edaspidi „kokkulepe“). Kokkuleppega reguleeritakse finantseerimistingimusi, mida ekspordikrediidiasutused võivad pakkuda, et edendada võrdseid tingimusi riiklikult toetatavate ekspordikrediitide vallas.
- (2) Vastavalt nõukogu 22. detsembri 2000. aasta otsusele 2001/76/EÜ (millega asendatakse 4. aprilli 1978. aasta otsus teatavate suuniste rakendamise kohta riiklikult toetatavate ekspordikrediitide vallas) ⁽²⁾ ja nõukogu 22. detsembri 2000. aasta otsusele 2001/77/EÜ (projektide finantseerimise raamlepingu põhimõtete kohaldamise kohta riiklikult toetatava ekspordikrediidi vallas) ⁽³⁾ rakendatakse kokkuleppes sisalduvaid suuniseid ja projektide finantseerimise konkreetseid eeskirju liidus.
- (3) Kokkulepe soodustab ekspordikrediidiasutuste tegevuse kaudu kaudselt vaba ja õiglast kaubandust ja selliste ettevõtete investeerimist, kellel oleks muidu raskem kasutada erasektori pakutavaid krediitivõimalusi.
- (4) Liikmesriigid peaksid järgima liidu välistegevust reguleerivaid üldnorme, nagu demokraatia edendamine, inimõiguste austamine, arengupoliitika sidusus ja võitlus kliimamuutuse vastu, kui nad kehtestavad, arendavad edasi ja rakendavad oma riiklikke ekspordikrediidisüsteeme ja teostavad järelevalvet riiklikult toetatavate ekspordikrediititoimingute üle.
- (5) Kokkuleppe osalised osalevad jätkuvas protsessis, mille eesmärk on võimalikult vähendada turumoonutusi ja luua võrdsed võimalused, mille kohaselt ekspordikrediidiasutuste nõutavad garantiipreemiad on riskipõhised ja peaksid katma pikaajalises plaanis nende tegevuskulud ja kahjud ning olema kooskõlas WTO nõuetega. Selle eesmärgi saavutamiseks toimivad ekspordikrediidisüsteemid läbipaistvalt ja asutused annavad vastavalt aru OECD-le.
- (6) Ekspordikrediidiasutuste antav sihipärane ekspordikrediit saab aidata parandada liidu ettevõtete, sealhulgas ja samuti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete võimalust turule pääseda.
- (7) Kokkuleppe osalised ja Euroopa Liidu liikmesriigid otsustasid avaldada teatava teabe ekspordikrediitide kohta vastavalt OECD ja liidu läbipaistvuseeskirjadele, et pakkuda kokkuleppe osalistele ja liikmesriikidele võrdseid võimalusi.
- (8) Liit kohaldab läbipaistvuse ja aruandluskohustuse meetmeid, nagu on sätestatud I lisas.
- (9) Võttes arvesse tihenenu konkurentsi maailmaturgudel ning selleks, et vältida liidu ettevõtete sattumist ebasoodsasse konkurentsiolukorda, peaks komisjon liikmesriikidelt saadud läbirääkimisvolituste kohaselt toetama OECD jõupingutusi kokkuleppes mitteosalevate riikideni jõudmiseks. Komisjon peaks kasutama kahepoolseid ja mitmepoolseid läbirääkimisi, et kehtestada ülemaailmsed standardid riiklikult toetatavate ekspordikrediitide kohta. Ülemaailmsed standardid selles valdkonnas on eeldus võrdsete võimaluste loomiseks maailmakaubanduses.
- (10) OECD riigid järgivad kokkulepet, kuid OECD-sse mittekuuluvad riigid ei osale kokkuleppes ning see võib anda nende riikide eksportijatele konkurentsieelise. Seepärast ergutatakse neid riike kokkulepet kohaldama, et tagada võrdsed võimalused ka ülemaailmsel tasandil.
- (11) Võttes arvesse ELi parema õigusloome poliitikat, mille eesmärk on lihtsustada ja tõhustada olemasolevaid õigusakte, keskenduvad komisjon ja liikmesriigid edaspidi kokkulepet läbi vaadates vajaduse korral ettevõtete ja riiklike haldusasutuste, sh ekspordikrediidiasutuste halduskoormuse vähendamisele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 13. septembri 2011. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 8. novembri 2011. aasta otsus.

⁽²⁾ EÜT L 32, 2.2.2001, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 32, 2.2.2001, lk 55.

- (12) Kokkuleppe osalised otsustasid muuta ja ratsionaliseerida kokkulepet. Nende kokku lepitud muudatused hõlmavad enamat kasutajasõbralikkust, asjakohaste rahvusvaheliste kohustuste omavahelise sidususe parandamist ja suurema läbipaistvuse saavutamist, eelkõige nende suhtes, kes ei ole kokkuleppe osalised. Samuti leppisid kokkuleppe osalised kokku, et kokkuleppe teksti inkorporeeritakse projektide finantseerimise eeskirjad, mis võeti kasutusele otsusega 2001/77/EÜ, ja eeskirjad laevadele antavate ekspordikrediitide kohta, mis võeti kasutusele nõukogu otsusega 2002/634/EÜ, ⁽¹⁾ millega muudeti otsust 2001/76/EÜ.
- (13) Muudetud otsus 2001/76/EÜ tuleks tunnistada kehtetuks ja asendada käesoleva määrusega koos selle lisas oleva kokkuleppe konsolideeritud ja läbivaadatud tekstiga ning otsus 2001/77/EÜ tuleks tunnistada kehtetuks.
- (14) Selleks et kokkuleppes esitatud suuniste muudatused kokkuleppe osaliste vahel kokkulepitul kujul sujuvalt ja kiiresti liidu õigusaktidesse sisse viia, peaks komisjon võtma vastu delegeeritud õigusakte II lisa muutmiseks, kui see on vajalik. Seega tuleks kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 anda komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte suunistes selliste muudatuste tegemiseks, milles kokkuleppe osalised on kokku leppinud. Eriti oluline on, et komisjon viiks oma ettevalmistustöö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kokkuleppe kohaldamine

Suuniseid, mis sisalduvad riiklikult toetatavate ekspordikrediitide kokkuleppes, kohaldatakse liidus. Kokkuleppe tekst on esitatud käesoleva määruse lisana.

Artikkel 2

Volituste delegeerimine

Komisjon võtab vastavalt artiklile 3 vastu delegeeritud õigusakte II lisa muutmiseks seoses kokkuleppe osaliste vahel kokku lepitud muudatustega suunistes.

Kui II lisa tuleb muuta suunistesse tehtud muudatuste tõttu, milles kokkuleppe osalised on kokku leppinud, ning kui see on kiireloomulisuse tõttu hädavajalik, kohaldatakse käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide suhtes artiklis 4 sätestatud menetlust.

⁽¹⁾ EÜT L 206, 3.8.2002, lk 16.

Artikkel 3

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse käesolevas artiklis sätestatud tingimustel õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte.
2. Komisjonile antakse artiklis 2 nimetatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise volitused määramata ajaks alates 9. detsembrist 2011.
3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artiklis 2 sätestatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub ainult siis, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole esitanud sellele vastuväiteid kahe kuu jooksul alates sellest, kui õigusakt Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tehti, või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne nimetatud ajavahemiku möödumist komisjonile teatanud, et ei kavatse vastuväiteid esitada. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda ajavahemikku kahe kuu võrra pikendada.

Artikkel 4

Kiirmenetlus

1. Käesoleva artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktid jõustuvad viivitamata ja neid kohaldatakse seni, kuni nende suhtes ei esitata lõike 2 kohaselt vastuväiteid. Kui delegeeritud õigusakt Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tehakse, esitatakse ühtlasi põhjendused kiirmenetluse kasutamise kohta.

2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitada vastavalt artiklis 3 lõikes 5 osutatud menetlusele. Sellisel juhul tunnistab komisjon õigusakti viivitamata kehtetuks pärast seda, kui on saanud teate Euroopa Parlamendi või nõukogu otsuse kohta esitada vastuväiteid.

Artikkel 5

Läbipaistvus ja aruandlus

Liidus kohaldatavad läbipaistvuse ja aruandluse meetmed on sätestatud I lisas.

*Artikkel 6***Kehtetuks tunnistamine**

Otsused 2001/76/EÜ ja 2001/77/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

*Artikkel 7***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 16. november 2011

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
W. SZCZUKA

I LISA

1. Iga liikmesriik esitab komisjonile iga-aastase tegevusaruande liidu tasandil läbipaistvuse parandamiseks, ilma et see piiraks riiklike ekspordikrediitkavade üle järelevalvet teostavate liikmesriikide asutuste õigusi. Liikmesriigid teatavad kooskõlas riikliku õigusraamistikuga varadest ja kohustustest, makstud nõuetest ja sissenõuetest, uutest kohustustest, riskidest ja garantiipreemiast. Kui tingimuslikud kohustused võivad tekkida seoses riiklikult toetatavate ekspordikrediititoimingutega, märgitakse need toimingud iga-aastasessse tegevusaruandesse.
2. Iga-aastases tegevusaruandes kirjeldavad liikmesriigid, kuidas arvestavad nende ekspordikrediidasutused riiklikult toetatavates ekspordikrediititoimingutes keskkonnariskidega, millega võivad kaasneda muud samalaadsed riskid.
3. Komisjon esitab nimetatud teabe alusel parlamendile aastaülevaate, milles hinnatakse ka ekspordikrediidasutuste vastavust liidu eesmärkidele ja kohustustele.
4. Komisjon esitab vastavalt oma pädevusele Euroopa Parlamendile aastaaruande läbirääkimiste kohta rahvusvahelise koostöö foorumites, milles komisjonile on antud volitus osaleda, et luua ülemaailmsed standardid riiklikult toetatavate ekspordikrediitide kohta.

Esimene aruandlusperiood on käesoleva määruse kohaselt 2011. aasta.

II LISA

RIIKLIKULT TOETATAVATE EKSPORDIKREDIITIDE KOKKULEPE

SISUKORD

	Lehekülg
I PEATÜKK: ÜLDSÄTTED	52
1. EESMÄRK	52
2. STAATUS	52
3. OSALEMINE	52
4. MITTEOSALISTELE KÄTTESAADAV TEAVE	52
5. KOHALDAMISALA	52
6. SEKTORILEPPED	53
7. PROJEKTIDE FINANTSEERIMINE	53
8. KOKKULEPPEST TAGANEMINE	53
9. JÄRELEVALVE	53
II PEATÜKK: EKSPORDIKREDIIDI FINANTSEERIMISTINGIMUSED	53
10. SISSEMAKSE, MAKSIMAALNE RIIKLIK TOETUS JA KOHALIKUD KULUD	53
11. RIIKIDE LIIGITUS PIKIMA TAGASIMAKSETÄHTAJA MÄÄRAMISEKS	54
12. PIKIM TAGASIMAKSETÄHTAEG	54
13. TAGASIMAKSETÄHTAEG MUUDE JÕUJAAMADE PUHUL KUI TUUMAELEKTRIJAAMAD	54
14. PÕHISUMMA TAGASIMAKSMINE JA INTRESSI MAKSMINE	55
15. INTRESSIMÄÄRAD, GARANTIIPREEMIAMÄÄRAD JA MUUD TASUD	56
16. EKSPORDIKREDIIDI KEHTIVUSAEG	56
17. MEETMED KAHJUDE VÄLTIMISEKS VÕI PIIRAMISEKS	56
18. TINGIMUSTE KOHANDAMINE	56
19. FIKSEERITUD MIINIMUMINTRESSIMÄÄRAD RIIKLIKU FINANTSEERIMISTOETUSE PUHUL	56
20. TURUINTRESSI VIITEMÄÄRADE ARVUTAMINE	56
21. TURUINTRESSI VIITEMÄÄRADE KEHTIVUS	57
22. TURUINTRESSI VIITEMÄÄRADE KOHALDAMINE	57
23. GARANTIIPREEMIA KREDIIDIRISKI KATTEKS	57
24. ALAMMÄÄR RIIGI LAENURISKI JA RIIGI MAKSEJÕUETUSRISKI PUHUL	57
25. RIIGI LAENURISKIDE LIIGITAMINE	58
26. MITMEPOOLSETE JA PIIRKONDLIKE INSTITUTSIOONIDE LIIGITUS	59

	Lehekülg
27. RIIKLIKU EKSPORDIKREDIIDI PROTSENT JA KVALITEET	59
28. VALITUD RIIGI LAENURISKI ELEMENTIDE VÄLISTAMINE JA RIIGI RISKIDE VÄHENDAMISE MEETODID	60
29. GARANTIIPREEMIADE ALAMMÄÄRADE KEHTIVUSE LÄBIVAATAMINE RIIGI KREDIIDIRISKI JA RIIGI MAKSEJÕUETUSE RISKI PUHUL	61
III PEATÜKK: SEOTUD ABI KÄSITLEVAD SÄTTED	61
30. ÜLDPÕHIMÕTTED	61
31. SEOTUD ABI VORMID	61
32. SIDUSFINANTSEERIMINE	62
33. RIIGI VASTAVUS SEOTUD ABI TINGIMUSTELE	62
34. PROJEKTI VASTAVUS TINGIMUSTELE	63
35. MIINIMUMSOODUSTUSTASE	63
36. ERANDID RIIGI VÕI PROJEKTI VASTAVUSEST SEOTUD ABI TINGIMUSTELE	64
37. SEOTUD ABI SOODUSTUSTASEME ARVUTAMINE	64
38. SEOTUD ABI KEHTIVUSAEG	65
39. TINGIMUSTE KOHANDAMINE	65
IV PEATÜKK: MENETLUSED	66
1. JAGU: EKSPORDIKREDIIDI JA KAUBANDUSEGA LIITUVA ABI ÜHTNE KORD	66
40. TEATISED	66
41. TEAVE RIIKLIKU TOETUSE KOHTA	66
42. TINGIMUSTE KOHANDAMISE KORD	66
43. ERIKONSULTATSIOONID	66
2. JAGU: EKSPORDIKREDIIDI MENETLUSED	67
44. EELNEV TEATAMINE KOOS ARUTELUGA	67
45. EELNEV TEATAMINE ILMA ARUTELUTA	67
3. JAGU: KAUBANDUSEGA LIITUVAST ABIST TEATAMISE MENETLUSED	67
46. EELNEV TEATAMINE	67
47. VIIVITAMATU TEATAMINE	68
4. JAGU: KONSULTEERIMISMENETLUSED SEOTUD ABI PUHUL	68
48. KONSULTEERIMISE EESMÄRK	68
49. KONSULTEERIMISE ULATUS JA AEG	68
50. KONSULTATSIOONIDE TULEMUSED	69
5. JAGU: TEABEVAHETUS EKSPORDIKREDIIDI JA KAUBANDUSEGA LIITUVA ABI PUHUL	69

	Lehekülg
51. KONTAKTASUTUSED	69
52. JÄRELEPÄRIMISTE ULATUS	69
53. VASTUSTE ULATUS	69
54. SUULISED KONSULTATSIOONID	69
55. ÜHISSEISUKOHA MENETLEMINE JA VORM	70
56. ÜHISSEISUKOHA ETTEPANEKULE VASTAMINE	70
57. ÜHISSEISUKOHA HEAKSKIITMINE	70
58. LAHKARVAMUS ÜHISSEISUKOHA PUHUL	71
59. ÜHISSEISUKOHA JÕUSTUMINE	71
60. ÜHISSEISUKOHA KEHTIVUS	71
6. JAGU: MIINIMUMINTRESSIMÄÄRADEST TEATAMIST KÄSITLEVAD RAKENDUSSÄTTED	71
61. MIINIMUMINTRESSIMÄÄRADEST TEATAMINE	71
62. INTRESSIMÄÄRADE JÕUSTUMINE	71
63. INTRESSIMÄÄRADE VIIVITAMATA MUUTMINE	71
7. JAGU: LÄBIVAATUSED	72
64. KOKKULEPPE KORRALINE LÄBIVAATAMINE	72
65. MIINIMUMINTRESSIMÄÄRADE LÄBIVAATAMINE	72
66. GARANTIIPREEMIADE ALAMMÄÄRADE JA SEOTUD KÜSIMUSTE LÄBIVAATAMINE	72
I LISA: SEKTORILEPE LAEVADE EKSPORDIKREDIIDI KOHTA	73
II LISA: SEKTORILEPE TUUMAELEKTRIJAAMA EKSPORDIKREDIIDI KOHTA TUUMAELEKTRIJAAM	76
III LISA: SEKTORILEPE TSIVIILÕHUSÕIDUKITE EKSPORDIKREDIIDI KOHTA	78
IV LISA: SEKTORILEPE EKSPORDIKREDIIDI, TAASTUVATE ENERGIAALLIKATE JA VEEPROJEKTIDE KOHTA, KEHTIB KATSEAJAL KUNI 30. JUUNINI 2007	89
V LISA: TEAVE, MIS TULEB TEATISTES ESITADA	92
VI LISA: GARANTIIPREEMIADE ALAMMÄÄRADE ARVUTAMINE	97
VII LISA: RIIGI LAENURISKIDE LIIGITUSE KOHALDAMIST PUUDUTAVAD KRITERIUMID JA TINGIMUSED, KUI GARANT ASUB KOLMANDAS RIIGIS VÕI ON MITMEPOOLNE VÕI PIIRKONDLIK INSTITUTSIOON	99
VIII LISA: KRITERIUMID JA TINGIMUSED, MIS REGULEERIVAD RIIGI LAENURISKI VÄHENDAMIST/VÄLISTAMIST GARANTIIPREEMIADE ALAMMÄÄRADE ARVUTAMISEL	101
XI LISA: ARENGUABI KVALITEEDI HINDAMISE KRITERIUMID	108
X LISA: PROJEKTIDE FINANTSEERIMISE TEHINGUTE SUHTES KOHALDATAVAD TINGIMUSED	109
XI LISA: MÕISTETE LOETELU	111

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

1. Eesmärk

- a) Riiklikult toetatavate ekspordikrediitide kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe”) põhieesmärk on luua raamistik riiklikult toetatava ekspordikrediidi korrahasele kasutamisele.
- b) Kokkuleppega püütakse soodustada võrdseid võimalusi riikliku toetuse osas, nagu määratletud punkti 5 alapunktis a, et edendada eksportijatevahelist konkurentsi, mis põhineks pigem eksporditavate kaupade ja teenuste kvaliteedil ja hinnal kui soodsaimatel riiklikult toetatavatel finantseerimistingimustel.

2. Staatus

Kokkulepe, mis töötati välja OECD raames, jõustus algselt 1978. aasta aprillis ja selle kestus on määramata. Tegemist on suulise kokkuleppega osaliste vahel; see ei ole OECD õigusakt, ⁽¹⁾ kuigi OECD sekretariaat (edaspidi „sekretariaat”) aitab seda hallata.

3. Osalemine

Kokkuleppe osalised on hetkel: Austraalia, Kanada, Euroopa Liit, Jaapan, Korea, Uus-Meremaa, Norra, Šveits ja Ameerika Ühendriigid. Olemasolevad osalised võivad osalisteks kutsuda teisi OECD liikmeid ja muid riike.

4. Mitteosalistele kättesaadav teave

- a) Osalised kohustuvad jagama mitteosalistega teavet riiklikku toetust käsitlevate teatiste kohta, nagu sätestatud punkti 5 alapunktis a.
- b) Osaline saadab konkurentsiolukorras oleva mitteosalise taotlusel mitteosalisele vastuse riiklikuks toetuseks pakutavate finantseerimistingimuste kohta vastastikkuse põhimõtte alusel samal moel, nagu ta vastaks osalise taotlusele.

5. Kohaldamisala

Kokkulepet kohaldatakse igasuguse avaliku halduse asutuse poolt või nimel kaupade ja/või teenuste väljaveoks antava riikliku toetuse, sealhulgas kapitaliliingu suhtes, mille tagasimaksetähtaeg on vähemalt kaks aastat.

- a) Riikliku toetust võib anda mitmes vormis:

1) ekspordikrediidi tagatis või kindlustus (täiemahuline garantii);

2) riiklik finantseerimistoetus:

— otselaen/finantseerimine ja refinantseerimine või

— intressitoetus;

3) mis tahes kombinatsioon eespool nimetatutest.

- b) Kokkulepet kohaldatakse seotud abi suhtes; IV peatükis sätestatud korda kohaldatakse ka kaubandusega liituva sidumata abi suhtes.

- c) Kokkulepet ei kohaldata sõjalise varustuse ega põllumajandustoodete ekspordi suhtes.

- d) Riiklikku toetust ei anta, kui on selgeid tõendeid, et leping on eelkõige soodsamate tagasimaksetingimuste saamiseks sõlmitud ostjaga, kes ei asu kaupade tegelikus sihtriigis.

⁽¹⁾ Nagu on määratletud OECD konventsiooni punktis 5.

6. Sektorilepped

a) Kokkuleppe koosseisu kuuluvad järgmised sektorilepped:

- laevad (I lisa),
- tuumaelektrijaamad (II lisa),
- tsiviilõhusõidukid (III lisa),
- taastuvate energiaallikate ja veega seotud projektid (IV lisa).

b) Sektorileppe osaline võib kohaldada selle leppe riiklikku toetust käsitlevaid sätteid kõnealuse sektorileppega hõlmatud kaupade ja/või teenuste ekspordi suhtes. Kui sektorilepe ei sisalda kokkuleppe sättele vastavat sätet, kohaldab sektorileppe osaline kokkuleppe sätet.

7. Projektide finantseerimine

- a) Osalised võivad kohaldada X lisas sätestatud tingimusi kaupade ja/või teenuste ekspordi suhtes nende tehingute puhul, mis vastavad X lisa 1. liites sätestatud kriteeriumidele.
- b) Punkti a ei kohaldata tsiviilõhusõidukite sektorileppega hõlmatud kaupade ja teenuste ekspordi suhtes.

8. Kokkuleppest taganemine

Osaline võib kokkuleppest taganeda, teatades sellest kirjalikult sekretariaadile välksidevahendite, nt OECD sidusinfo-süsteemi (OLIS) abil. Taganemine jõustub 180 kalendripäeva pärast seda, kui sekretariaat on teatise kätte saanud.

9. Järelevalve

Sekretariaat kontrollib kokkuleppe rakendamist.

II PEATÜKK

EKSPORDIKREDIIDI FINANTSEERIMISTINGIMUSED

Ekspordikrediidi finantseerimistingimused hõlmavad kõiki käesolevas peatükis ette nähtud sätteid, mida tuleb tõlgendada nende omavahelises seoses.

Kokkuleppes sätestatakse piirangud tingimuste suhtes, mille korral võib riiklikku toetust anda. Osalised nõustuvad, et teatavate kaubandus- või tööstussektorite suhtes kohaldatakse traditsiooniliselt rangemaid finantseerimistingimusi, kui kokkuleppes ette nähtud. Osalised järgivad ka edaspidi selliseid tavapäraseid finantseerimistingimusi, eelkõige põhimõtet, mille kohaselt tagasimaksetähtaeg ei ületa kaupade kasutusaega.

10. Sissemakse, maksimaalne riiklik toetus ja kohalikud kulud

- a) Osalised kohustavad riiklikult toetatavate kaupade ja teenuste ostjaid tegema sissemakseid vähemalt 15 protsendi ulatuses ekspordilepingu väärtusest IX lisas määratletud krediitähitaja alguses või enne seda. Sissemaksete suuruse määramisel võib ekspordilepingu väärtust võrdeliselt vähendada, kui tehing hõlmab kolmanda riigi kaupu ja teenuseid, mida riiklikult ei toetata. Lubatud on finantseerimine/kindlustus 100 % ulatuses garantiipreemiast. Garantiipreemia võib arvata ekspordilepingu väärtuse hulka või mitte. Kõnealusteks sissemakseteks ei peeta pärast krediitähitaja algust tehtud garantiipreemiaid.
- b) Selliseid sissemakseid võib riiklikult toetada üksnes tavapäraste krediitähitajaeelsete riskide suhtes võimaldatava kindlustuse või garantii vormis.
- c) Välja arvatud punktides b ja d sätestatu, ei anna osalised riiklikku toetust rohkem kui 85 % ekspordilepingu väärtusest, kaasa arvatud kolmandate riikide tarned, kuid välja arvatud kohalikud kulud.

d) Osalised võivad anda riiklikku toetust kohalike kulude katteks tingimusel, et:

- 1) punktide c ja d kohaselt osutatava riikliku toetuse kogusumma ei tohi olla suurem kui 100 % ekspordilepingu väärtusest. Seega ei tohi toetatavate kohalike kulude summa ületada sissemakse summat;
- 2) seda ei anta tingimustel, mis on asjakohaseks eksporditehinguks kokkulepitutest soodsamad või vähem kitsendavad;
- 3) punkti 11 alapunktis a määratletud I kategooria riikide puhul piirdub see täiemahulise garantiiga.

11. Riikide liigitus pikima tagasimaksetähtaaja määramiseks

- a) I kategooriasse kuuluvad need riigid, mis on liigitatud Maailmapanga künnisloendisse ⁽¹⁾. Kõik muud riigid kuuluvad II kategooriasse. Maailmapank arvutab liigitusväärtuse igal aastal uuesti. Riik läheb ühest kategooriast teise alles pärast seda, kui talle Maailmapanga määratud liigitus on jäänud kahel järjestikusel aastal samaks.
- b) Riikide liigitamisel rakendatakse järgmisi tegevuskriteeriume ja menetlusi.
 - 1) Kokkuleppekohane liigitus määratakse kindlaks RKT alusel elaniku kohta, mille on välja arvutanud Maailmapank oma laenuvõtjariikide liigituse koostamiseks.
 - 2) Juhul kui Maailmapangal ei ole RKT arvutamiseks elaniku kohta piisavalt teavet, palutakse tal hinnata, kas asjakohase riigi RKT elaniku kohta ületab kehtiva künnise või jääb sellest allapoole. Riik liigitatakse selle hinnangu põhjal, kui osalised ei otsusta teisiti.
 - 3) Kui riik liigitatakse ümber punkti 11 alapunkti a kohaselt, jõustub ümberliigitus kaks nädalat pärast seda, kui sekretariaat on Maailmapanga eespool nimetatud andmete põhjal tehtud järeldused edastanud kõikidele osalistele.
 - 4) Juhul kui Maailmapank täpsustab näitajaid, ei arvestata selliseid täpsustusi kokkuleppe kohaldamisel. Sellest hoolimata võib riigi liigitust muuta ühissuukohaga ja osalised kaaluvad pooldavalt muudatust, mis tuleneb näitajate vigadest või väljajäänud andmetest, mis on tagantjärele kindlaks tehtud samal kalendriaastal, kui sekretariaat näitajad esimest korda osalistele saatis.

12. Pikim tagasimaksetähtaeg

Ilma et see piiraks punkti 13 kohaldamist, sõltub pikim tagasimaksetähtaeg punkti 11 kohasest sihtriigi liigitusest.

- a) I kategooria riikide puhul on pikim tagasimaksetähtaeg viis aastat, kusjuures punktis 45 sätestatud eelneva teatamise menetluse rakendamisel on võimalik kokku leppida kuni kaheksa ja poole aasta pikkuses tähtajas.
- b) II kategooria riikide puhul on pikim tagasimaksetähtaeg kümme aastat.
- c) Lepingu puhul, mis hõlmab rohkem kui ühte sihtriiki, peaksid osalised püüdma jõuda punktides 55–60 sätestatud korras ühissuukohale, et leppida kokku sobivates tingimustes.

13. Tagasimaksetähtaeg muude jõujaamade puhul kui tuumaelektrijaamad

- a) Muude jõujaamade puhul kui tuumaelektrijaamad, on pikim tagasimaksetähtaeg 12 aastat. Kui osaline kavatseb toetada pikemat kui punktis 12 ette nähtud tagasimaksetähtaega, teatab ta sellest ette punktis 45 sätestatud korras.

⁽¹⁾ Tuginedes Maailmapanga riikide klassifikatsiooni iga-aastasele läbivaatamisele, kasutatakse riigi kategooriasse liigitamiseks rahvusliku kogutoodangu (RKT) künnist. Selle künnise võib leida OECD veebisaidilt (www.oecd.org/ech/xcred).

b) Muud jõujaamad kui tuumaelektrijaamad on täielikud elektrijaamad või selle osad, mis ei toimi tuumkütuse abil, kaasa arvatud kõik koostisosad, seadmed, vahendid ja teenused (sh töötajate koolitamine), mida on otseselt vaja selliste elektrijaamade ehitamiseks ja kasutuselevõtuks. Sinna hulka ei kuulu kulud, mille eest vastutab tavaliselt ostja, nt kulud, mis on seotud maaparanduse, teede, ehituslinnakute, elektriliinide, jaotlate ja veevarustusega, samuti kulud, mis tulenevad ametlikust heakskiitmise korrast ostja riigis (nt krundikasutusluba, kütuselaadimisluba), välja arvatud

1) juhtudel, kui jaotla ja elektrijaama ostja on üks ja sama isik, on algse jaotla pikim tagasimaksetähtaeg sama kui muu jõujaama kui tuumaelektrijaama puhul (st 12 aastat) ja

2) alajaamade, trafode ja alumise pingekünnisega 100 kV ülekandeliinide puhul on pikim tagasimaksetähtaeg sama kui muu jõujaama kui tuumaelektrijaama puhul.

14. Põhisumma tagasimaksmine ja intressi maksmine

a) Ekspordikrediidi põhisumma makstakse tagasi võrdsete osamaksetena.

b) Põhisumma makstakse tagasi ja intresse makstakse vähemalt iga kuue kuu järel, kusjuures põhisumma ja intressi esimene osamakse tuleb teha hiljemalt kuus kuud pärast krediitähitaja algust.

c) Liisingutehingute toetuseks antava ekspordikrediidi puhul võib punktis a sätestatud põhisumma võrdsete tagasimaksete asemel kohaldada põhisumma võrdsete tagasimaksete ja intressi kombinatsiooni.

d) Erakorralisel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhul võib ekspordikrediiti anda muudel tingimustel kui eespool punktides a–c sätestatud. Kõnealuse toetuse andmist selgitatakse tasakaalustamatusega võlgnikule kättesaadavate rahaliste vahendite ajastuses ning võrdse, kord poolaastas toimuva tagasimaksmise graafiku alusel saada oleva võlteeninduse profiiliga ning see peab vastama järgmistele kriteeriumidele:

1) ükski põhisumma üksik tagasimakse või põhisumma tagasimaksete jada kuuekuulise perioodi jooksul ei tohi ületada 25 % krediidi põhisummast;

2) põhisumma tagasimaksmine toimub mitte harvem kui iga 12 kuu järel. Põhisumma esimene tagasimakse sooritatakse hiljemalt 12 kuud pärast krediitähitaja algust ja vähemalt 2 % krediidi põhisummast peab olema tagasi makstud 12 kuud pärast krediitähitaja algust;

3) intressi makstakse vähemalt iga 12 kuu järel, kusjuures intressi esimene makse tuleb teha hiljemalt kuus kuud pärast krediitähitaja algust;

4) keskmine kaalutud tagasimakseperiood ei tohi olla pikem kui

— riiklike ostjatega (või riigi maksejõuetusrisi tagasimaksegarantiiga) tehtavate tehingute puhul neli ja pool aastat I kategooria riikide ning viis ja veerand aastat II kategooria riikide puhul;

— mitteriiklike ostjatega (ja ilma riigi maksejõuetusrisi tagasimaksegarantiita) tehtavate tehingute puhul viis aastat I kategooria riikide ning kuus aastat II kategooria riikide puhul;

— olenemata kahes eelmises taandes ette nähtud sätetest muu jõujaama kui tuumaelektrijaama toetamisega seotud tehingute puhul vastavalt punktile 13 kuus ja veerand aastat;

5) osaline esitab vastavalt punktile 45 eelneva kirjaliku teatise, milles selgitatakse alapunktide a–c kohaselt toetuse mitteandmise põhjust.

e) Pärast krediitähitaja algust tasumisele kuuluvat intressi ei kapitaliseerita.

15. Intressimäärad, garantiipreemiamäärad ja muud tasud

- a) Intressid ei sisalda
- 1) garantiipreemiaid ega muid makseid tarnijakrediidi või finantskrediidi kindlustamiseks või garanteerimiseks;
 - 2) ekspordikrediidiga seotud pankade teenustasusid ega vahendustasusid, välja arvatud kogu tagasimaksetähtaja jooksul pangale makstavad aasta- või poolaastatasud, ega
 - 3) impordiriigi kehtestatud kinnipeetavaid makse.
- b) Kui riiklikku toetust antakse otsekrediidi või -finantseerimise või refinantseerimise vormis, võib garantiipreemia lisada intressi nimiväärtusele või võtta seda eraldi maksena; kumbki tegur tuleb osalistele teatamisel eraldi välja tuua.

16. Ekspordikrediidi kehtivusaeg

Üksiku ekspordikrediidi või -krediidiliini finantseerimistingimused, välja arvatud punktis 21 sätestatud turuintressi viitemäärade (CIRR, Commercial Interest Reference Rate) kehtivusaeg, kehtestatakse enne lõpliku kulukohustuse võtmist kõige rohkem kuueks kuuks.

17. Meetmed kahjude vältimiseks või piiramiseks

Kokkulepe ei takista ekspordikrediidiga tegelevatel asutustel ega finantseerimisasutustel leppida kokku kokkuleppes ette nähtust vähem kitsendavates finantseerimistingimustes, kui seda tehakse pärast lepingu sõlmimist (kui ekspordikrediidileping ja seotud dokumendid on juba jõustunud) ja kui selle eesmärk on üksnes vältida või piirata kahjusid, mis tulenevad sündmustest, mis võivad põhjustada maksmatajätmist või nõuete tekkimist.

18. Tingimuste kohandamine

Võttes arvesse osalise rahvusvahelisi kohustusi ning kooskõlas kokkuleppe eesmärgiga võib osaline punktis 42 sätestatud korras kohandada tingimusi osalise või mitteosalise pakutud finantseerimistingimustega. Käesoleva punktiga kooskõlas ette nähtud finantseerimistingimusi loetakse vastavaks I, II peatüki ning vajaduse korral I, II, III, IV ja X lisa sätetele.

19. Fikseeritud miinimumintressimäärad riikliku finantseerimistoetuse puhul

- a) Osalised, kes annavad riiklikku toetust fikseeritud intressimääraga laenudeks, kohaldavad miinimumintressimääradena asjakohaseid turuintressi viitemäärasid (CIRR). Turuintressi viitemäärad on intressimäärad, mis on kindlaks määratud järgmiste põhimõtete alusel:
- 1) turuintressi viitemäärad peaksid esindama asjakohase vääringu koduturul kehtivaid laenude lõplikke turuintressimäärasid;
 - 2) turuintressi viitemäärad peaksid võimalikult täpselt vastama esmajärguliste kodumaiste laenuvõtjate suhtes kohaldatavale intressimäärale;
 - 3) turuintressi viitemäärad peaksid põhinema sellise laenu finantseerimiskuludel, millel on kindel intressimäär;
 - 4) turuintressi viitemäärad ei tohiks moonutada kodumaised konkurentsitingimusi ja
 - 5) turuintressi viitemäärad peaksid võimalikult täpselt vastama esmajärgulistele välismaistele laenuvõtjatele kättesaadavale intressimäärale.
- b) Riikliku finantseerimistoetuse andmine ei korva ega hüvita osaliselt ega täielikult asjakohast krediidiriski garantiipreemiat, mida võetakse tagasimaksmata jätmise riski katteks vastavalt punkti 23 sätetele.

20. Turuintressi viitemäärade arvutamine

- a) Alguses valib iga osaline, kes soovib kehtestada turuintressi viitemäära, oma vääringu jaoks ühe kahest järgmisest põhiintressimäärade süsteemist:
- 1) kuni viieaastase tagasimaksetähtaja puhul kolmeaastaste riigivõlakirjade tootlus, kuni kaheksa ja poole aasta pikkuse tagasimaksetähtaja puhul viieaastaste riigivõlakirjade tootlus ning üle kaheksa ja poole aasta pikkuse tagasimaksetähtaja puhul seitsmeaastaste riigivõlakirjade tootlus või

2) kõikide tagasimaksetähtaegade puhul viieaastaste riigivõlakirjade tootlus.

Põhiintressimäärasüsteemi erandid lepitakse osaliste vahel kokku.

- b) Turuintressi viitemäär on iga osalise põhiintressimäärast 100 baaspunkti võrra suurem, kui osalised ei lepi kokku teisiti.
- c) Ülejäänud osalised rakendavad konkreetse vääringu suhtes kehtestatud turuintressi viitemäära juhul, kui nad otsustavad finantseerida nimetatud vääringus.
- d) Osaline võib vahetada oma põhiintressimäära süsteemi, teatades sellest kuus kuud ette ja olles eelnevalt konsulteerinud teiste osalistega.
- e) Osaline või mitteosaline võib taotleda turuintressi viitemäära kindlaksmääramist mitteosaleja vääringus. Huvitatud mitteosalisega konsulteerides võib osaline või sekretariaat kõnealuse mitteosalise nimel teha ettepaneku turuintressi viitemäära arvutamiseks selles vääringus, rakendades punktide 55–60 kohast ühiseisukoha menetlust.

21. Turuintressi viitemäärade kehtivus

Tehingu suhtes kohaldatav intressimäär kinnitatakse kõige rohkem 120 päevaks. Kui riikliku finantseerimistoetuse tingimused kinnitatakse enne lepingu sõlmimise päeva, suurendatakse turuintressi viitemäära 20 baaspunkti võrra.

22. Turuintressi viitemäärade kohaldamine

- a) Kui riiklikku finantseerimistoetust antakse ujuva intressimääraga laenude puhul, ei lubata pankadel ega muudel finantseerimisasutustel pakkuda laenu kehtivusajal võimalust kohaldada turuintressi viitemäära (esialgse lepingu sõlmimisel kehtiv) või lühiajalist turuintressimäära, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.
- b) Laenu või selle mis tahes osa vabatahtliku ennetähtaegse tagasimaksmise korral hüvitab laenuvõtja riiklikku finantseerimistoetust andnud valitsusasutusele kõik kulud ja kahjud, mis tulenevad kõnealusest ennetähtaegsest tagasimaksmisest, sealhulgas valitsusasutuse poolt fikseeritud määraga raha sissevoolu ennetähtaegsest tagasimaksmisest tingitud katkestusega seotud kulud.

23. Garantiipremia krediidiriski katteks

Osalised nõuavad lisaks intressitasudele sisse garantiipremia, et katta ekspordikrediidi tagasimaksmata jätmise riski. Osaliste kohaldatavad garantiipremiamäärad on riskipõhised, ühtlustuvad ning piisavad, et katta pikaajalisi halduskulusid ja kahjusid.

24. Alammäär riigi laenuriski ja riigi maksejõuetusriski puhul

Osalised nõuavad sisse vähemalt riigi maksejõuetusriski ja laenuriski garantiipremia alammäära (MPR, Minimum Premium Rate), olenemata sellest, kas ostja/laenuvõtja on eraõiguslik või avalik-õiguslik isik.

- a) Kohaldatav garantiipremia alammäär arvutatakse järgmiste tegurite järgi:
 - kohaldatav riigi laenuriskide liigitus, mis on sätestatud punktis 25;
 - kas riikliku ekspordikrediidi garantii piirdub rangelt punkti 25 alapunktis a määratletud riigi laenuriskiga;
 - riskiperiood (st riskihorisont ehk HOR);
 - riikliku ekspordikrediidi garantii punktis 27 sätestatud protsent ja kvaliteet ja
 - riigi laenuriskide vähendamise/välistamise mis tahes meetod, mida kohaldatakse kooskõlas punktiga 28.
- b) Garantiipremia alammäärad väljendatakse protsentides krediidi põhisummast nii, nagu nõutaks garantiipremiad täies ulatuses sisse krediidi esimesel väljavõtkuupäeval. Garantiipremia alammäärade arvutamiseks kasutatava matemaatilise valemi selgitus on toodud VI lisas.

- c) Punktis 25 sätestatud 0 kategooriasse liigitatud riikide puhul ei ole garantiipremia alammäärasid kehtestatud, kuid osalised ei kohalda garantiipremia määrasid, mis löövad alla eraturul kehtivad hinnad.
- d) 7. kategooriasse kuuluvate „suurima riskiga” riikide puhul nõutakse põhimõtteliselt sellele kategooriale kehtestatud garantiipremiate alammääradele juurdemaksmist; kõnealused garantiipremiamäärad määrab riiklikku toetust andev osaline.
- e) Tehingu garantiipremia alammäära arvutamisel kohaldatakse riigi laenuriskide puhul ostja riigi liigitust, välja arvatud järgmistel juhtudel:
- tagatise muutumatu, tingimusteta, nõudmisel põhineva, õiguslikult kehtiva ja jõustatava garantii kujul võla täieliku tagasimakse kohustuse kohta krediidi kogu kehtivusajaks annab kolmandas riigis asuv üksus, kes on garanteeritud võla suurust arvestades usaldusväärne, mis juhul võib riigi laenuriskide liigitusena kohaldada garandi asukohariigi liigitust, või
 - punktis 26 sätestatud mitmepoolne või piirkondlik institutsioon tegutseb tehingu puhul laenuvõtja või garandina, mis juhul võib riigi laenuriski liigitusena kohaldada konkreetse asjaomase mitmepoolse või piirkondliku institutsiooni liigitust.
- f) Kriteeriumid ja tingimused, mis reguleerivad riigi laenuriskide liigituse kohaldamist vastavalt olukordadele, mida kirjeldatakse punkti 24 alapunkti e esimeses ja teises taandes, on sätestatud VII lisas.
- g) Kui riiklik toetus piirub rangelt punkti 25 alapunktis a määratletud riigi laenuriskiga, st ostja/laenuvõtja riski kate on täielikult välistatud, vähendatakse garantiipremia alammäära 10 % võrra – seda väljendatakse matemaatilise valemiga, mida kasutatakse garantiipremia alammäärade arvutamiseks VI lisas.
- h) Garantiipremia alammäära arvutamisel kasutatav riskiperioodi pikkus on pool väljamaksetähtajast pluss terve tagasimaksetähtaeg ning eeldab korrapäraselt ekspordikrediidi tagasimakseprofiili, st tagasimaksmist kord poolaastas võrdsete põhisumma osamaksetena, millele kuue kuu möödumisel krediititähtaja algusest lisandub kogunenud intress. Mittestandardse tagasimakseprofiiliga ekspordikrediidi puhul arvutatakse samaväärne tagasimakseperiood (mida väljendatakse kord poolaastas tehtavate võrdsete osamaksetena) järgmise valemi abil: samaväärne tagasimakseperiood = (tagasimakseperioodi kaalutud keskmine pikkus $-0,25$) / $0,5$.
- i) Osaline, kes kohaldab garantiipremia alammäära eespool alapunkti e esimeses taandes viidatud juhul, mille puhul garantiipremia määr on ostja riigi suhtes kohaldatavast garantiipremia alammäärast madalam, teatab sellest punkti 44 alapunkti a kohaselt ette. Osaline, kes kohaldab garantiipremia alammäära punkti 24 alapunkti a teises taandes või punkti 24 alapunktis g viidatud juhul, teatab sellest punkti 45 alapunkti a kohaselt ette.

25. Riigi laenuriskide liigitamine

Riigid liigitatakse vastavalt tõenäosusele, kas nad maksavad oma välisvõlga (st riigi laenurisk).

- a) Riigi laenuriski viis tegurit on järgmised:

- üldine tagasimaksete moratorium, mille kuulutab välja ostja/laenuvõtja/garandi riigi valitsus või selle asutus, mille kaudu tagasimakse sooritatakse;
- väljaspool teate saatnud osalise riiki toimuvad poliitilised sündmused ja/või tekkivad majandusraskused või väljaspool teate saatnud osalise riiki võetud seadusandlikud/halduslikud meetmed, mis takistavad või viivitavad krediidi suhtes juba makstud vahendite ülekandmist;
- ostja/laenuvõtja riigis vastu võetud õigusnormid, mille kohaselt kohalikus vääringus tehtud tagasimakseid käsitatakse võla kustutamisenä, olenemata sellest, et vahetuskursside kõikumise tõttu ei kata sellised tagasimakse krediidivääringusse ümber arvestatuna vahendite ülekandmise päeval enam võlasummat;
- kõik muud mõne muu riigi valitsuse meetmed või otsused, mis takistavad krediidi tagasimaksmist, ja
- vääramatu jõud, mis ilmneb väljaspool teate saatnud osalise riiki, st sõda (sh kodusõda), sundvõõrandamine, riigipööre, ülestõus, rahvarahutused, keeristormid, üleujutused, maavärinad, vulkaanipursked, hiidlained ja tuumaõnnetused.

- b) Riigid liigitatakse ühte kaheksast riigi riskikategooriast (0–7). Garantiipremia alammäärad on kehtestatud 1.–7. kategooria kohta, kuid mitte 0 kategooria kohta, kuna riigi laenuriski taset loetakse selle kategooria riikide puhul tähtsusetuks.
- c) Maailmapanga poolt kord aastas RKT alusel ühe inimese kohta määratletud suure sissetulekuga OECD riigid liigitatakse kategooriasse 0.
- Garantiipremia alammäärade kohaldamisel jääb iga tänu suure sissetulekuga riigi staatusele kategooriasse 0 liigitatud OECD riik kategooriasse 0, kuni see langeb kahel järjestikusel aastal suurele sissetulekule vastava RKT künnisest madalamale – sel ajal tuleb riigi liigitus vastavalt punkti 25 alapunktidele d–f läbi vaadata.
 - Iga OECD riik, mis on kahel järjestikusel aastal suure sissetuleku künnisest kõrgemal, liigitatakse määratluse kohaselt kategooriasse 0. Kõnealune liigitus jõustub kohe pärast seda, kui sekretariaat on edastanud teabe riigi staatuse kohta vastavalt Maailmapanga määratlusele.
 - Kategooriasse 0 võib liigitada ka muid riike, mille riskitaset loetakse sarnaseks.
- d) Kõik riigid peale suure sissetulekuga OECD riikide ⁽¹⁾ liigitatakse riigi laenuriskide liigitamise korra kohaselt, mis seisneb järgmises:
- riigi laenuriskide hindamise mudel (edaspidi mudel), mille kasutamisel saadakse riigi laenuriski kvantitatiivne hinnang, mille aluseks on iga riigi puhul kolm riskiindikaatorite rühma: osaliste maksekogemused, finants-olukord ja majanduslik olukord. Mudeli menetlused koosnevad eri järkudest, nagu kolme riskinäitajate rühma hindamine ning nende rühmade ühendamine ja paindlik kaalumise;
 - mudeli abil saadud tulemuste kvalitatiivne hindamine riikhaaval, et võtta arvesse poliitilist riski ja/või muid mudeliga täielikult või osaliselt hõlmamata riskitegureid. Vajaduse korral võib see viia kvantitatiivsel mudelil põhineva hinnangu korrigeerimiseni, et kajastada riigi laenuriski lõpphinnangut.
- e) Riigi laenuriskide liigitust jälgitakse pidevalt ja vaadatakse vähemalt kord aastas läbi ning sekretariaat teatab viivitamata riigi laenuriskide liigitamise korrast tulenevatest muutustest. Kui riik liigitatakse ümber riigi laenuriski madalamasse või kõrgemasse kategooriasse, kohaldavad osalised hiljemalt viis tööpäeva pärast seda, kui sekretariaat on teatanud ümberliigitamisest, garantiipremia määra, mis vastab riigi laenuriski uue kategooriaga seostatud garantiipremia alammäärade tasemele või on sellest kõrgem.
- f) Sekretariaat avaldab kohaldatava riigi laenuriskide liigituse.

26. Mitmepoolsete ja piirkondlike institutsioonide liigitus

Mitmepoolseid ja piirkondlikke institutsioone liigitatakse ja vaadatakse läbi vastavalt vajadusele; sekretariaat avalikustab kõnealused kohaldatavad liigitused.

27. Riikliku ekspordikrediidi protsent ja kvaliteet

Garantiipremia alammäärad diferentseeritakse, et võtta arvesse osaliste pakutavate ekspordikrediidi toodete kvaliteedi ja garantiikatte protsendi erinevust, nagu sätestatud VI lisas. Diferentseerimine põhineb eksportija seisukohal (eksportijale/finantseerimisasutusele pakutavate toodete erinevast kvaliteedist tuleneva konkurentsi kõrvaldamiseks).

- a) Ekspordikrediidi toote kvaliteet sõltub sellest, kas tegemist on kindlustus-, garantii- või otselaenu-/finantseerimistoote, ning kindlustustoodete puhul sellest, kas intresside kate tagatakse ooteajal (st ajavahemikul ostja/laenuvõtja suhtes kehtiva maksetähtpäeva ja selle päeva vahel, mil kindlustaja on kohustatud eksportijale/finantseerimisasutusele tagasimakse tegema) ilma juurdemakseta.

⁽¹⁾ Haldusotstarbel ei pruugita liigitada mõningaid riike, mis üldiselt ei saa riiklikult toetatavat ekspordikrediiti.

b) Kõik osaliste pakutavad ekspordikrediidi tooted liigitatakse ühte järgmisest kolmest tooterühmast:

- standardtasemest allpool olev toode, st kindlustus, mis ei kata intresse ooteajal, ja kindlustus, mis katab intressid ooteajal asjakohase juurdemakse eest;
- standardtoode, st kindlustus, mis katab intressid ooteajal juurdemakseta, ja otselaen või -finantseerimine, ja
- standardtasemest parem toode, st garantii.

28. Valitud riigi laenuriski elementide välistamine ja riigi riskide vähendamise meetodid

Osalisel võivad VIII lisas sätestatud erikriteeriumide ja -tingimuste kohaselt välistada riigi laenuriski teatavad elemendid või kasutada punkti 28 alapunktis b loetletud riigi laenuriski vähendamise meetodeid, mille tulemuseks on madalamad kohaldatavad garantiipremia alammäärad tänu riigi laenuriskide vähendamise/välistamise teguri (MEF, Country Risk Mitigation/Exclusion Factor) rakendamisele garantiipremia alammäärade valemis. MEF määratakse kindlaks järgmiselt.

a) Seoses valitud riigi laenuriski elementide välistamisega riikliku ekspordikrediidi garantiist:

- olukordades, kus garantiist arvatakse tervikuna välja ainult esimesed kolm riigi laenuriski elementi, nagu sätestatud punkti 25 alapunktis a, võib kohaldatav MEF olla 0,5;
- olukordades, kus garantiist arvatakse tervikuna välja ainult neljas ja viies riigi laenuriski element, nagu sätestatud punkti 25 alapunktis a, võib kohaldatav MEF olla 0,2.

b) Seoses järgmiste riigi laenuriskide vähendamise meetoditega on kohaldatav garantiipremia alammäär ning kriteeriumid ja tingimused, mille kohaselt võib MEFi kohaldada, sätestatud VIII lisas:

- *offshore*-futuuri voostruktuur kombinatsioonis *offshore*-tingdeponeerimiskontoga,
- vabalt vahetatav *offshore*-tagatis,
- varadel põhinev *offshore*-tagatis,
- *offshore*-varadega tagatud ja varadel põhinev rahastamine,
- kaasfinantseerimine rahvusvaheliste finantseerimisasutustega,
- rahastamine kohalikus vääringus,
- kolmanda riigi kindlustus või tingimuslik garantii,
- võlgnik, kes esindab riigiga võrreldes paremat riski.

c) Rohkem kui ühe punkti 28 alapunktis b kirjeldatud riigi laenuriskide vähendamise meetodi kohaldamine ei avalda kohaldatavale MEFi otsest kumulatiivset mõju. Asjakohase MEFi valimisel riigi laenuriskide vähendamise meetodite kajastamiseks võetakse arvesse kahe või enama meetodi võimaliku kattumise mõju identsetele riigi laenuriskidele. Kattumise korral võetakse asjakohase kohaldatava MEFi kindlaksmääramisel arvesse üksnes parima kvaliteediga tagatist.

d) Osaline, kes kohaldab garantiipremia alammäära punkti 28 alapunktides a–c viidatud juhtudel, teatab sellest punkti 44 alapunkti a kohaselt ette.

e) Riigi laenuriskide vähendamise meetodite loend punkti 28 alapunktis b ei ole lõplik. Osalisel jälgivad ja vaatavad punkti 66 kohaselt läbi nende meetodite, sealhulgas VIII lisas sätestatud kohaldatavate kriteeriumide, tingimuste, asjaolude ja MEFi, kasutamise seotud kogemused.

29. Garantiipreemiate alammäärade kehtivuse läbivaatamine riigi krediidiriski ja riigi maksejõuetuse riski puhul

- a) Garantiipreemiate alammäärade piisavuse hindamiseks ja vajaduse korral suurenduste või vähenduste võimaldamiseks kasutatakse rööpselt kolme garantiipreemiaandmete allikat (PFT, Premium Feedback Tool), et jälgida ja kohendada garantiipreemiate alammäärasid.
- b) Tekkepõhine PFT ja kassapõhine PFT on raamatupidamismeetodid, mis hindavad garantiipreemia alammäärade kehtivust koondnäitajate, riigi laenuriski kategooria ja riskiperioodi pikkuse alusel vastavalt osaliste tegelikele tulemustele seoses garantiipreemia alammääradega seotud ekspordikrediidi riigi laenuriski ja maksejõuetuse riskiga.
- c) Kolmas PFT koosneb neljast eraturu näitajate kogumist, ⁽¹⁾ mis annavad teavet riigi laenuriski ja riigi maksejõuetuse riski hindade kohta turul.

III PEATÜKK**SEOTUD ABI KÄSITLEVAD SÄTTED****30. Üldpõhimõtted**

- a) Osalised on kokku leppinud, et nende ekspordikrediidi ja seotud abi poliitika peaksid teineteist täiendama. Ekspordikrediidi poliitika peaks lähtuma avatud konkurentsist ja turujõudude vabast toimimisest. Seotud abi poliitikaga tuleks ette näha vajalikud välisvahendid riikidele, valdkondadele või projektidele, mida turu kaudu ei rahastata või mille puhul selline võimalus on väike. Seotud abi poliitika peaks tagama parima kulude ja tulude suhte, vähendama võimalikult palju kaubanduse moonutamist ja aitama neid vahendeid arengu seisukohast tõhusalt kasutada.
- b) Seotud abi käsitlevad kokkuleppe sätteid ei kehti mitmepoolsete või piirkondlike institutsioonide abistamisprogrammide kohta.
- c) Need põhimõtted ei piira OECD arenguabikomitee (DAC) seisukohti seotud ja sidumata abi kvaliteedi kohta.
- d) Osaline võib nõuda lisateavet mis tahes vormis oleva abi seotuse kohta. Kui ei ole kindel, kas teatav finantseerimismeede kuulub XI lisas sätestatud seotud abi määratluse alla, esitab doonorriik tõendeid selle kohta, et abi on XI lisa määratluse kohaselt tegelikult „sidumata”.

31. Seotud abi vormid

Seotud abi võib olla järgmine:

- a) riiklik arenguabilaen, nagu on määratletud „OECD arenguabikomitee juhtpõhimõtetes sidusfinantseerimise ning seotud ja osaliselt sidumata riikliku arenguabi kohta (1987)”;
- b) riiklik arenguabiannetus, nagu on määratletud „OECD arenguabikomitee juhtpõhimõtetes sidusfinantseerimise ning seotud ja osaliselt sidumata riikliku arenguabi kohta (1987)”, ja
- c) muu avaliku sektori rahaline vahend, mis hõlmab annetusi ja laene, kuid mitte kokkuleppekohast riiklikult toetatavat ekspordikrediiti, või
- d) mis tahes õiguslik või tegelik ühend, mis koosneb vähemalt kahest eespool nimetatud vahendist ja mis on doonorriigi, laenuandja või laenuvõtja valduses, ja/või järgmised finantseerimisvahendid:
 - 1) ekspordikrediit, mida toetatakse riiklikult otsekrediidi või -finantseerimise, refinantseerimise, intressitoetuse, garantii või kindlustuse vormis ja millele kohaldatakse kokkulepet, ja
 - 2) muud rahalised vahendid turutingimustel või peaaegu turutingimustel või sissemaksed ostjalt.

⁽¹⁾ Eraturu näitajad on järgmised: riigi võlakirjad, võrdleva analüüsi (*read-across*) meetod, veksliturg ja sündikaatlaen.

32. Sidusfinantseerimine

a) Sidusfinantseerimine võib toimuda mitmesugusel kujul, nagu segakrediit, segafinantseerimine, ühisfinantseerimine, paralleelne finantseerimine või omavahel seotud üksiktehingud. Nende kõikide põhijooned on järgmised:

- soodusosa, mis on õiguslikult või tegelikult seotud soodustusteta osaga;
- osa finantseerimisest või kogu finantseerimine on tegelikult seotud abi ja
- soodusvahendid, mis on kättesaadavad üksnes siis, kui saaja võtab vastu ka soodustusteta osa.

b) Tegeliku seose ehk ühenduse määravad kindlaks sellised tegurid nagu:

- mitteametlike kokkulepete olemasolu abi saava riigi ja doonorriigi asutuste vahel;
- doonorriigi kavatsus suurendada finantseerimise vastuvõetavust riikliku arenguabi kasutamise teel;
- kogu finantseerimise tegelik sidumine hankimisega doonorriigist;
- riikliku arenguabi seotus ning pakumiste tegemise ja lepingu sõlmimise viis iga finantseerimistehingu puhul või
- kõik muud arenguabikomitee või osaliste tuvastatud toimingud, mille puhul vähemalt kaks finantseerimisvahendit on omavahel tegelikult seotud.

c) Järgmised tavad ei välista tegeliku seose või ühenduse olemasolu:

- lepingu jaotamine osadeks ühe lepingu koostisosadest eraldi teatamise teel;
- mitmes järgus finantseeritavate lepingute jaotamine osadeks;
- lepingu omavahel seotud osadest teatamata jätmine ja/või
- finantseerimise osalisest mitteseotusest tulenev teatamata jätmine.

33. Riigi vastavus seotud abi tingimustele

a) Seotud abi ei saa riigid, kellel ei ole vastavalt oma RKT-le elaniku kohta õigust saada Maailmapangalt laenu 17 aastaks. Maailmapank arvutab selle künnise igal aastal uuesti ⁽¹⁾. Riik liigitatakse ümber alles pärast seda, kui talle Maailmapanga määratud liigitus on jäänud kahel järjestikusel aastal samaks.

b) Riikide liigitamisel rakendatakse järgmisi kriteeriume ja menetlusi.

- 1) Kokkuleppekohane liigitus määratakse kindlaks RKT alusel elaniku kohta, mille on välja arvutanud Maailmapank oma laenuvõtjariikide liigituse koostamiseks. Sekretariaat avalikustab selle liigituse.
- 2) Juhul kui Maailmapangal ei ole RKT arvutamiseks elaniku kohta piisavalt teavet, palutakse tal hinnata, kas asjakohase riigi RKT elaniku kohta ületab kehtiva künnise või jääb sellest allapoole. Riik liigitatakse selle hinnangu põhjal, kui osalised ei otsusta teisiti.

⁽¹⁾ Tuginedes Maailmapanga riikide klassifikatsiooni iga-aastasele läbivaatamisele, kasutatakse seotud abi nõuetele vastavuse hindamiseks rahvusliku kogutoodangu (RKT) künnist. Selle künnise võib leida OECD veebisaidilt (www.oecd.org/ech/xcred).

- 3) Kui riigi vastavus seotud abi tingimustele muutub punkti 33 alapunkti a kohaselt, jõustub ümberliigitus kaks nädalat pärast seda, kui sekretariaat on eespool nimetatud Maailmapanga andmete põhjal tehtud järeldused edastanud kõikidele osalistele. Enne ümberliigituse jõustumise päeva ei või äsja tingimused täitnud riigile teatada seotud abi finantseerimisest; pärast kõnealust jõustumispäeva ei või äsja kõrgemasse kategooriasse liigitatud riigile teatada seotud abi finantseerimisest, välja arvatud üksiktehingud, mis on hõlmatud varem võimaldatud krediidiiniga ja millest võib teatada krediidiini lõppemiseni (mis toimub hiljemalt üks aasta pärast kõnealust jõustumispäeva).
- 4) Juhul kui Maailmapank täpsustab näitajaid, ei arvestata selliseid täpsustusi kokkuleppe kohaldamisel. Sellest hoolimata võib riigi liigitust muuta ühiseisukohaga kooskõlas punktides 55–60 sätestatud asjakohaste menetlustega ja osalised kaaluvad pooldavalt muudatust, mis tuleneb näitajate vigadest või väljajäänud andmetest, mis on tagantjärele kindlaks tehtud samal kalendriaastal, kui sekretariaat näitajad esimest korda osalistele saatis.
- 5) Olenemata seotud abi saamise nõuetele vastavate ja mittevastavate riikide liigitusest peaksid osalised vältima mis tahes seotud abi krediidi, välja arvatud otsesed annetused, toidu- ja humanitaarabi ning abi, mis on mõeldud tuuma- ja muude suurte tööstusõnnetuste tagajärgede leevendamiseks või nende vältimiseks, andmist Valgevene, Bulgaariale, Rumeeniale, Vene Föderatsioonile ja Ukrainale. Kui neist mõne riigi RKT inimese kohta peaks kolmel järjestikusel aastal ületama Maailmapanga 17aastaste laenude nõuetele mittevastavuse künnise, kohaldatakse riigi sobivuse suhtes kõnealuse krediidi saamiseks eespool toodud punkti 33 alapunkti a ja alapunkti b punkte 1–4 ning kõiki muid kokkuleppe seotud abi käsitlevaid sätteid⁽¹⁾.

34. Projekti vastavus tingimustele

- a) Seotud abi ei võimaldata riiklikele ega eraprojektidele, mis üldjuhul oleksid majanduslikult tasuvad turu või kokkuleppe tingimustel finantseerimise korral.
- b) Sellise abi tingimustele vastavus sõltub
 - sellest, kas projekt on majanduslikult mittetasuv, st turupõhimõtetest lähtuva asjakohase hinnakujundusega ei suudeta saada tulu, mis kataks halduskulud ja võimaldaks kasutatavat kapitali teenindada (esimene võtmeküsimus), või
 - sellest, kas teistelt osalistelt saadud teabe alusel on põhjust järeldada, et projekti finantseerimine turu või kokkuleppe tingimustel on ebatõenäoline (teine võtmeküsimus). Seoses rohkem kui 50 miljoni SDRi suuruste projektidega pööratakse abi asjakohasuse üle otsustamisel erilist tähelepanu turu või kokkuleppe tingimustele vastava finantseerimise eeldatavale võimalikkusele.
- c) Alapunktis b esitatud põhiküsimuste abil püütakse kirjeldada, kuidas peaks projekti hindama, et otsustada, kas projekti tuleks finantseerida sellisest abist või turu või kokkuleppe tingimustele vastavast ekspordikrediidist. Punktides 48–50 kirjeldatud konsulteerimise käigus tekivad eeldatavasti aja jooksul kogemused, mille abil saab eelnevalt täpsemalt määratleda nende kahe projektiliigi vahelise piiri nii ekspordikrediiti kui ka abi andvate asutuste jaoks.

35. Miinimumsoodustustase

Osalised ei anna seotud abi, mille soodustustase on alla 35 % või vähim arenenud riigist abisaaja puhul 50 %, välja arvatud allpool sätestatud juhtudel, mis on vabastatud ka punkti 47 alapunktis a sätestatud teatamismenetlustest:

- a) tehniline abi: seotud abi, milles riikliku arenguabi osa seisneb üksnes tehnilises koostöös, mille väärtus on kas väiksem kui 3 % tehingu koguväärtusest või väiksem kui ühe miljoni ühiku suurune laenueriõigus (SDR), olenevalt sellest, kumb summa on väiksem, ja

⁽¹⁾ Punkti 33 alapunkti b punkti 5 kohaldamisel võib humanitaarabiks pidada tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamist. Tuuma- või suurema tööstusliku õnnetuse korral, mis põhjustab tõsist piiriülest saastet, võivad asjasse puutuvad osalised anda seotud abi selle tagajärgede kõrvaldamiseks või leevendamiseks. Niisuguse õnnetuse toimumise märkimisväärse riski korral teatavad potentsiaalselt asjasse puutuvad osalised, kes kavatsevad selle toimumise vältimiseks abi anda, sellest punkti 46 kohaselt ette. Teised osalised suhtuvad pooldavalt seotud abi menetluste kiirendamisse kooskõlas konkreetsete asjaoludega.

- b) väikeprojektid: tootmisvahendite hanked, mille väärtus on väiksem kui üks miljon SDRi ja mida finantseeritakse täielikult arenguabiannetustest.

36. Erandid riigi või projekti vastavusest seotud abi tingimustele

- a) Punktide 33 ja 34 sätteid ei kehti seotud abi kohta, mille soodustustase on 80 protsenti või rohkem, välja arvatud seotud abi, mis on osa punktis 32 kirjeldatud sidusfinantseerimisest.
- b) Punkti 34 sätteid ei kehti seotud abi kohta, mille väärtus on väiksem kui kahe miljoni ühiku suurune laenueriõigus (kaks miljonit SDRi), välja arvatud seotud abi, mis on osa punktis 32 kirjeldatud sidusfinantseerimisest.
- c) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni määratletud vähim arenenud riikidele seotud abi andmise suhtes ei kohaldata punktide 33 ja 34 sätteid.
- d) Ilma et see piiraks punktide 33 ja 34 kohaldamist, võib osaleja erandkorras anda toetust ühel järgmistest viisidest:
- kohaldades XI lisas määratletud ja punktides 55–60 kirjeldatud ühisseisukoha menetlust või
 - esitades sellised abistamispõhjused, mida märkimisväärne osa osalistest toetab punktide 48 ja 49 kohaselt, või
 - saates punkti 50 kohaselt kirja OECD peasekretärile, mille puhul osalised eeldavad, et sellised juhtumid on erandlikud ja harvad.

37. Seotud abi soodustustaseme arvutamine

Seotud abi soodustustaseme arvutamisel kasutatakse sama meetodit, mida arenguabikomitee kasutab annetusesa puhul, ainult et järgmiste erinevustega.

- a) Teatavas vääringus oleva laenu soodustustaseme arvutamiseks kasutatav diskontomäär (diferentseeritud diskontomäär) muutub iga aasta 15. jaanuaril ja see muutus arvutatakse järgmiselt.

- Keskmine turuintressi viitemäär + marginaal.

Marginaal (M) sõltub tagasimaksetähtajast (T) järgmiselt:

T	M
alla 15 aasta	0,75
15 aastat kuni alla 20 aasta	1,00
20 aastat kuni alla 30 aasta	1,15
30 aastat ja rohkem	1,25

- Kõikide vääringute puhul arvutatakse keskmine turuintressi viitemäär nii, et leitakse eelnenud aasta 15. augusti ja jooksva aasta 14. veebruari vaheliste igakuiste turuintressi viitemäärade keskmine. Sel viisil leitud määr, sealhulgas marginaal, ümardatakse lähima kümne baaspunkti. Kui mõnel vääringul on mitu turuintressi viitemäära, kasutatakse arvutamisel seda, mis kehtib punkti 20 alapunktis a esitatud pikima tagasimaksetähtaja puhul.

- b) Soodustustaseme arvutamiseks kasutatav tähtpäev on XI lisas määratletud krediititähtaja algus.
- c) Sidusfinantseerimise üldise soodustustaseme arvutamisel lähtutakse sellest, et järgmiste krediitide, rahaliste vahendite ja maksete soodustustase on null:
- kokkuleppega kooskõlas olev ekspordikrediit;
 - muud turuintressimääradega või peaaegu turuintressimääradega rahalised vahendid;

— muud avaliku sektori rahalised vahendid, mille soodustustase on punktis 35 lubatud miinimumtasemest madalam, välja arvatud kohandamisjuhud, ja

— sissemakse ostjalt.

Soodustustaseme arvutamisel võetakse arvesse krediitidõtaja alguses või enne seda tehtud makseid, mida ei peeta sissemakseteks.

- d) Diskontomäär kohandamisel: tingimuste kohandamisel abi finantseerimisega tähendab täielik kohandamine kohandamist sama soodustustasemega, mis oli esialgsel pakkumisel ja mis on ümber arvutatud kohandamise ajal kehtiva diskontomäära alusel.
- e) Soodustustaseme arvutamisel võetakse kohalikke kulusid ja hankeid kolmandatest riikidest arvesse üksnes siis, kui neid finantseerib doonorriik.
- f) Finantseerimise üldise soodustustaseme leidmiseks korrutatakse finantseerimismeetme iga osa nimiväärtus vastava soodustustasemega, liidetakse tulemused ja jagatakse saadud summa osade nimiväärtuste kogusummaga.
- g) Konkreetse abistamislaenu diskontomääraks on teatamise ajal kehtiv määr. Viivitamatu teatamise korral on diskontomääraks siiski laenu tingimuste kinnitamise ajal kehtiv määr. Diskontomäära muutumine laenu tähtajal ei muuda laenu soodustustaset.
- h) Kui enne lepingu sõlmimist vahetatakse vääringut, muudetakse teatist. Soodustustaseme arvutamisel kasutatavaks diskontomääraks on muutmise päeval kehtiv määr. Muuta ei ole vaja, kui teine võimalik vääring ja kogu vajalik teave soodustustaseme arvutamiseks on märgitud esialgses teatises.
- i) Olenemata alapunktist g on abistamiskrediidiliini raames sooritatavate üksiktehingute soodustustaseme arvutamisel kasutatavaks diskontomääraks algselt selle krediidiliini kohta teatatud määr.

38. Seotud abi kehtivusaeg

- a) Osalised ei kehtesta seotud abi tingimusi kauemaks kui kaheks aastaks, olgu see abi seotud üksiktehingute finantseerimise või abistamisprotokolli, -krediidiliini või samasuguse kokkuleppega. Abistamisprotokolli, -krediidiliini või samasuguse kokkuleppe korral algab kehtivusaeg sellele allakirjutamise päeval, millest teatatakse punkti 47 kohaselt; krediidiliini pikendamisest teatatakse nii, nagu oleks tegemist uue tehinguga, ning teatele lisatakse selgitav märkus selle kohta, et tegemist on pikendamisega ja et krediidiliini pikendatakse tingimustel, mis on lubatud pikendamisest teatamise ajal. Üksiktehingute, sealhulgas abistamisprotokolli, -krediidiliini või samasuguse kokkuleppe alusel teatatavate üksiktehingute korral algab kehtivusaeg päeval, mil nõusolekust teatatakse, sõltuvalt asjaoludest kas punkti 46 või 47 kohaselt.
- b) Kui riik kaotab esimest korda õiguse saada Maailmapangalt 17aastasi laene, piirdub olemasolevate ja uute seotud abi käsitlevate protokollide ja krediidiliinide kehtivusaeg ühe aastaga, mis algab punkti 33 alapunkti b kohase ümberliigitamise päevast.
- c) Selliseid protokolle ja krediidiliine on võimalik pikendada üksnes tingimustel, mis on kokkuleppe punktide 33 ja 34 sätetega kooskõlas pärast

— riikide ümberliigitamist ja

— kokkuleppe sätete muutmist.

Nendel asjaoludel võib olemasolevaid tingimusi kohaldada punktis 37 sätestatud diskontomäära muutmisest olenemata.

39. Tingimuste kohandamine

Võttes arvesse osalise rahvusvahelisi kohustusi ja kooskõlas kokkuleppe eesmärgiga võib osaline punktis 42 sätestatud korras kohandada tingimusi osalise või mitteosalise pakutud finantseerimistingimustega.

IV PEATÜKK

MENETLUSED

1. jagu: ekspordikrediitide ja kaubandusega liituva abi ühtne kord

40. Teatised

Kokkuleppe menetlustega ette nähtud teatised koostatakse vastavalt V lisale, need hõlmavad selles lisas sisalduvat teavet ja nende ärakirjad saadetakse sekretariaadile.

41. Teave riikliku toetuse kohta

- a) Kui osaline nõustub andma riiklikku toetust, millest ta on teatanud punktides 44–47 sätestatud menetluste kohaselt, teatab ta sellest kõikidele teistele osalistele ja märgib teatise viitenumbri asjakohasele võlaausaldajate teavitussüsteemi (CRS) vormile 1C.
- b) Punktide 52–54 kohases teabevahetuses teatab osaline teistele osalistele nendest krediiditingimustest, millistel ta kavatseb toetada teatavat tehingut, ja ta võib nõuda teistelt osalistelt samalaadset teavet.

42. Tingimuste kohandamise kord

- a) Enne tingimuste kohandamist osalise või mitteosalise vastavalt punktidele 18 ja 39 oletatavalt pakutavate finantseerimistingimustega teeb osaline kõik mõistlikud pingutused, kasutades vajaduse korral sealhulgas punktis 54 kirjeldatud suulisi konsultatsioone, eesmärgiga veenduda, et kõnealuseid tingimusi toetatakse riiklikult, ning täidab järgmisi tingimusi.
 - 1) Osaline teatab kõikidele teistele osalistele tingimustest, mille korral ta kavatseb toetust anda, järgides sama teavitamise korda, mis on nõutav tingimuste kohandamise korral. Tingimuste kohandamisel mitteosalise puhul järgib tingimusi kohandav osaline sama teatamismenetlust, mis oleks nõutav juhul, kui kohandatud tingimusi pakuks osaline.
 - 2) Olenemata eespool toodud punktist 1, kui kohaldatav teavitamiskord nõuaks, et tingimusi kohandav osaline ei avalikustaks oma kohustust enne lõpliku pakkumise lõpptähtaega, teatab tingimusi kohandav osaline võimalikult ruttu oma kavatsusest.
 - 3) Kui teatamise algatanud osaline muudab oma kavatsust anda toetust teatatud tingimustel või loobub sellisest kavatsusest, teatab ta sellest viivitamata kõikidele teistele osalistele.
- b) Osaline, kes kavatseb pakkuda identseid finantseerimistingimusi neile, kellele on teatatud vastavalt punktidele 44 ja 45, võib seda teha siis, kui siinkohal sätestatud ooteaeg on läbi saanud. Osaline teatab võimalikult varakult oma kavatsusest.

43. Erikonsultatsioonid

- a) Osaline, kellel on mõistlik alus arvata, et teise osalise (teatamise algatanud osalise) pakutavad finantseerimistingimused on kokkuleppes ette nähtud tingimustest soodsamad, teatab sellest sekretariaadile; sekretariaat teeb kõnealuse teabe kohe kättesaadavaks.
- b) Teatamise algatanud osaline selgitab oma pakkumise finantseerimistingimusi kahe tööpäeva jooksul pärast teabe väljastamist sekretariaadi poolt.
- c) Pärast teatamise algatanud osalise selgitust võib iga osaline taotleda sekretariaadilt selle küsimuse arutamiseks osaliste spetsiaalse nõupidamiskoosoleku korraldamist viie tööpäeva jooksul.
- d) Riikliku toetusega seotud finantseerimistingimused ei jõustu enne osaliste spetsiaalse nõupidamiskoosoleku tulemuste selgumist.

*2. jagu: ekspordikrediidi menetlused***44. Eelnev teatamine koos aruteluga**

- a) Osaline teatab kõikidele teistele osalistele vähemalt kümme kalendripäeva enne nõusoleku andmist, kui kohaldatav garantiipremia alammäär on kindlaks määratud vastavalt punkti 24 alapunkti e esimesele taande või punktile 28 kooskõlas kokkuleppe V lisaga. Kui mõni teine osaline teeb kõnealuse ajavahemiku jooksul ettepaneku aruteluks, ootab teatamise algatanud osaline veel kümme kalendripäeva. Kui kohaldatav garantiipremia alammäär pärast riskide vähendamist/välistamist on väiksem või võrdne 75 protsendiga garantiipremia alammäärast, mis tuleneks ostja riigi laenu riski liigituse kohaldamisest ilma riskide vähendamise või välistamiseta, siis teatab teate esitanud osaline sellest kõikidele teistele osalistele vähemalt 20 kalendripäeva enne mis tahes nõusoleku andmist.
- b) Osaline teatab kõigile teistele osalistele oma lõplikust otsusest pärast arutelu, et hõlbustada saadud kogemuste läbivaatamist vastavalt punktile 66. Osalised säilitavad andmeid oma kogemuste kohta seoses garantiipremiamäärade, millest on teatatud vastavalt eespool toodud alapunktile a.

45. Eelnev teatamine ilma aruteluta

- a) Osaline teatab kõikidele teistele osalistele vähemalt kümme kalendripäeva enne nõusoleku andmist kooskõlas kokkuleppe V lisaga oma kavatsusest
- 1) anda I kategooria riigi puhul toetust tagasimaksetähtaja puhul, mis on pikem kui viis aastat, kuid mitte pikem kui kaheksa ja pool aastat;
 - 2) anda toetust muu elektri jaama puhul kui tuumaelektri jaam, kusjuures tagasimaksetähtaeg ületab asjakohast punktis 12 sätestatud ülemmäära, kuid mitte punkti 13 alapunktis a sätestatud 12 aastat;
 - 3) anda toetust vastavalt punkti 14 alapunktile d;
 - 4) kohaldada garantiipremiamäära kooskõlas punkti 24 alapunkti e teise taandega;
 - 5) kohaldada garantiipremiamäära kooskõlas punkti 24 alapunktiga g.
- b) Kui teatamise algatanud osaline muudab oma kavatsust anda kõnealuse tehinguga seoses toetust või loobub sellisest kavatsusest, teatab ta sellest viivitamata kõikidele teistele osalistele.

*3. jagu: kaubandusega liituvast abist teatamise menetlused***46. Eelnev teatamine**

- a) Osaline teatab eelnevalt oma kavatsusest riiklikult toetada
- kaubandusega liituvat sidumata abi, mille väärtus on vähemalt kaks miljonit SDRi ja soodustustase väiksem kui 80 protsenti;
 - kaubandusega liituvat sidumata abi, mille väärtus on väiksem kui kaks miljonit SDRi ja annetusosa (arengu-abikomitee määratluse järgi) väiksem kui 50 protsenti;
 - kaubandusega liituvat seotud abi, mille väärtus on vähemalt kaks miljonit SDRi ja soodustustase väiksem kui 80 protsenti, või
 - kaubandusega liituvat seotud abi, mille väärtus on vähem kui kaks miljonit SDRi ja soodustustase väiksem kui 50 protsenti, välja arvatud punkti 35 alapunktides a ja b sätestatud juhtudel.
- b) Eelnev teatis edastatakse vähemalt 30 tööpäeva enne pakkumistähtaja lõppu või nõusoleku andmise kuupäeva, sõltuvalt sellest, kumb saabub varem.
- c) Kui teatamise algatanud osaline muudab oma kavatsust anda toetust teatatud tingimustel või loobub sellisest kavatsusest, teatab ta sellest viivitamata kõikidele teistele osalistele.
- d) Käesoleva punkti sätteid kohaldatakse seotud abi suhtes, mis on osa punktis 32 kirjeldatud sidusfinantseerimisest.

47. Viivitamatu teatamine

- a) Osaline teatab kõikidele teistele osalistele viivitamata, st kahe tööpäeva jooksul, nõusoleku andmisest, kui ta annab riiklikku toetust seotud abi puhul, mille väärtus on
- vähemalt kaks miljonit SDRI ja soodustustase 80 protsenti või rohkem või
 - vähem kui kaks miljonit SDRI ja soodustustase 50 protsenti või rohkem, välja arvatud punkti 35 alapunktides a ja b sätestatud juhtudel.
- b) Samuti teatab osaline viivitamata kõikidele teistele osalistele abistamisprotokolli, krediidiiliini või samasuguse kokkuleppe allkirjastamisest.
- c) Eelnevalt ei ole vaja teatada, kui osaline kavatseb finantseerimistingimusi kohandada tingimustega, millest on viivitamata teatatud.

4. jagu: konsulteerimismenetlused seotud abi puhul

48. Konsulteerimise eesmärk

- a) Osaline, kes soovib selgitust seotud abi võimalike kaubanduslike põhjuste kohta, võib nõuda täieliku abi laadi hinnangu (kirjeldatud IX lisas) esitamist.
- b) Lisaks sellele võib osaline taotleda punkti 49 kohast konsulteerimist teiste osalistega. Selline konsulteerimine hõlmab ka punktis 54 kirjeldatud suulisi konsultatsioone, kus arutatakse
- kõigepealt seda, kas abipakkumine täidab eespool toodud punktide 33 ja 34 nõudeid, ja
 - vajaduse korral seda, kas abipakkumine on põhjendatud, isegi kui punktide 33 ja 34 nõuded ei ole täidetud.

49. Konsulteerimise ulatus ja aeg

- a) Konsulteerimise käigus võib osaline nõuda muu hulgas järgmist teavet:
- üksikasjaliku teostatavusuuringu või projekti eelhindamise tulemused;
 - kas on olemas konkureeriv soodustusteta finantseerimist või abi finantseerimist hõlmav pakkumine;
 - projekti eeldatav välisvääringutulu või -sääst;
 - kas tehakse koostööd mitmepoolsete organisatsioonidega, näiteks Maailmapangaga;
 - rahvusvahelise võistupakkumise (ICB) võimalus, eriti kui doonorriigi tarnija on teinud soodsaima pakkumise;
 - mõju keskkonnale;
 - erasektori osalus ja
 - soodus- või abikrediidist teatamise aeg (nt kuus kuud enne pakkumistähtaaja lõppu või nõusoleku andmise kuupäeva).
- b) Pärast konsulteerimise lõpulejõudmist teatab sekretariaat mõlema punktis 48 esitatud küsimuse vastustest kõikidele osalistele vähemalt kümme tööpäeva enne pakkumistähtaaja lõppu või nõusoleku andmise kuupäeva, olenevalt sellest, kumb saabub varem. Kui konsulteerivad osalejad on lahkarvamusel, palub sekretariaat teistel osalistel avaldada oma arvamust viie tööpäeva jooksul. Sekretariaat vahendab need arvamused teatise saatnud osalisele, kes peaks oma abipakkumist uuesti kaaluma, kui pakkumine ei leia märkimisväärset toetust.

50. Konsultatsioonide tulemused

- a) Doonorriik, kes soovib projekti ellu viia märkimisväärse toetuse puudumisest olenemata, teatab oma kavatsusest teistele osalistele eelnevalt, kuid mitte hiljem kui 60 kalendripäeva pärast konsultatsiooni lõppu ehk eesistuja lõppjärelduse vastuvõtmist. Samuti saadab doonorriik OECD peasekretariaadile kirja, milles ta esitab konsultatsiooni tulemused ja selgitab esmajärgulisi kaubandusega mitteseotud riiklikke huve, mis sunnivad teda niiviisi toimima. Osalised eeldavad, et sellised juhtumid on erandlikud ja harvad.
- b) Doonorriik teatab viivitamata osalistele, et ta on saanud OECD peasekretariaadile kirja, mille ärakirja ta lisab oma teatisele. Doonorriik ega ükski teine osaline ei anna nõusolekut seotud abi kohta enne, kui kõnealuse teatise saatmisest osalistele on möödunud kümme tööpäeva. Projektide puhul, millel leiti konsultatsioonide käigus olevat konkureerivaid turutingimustel põhinevaid pakkumisi, pikeneb kõnealune tähtaeg kümnele tööpäevale viieteistkümnenele.
- c) Sekretariaat jälgib konsultatsioonide kulgu ja tulemusi.

5. jagu: teabevahetus ekspordikrediitide ja kaubandusega liituva abi puhul

51. Kontaktasutused

Kogu teabevahetus toimub igas riigis olevate määratud kontaktasutuste vahel välksidevahendite (nt OLIS) abil ja seda käsitletakse salajasena.

52. Järelepärimiste ulatus

- a) Osaline võib küsida mõnelt teiselt osaliselt, kuidas too suhtub mõnda kolmandasse riiki, mõne kolmanda riigi asutusse või teatavasse äritegevusviisi.
- b) Osaline, kellelt taotletakse riiklikku toetust, võib saada mõnele teisele osalisele järelepärimise, mis sisaldab soodsaimate krediiditingimusi, mille korral järelepäriv osaline oleks valmis toetust andma.
- c) Kui järelepärimine saadetakse rohkem kui ühele osalisele, loetletakse selles saajad.
- d) Igast järelepärimisest saadetakse sekretariaadile ärakiri.

53. Vastuste ulatus

- a) Osaline, kellele saadetakse järelepärimine, vastab seitsme kalendripäeva jooksul ja annab nii palju teavet kui võimalik. Vastuses esitatakse võimalikult täpselt otsus, mille osaline tõenäoliselt langetab. Vajaduse korral järgneb täiendav vastus niipea kui võimalik. Igast vastusest saadetakse ärakiri teistele järelepärimise saajatele ja sekretariaadile.
- b) Kui vastus järelepärimisele muutub hiljem asjakohatuks mis tahes põhjusel, näiteks seetõttu, et
 - on esitatud taotlus või taotlust on muudetud või see on tagasi võetud või
 - kaalutakse muid tingimusi,

läkitatakse viivitamata uus vastus, millest saadetakse ärakiri kõikidele järelepärimise saajatele ja sekretariaadile.

54. Suulised konsultatsioonid

- a) Osaline nõustub kümne tööpäeva jooksul suuliste konsultatsioonide taotlustega.
- b) Suuliste konsultatsioonide taotlus esitatakse osalistele ja mitteosalistele. Konsultatsioonid toimuvad pärast kümne tööpäeva pikkuse tähtaja lõppu niipea kui võimalik.
- c) Osaliste eesistuja kooskõlastab sekretariaadiga vajalikud järelemeetmed, nt ühiseisukoha. Sekretariaat teeb konsultatsiooni tulemused viivitamata kättesaadavaks.

55. Ühisseisukoha menetlemine ja vorm

- a) Ühisseisukoha ettepanekud suunatakse üksnes sekretariaadile. Sekretariaat saadab ühisseisukoha ettepaneku kõikidele osalistele ja seotud abi puhul ka kõikidele arenguabikomitee kontaktasutustele. Ettepaneku tegijat OLISI teadetetahvilil (Bulletin Board) olevasse ühisseisukohtade registrisse ei märgita. Sekretariaat võib ettepaneku tegija nime nõudmise korral siiski suuliselt avaldada mõnele osalisele või arenguabikomitee liikmele. Sekretariaat peab selliste nõuete kohta arvestust.
- b) Ühisseisukoha ettepanekule märgitakse kuupäev ja ettepanek esitatakse järgmise vormi kohaselt:
- viitenumber, millele järgneb sõna „ühisseisukoht“;
 - impordiriigi ja ostja nimi;
 - projekti nimi või võimalikult täpne kirjeldus, et projekti oleks võimalik kindlaks teha;
 - ettepaneku teinud riigi kavandatud tingimused;
 - ühisseisukoha ettepanek;
 - teadaolevate konkureerivate pakkujate riikkondsus ja nimi;
 - kaubanduslike ja finantseerimispakkumiste esitamise lõpptähtpäev ja pakkumisvõistluse number, kui see on teada;
 - muu asjakohane teave, sealhulgas ühisseisukoha ettepaneku tegemise põhjused, projekti käsitlevate uuringute olemasolu ja/või eriasjaolud.
- c) Punkti 33 alapunkti b punkti 4 kohaselt tehtud ühisseisukoha ettepanek suunatakse sekretariaadile ja selle ärakiri saadetakse kõikidele osalistele. Ühisseisukoha ettepaneku teinud osaline esitab täieliku selgituse selle kohta, miks tema arvates tuleks teatav riik liigitada punkti 33 alapunktis b sätestatust erineval viisil.
- d) Sekretariaat teeb kokkulepitud ühisseisukohad avalikkusele kättesaadavaks.

56. Ühisseisukoha ettepanekule vastamine

- a) Vastused antakse 20 kalendripäeva jooksul, kuigi osalisi kutsutakse vastama ühisseisukoha ettepanekule võimalikult kiiresti.
- b) Vastuses võib olla taotlus lisateabe saamiseks, heakskiit ja tagasilükkamine, ühisseisukoha muudatusettepanek või alternatiivettepanek.
- c) Osalist, kes teatab, et tal puudub seisukoht, kuna eksportija ega abi saava riigi asutused ei ole projekti toetamise küsimuses tema poole pöördunud, loetakse ühisseisukoha ettepaneku heaks kiitnuks.

57. Ühisseisukoha heakskiitmine

- a) 20 kalendripäeva pärast teatab sekretariaat kõikidele osalistele, mis on ühisseisukoha ettepanekust saanud. Kui kõik osalised ei ole ühisseisukoha ettepanekut heaks kiitnud, kuid ükski osaline ei ole seda ka tagasi lükanud, jääb ettepanek lahtiseks veel kaheksaks kalendripäevaks.
- b) Pärast seda lisatähtaega loetakse osaline, kes ei ole ühisseisukoha ettepanekut sõnaselgelt tagasi lükanud, ühisseisukoha heaks kiitnuks. Sellest olenemata võib iga osaline, sealhulgas ettepaneku teinud osaline, seada ühisseisukoha ettepanekule oma heakskiidu andmise tingimuseks, et selle kiidab sõnaselgelt heaks veel vähemalt üks osaline.

- c) Kui osaline ei kiida heaks ühte või mitut ühisseisukoha osa, kiidab ta vaikselt heaks kõik muud ühisseisukoha osad. Sellise osalise heakskiitmise tõttu võivad teised osalised muuta oma hoiakut ettepandud ühisseisukoha suhtes. Kõik osalised võivad pakkuda ühisseisukohaga hõlmamata tingimusi või kohandada oma tingimusi selliste tingimustega.
- d) Ühisseisukohta, mida ei ole heaks kiidetud, võib uuesti kaaluda punktides 55 ja 56 sätestatud menetluste kohaselt. Sellisel juhul ei ole osaliste algsed otsused neile siduvad.

58. Lahkarvamus ühisseisukoha puhul

Kui ettepaneku teinud osaline ja muudatus- või alternatiivettepaneku teinud osaline ei jõua kaheksa kalendripäeva pikkuse lisatähtaja jooksul ühisseisukoha suhtes kokkuleppele, võivad nad seda tähtaega omavahelisel kokkuleppel pikendada. Sekretariaat teatab sellistest pikendamisest kõikidele osalistele.

59. Ühisseisukoha jõustumine

Sekretariaat teatab kõikidele osalistele kas ühisseisukoha jõustumisest või selle tagasilükkamisest; ühisseisukoht jõustub kolmandal kalendripäeval pärast sellist teadaannet. Sekretariaat teeb OLISi kaudu kättesaadavaks pidevalt ajakohastatava loendi vastuvõetud või veel otsustamata ühisseisukohtadest.

60. Ühisseisukoha kehtivus

- a) Vastuvõetud ühisseisukoht kehtib kaks aastat alates selle jõustumisest, kui sekretariaadile ei teatata, et ühisseisukoht ei ole enam asjakohane ja et kõik osalised jagavad seda arvamust. Ühisseisukoht kehtib veel kaks aastat, kui osaline taotleb pikendamist 14 kalendripäeva jooksul enne algse kehtivustähtaja lõppu. Järgmistest pikendamisest võib kokku leppida samas korras. Punkti 33 alapunkti b punkti 4 kohaselt vastu võetud ühisseisukoht kehtib seni, kuni saadakse Maailmapanga andmed järgmise aasta kohta.
- b) Sekretariaat jälgib ühisseisukohtade seisundi arengut ja hoiab osalisi kursis, milleks ta peab OLISis loendit kehtivate ühisseisukohtade seisundi kohta. Muu hulgas teeb sekretariaat järgmist:

- lisab uusi ühisseisukohti, kui osalised on need heaks kiitnud;
- muudab kehtivustähtaja lõppemispäeva, kui mõni osaline taotleb pikendamist;
- jätab välja ühisseisukohad, mille kehtivustähtaeg on lõppenud;
- avaldab kord kvartalis loendi ühisseisukohtadest, mille kehtivustähtaeg lõpeb järgmises kvartalis.

6. jagu: miinimumintressimäärade teatamist käsitlevad rakendussätted

61. Miinimumintressimäärade teatamine

- a) Punkti 20 sätete kohaselt kindlaks määratavatest väeringute turuintressi viitemäärade teatatakse välksidevahendite abil vähemalt kord kuus sekretariaadile, kes edastab need kõikidele osalistele.
- b) Selline teatis peab jõudma sekretariaati hiljemalt viis päeva pärast saadetava teabega hõlmatud kuu lõppu. Seejärel teatab sekretariaat kohaldatavatest määradest viivitamata kõikidele osalistele ja teeb need avalikkusele kättesaadavaks.

62. Intressimäärade jõustumine

Kõik turuintressi viitemäärade muudatused jõustuvad järgneva kuu viieteistkümnendal päeval.

63. Intressimäärade viivitamata muutmine

Kui turusuundumuste tõttu on vaja muuta mõnda turuintressi viitemäära kuu keskel, jõustub muudetud määr kümme päeva pärast seda, kui teatis muudatuse kohta on jõudnud sekretariaati.

7. jagu: läbivaatused

64. Kokkuleppe korraline läbivaatamine

- a) Osalised vaatavad korrapäraselt läbi kokkuleppe toimimise. Läbivaatusel uurivad osalised muu hulgas teatamis-menetlusi, eristatud diskontomäärade süsteemi rakendamist ja toimimist, seotud abi käsitlevaid eeskirju ja menet-lusi, tingimuste kohandamist, varasemaid kohustusi ja kokkuleppe osaliste ringi laiendamise võimalusi.
- b) See läbivaatus põhineb osaliste kogemustel ja nende ettepanekutel parandada kokkuleppe toimimist ja tõhusust. Osalised võtavad arvesse kokkuleppe eesmärgi ning valitsevat majandus- ja rahandusolukorda. Teave ja ettepa-nekud, mida osalised soovivad selleks läbivaatuseks edastada, peavad jõudma sekretariaati hiljemalt 45 kalendri-päeva enne läbivaatuse kuupäeva.

65. Miinimumintressimäärade läbivaatamine

- a) Osalised vaatavad korrapäraselt läbi turuintressi viitemäärade kindlaksmääramise süsteemi eesmärgiga tagada, et teatatud määrad kajastavad valitsevaid turutingimusi ja vastavad nende määrade kehtestamise aluseks olevatele eesmärkidele. Sellised läbivaatused hõlmavad ka nende määrade kohaldamisel neile lisatavaid marginaale.
- b) Osaline võib esitada eesistujale põhjendatud taotluse erakorraliseks läbivaatuseks, kui ta leiab, et ühe või mitme vääringu turuintressi viitemäär ei kajasta enam valitsevaid turutingimusi.

66. Garantiipreemiate alammäärade ja seotud küsimuste läbivaatamine

Osalised vaatavad korrapäraselt täielikult läbi garantiipreemiaid käsitlevad eeskirjad ja menetlused. Sellised läbivaatused hõlmavad järgmist:

- a) riigi laenuriskide hindamismudeli menetlusi, et uurida kogemuste põhjal mudeli sobivust;
 - b) riigi laenuriskide ja riigi maksejõuetuse riskide garantiipreemia alammäärasid, et kohandada neid aja jooksul ja seega tagada, et need vastavad täpselt riskile, võttes arvesse kolme garantiipreemiaandmete allikat: tekke- ja kassapõhised raamatupidamisandmed ja vajaduse korral eraturu näitajad;
 - c) garantiipreemia alammäärade eristust, milles võetakse arvesse osaliste pakutavate ekspordikrediidi toodete kvaliteedi ja garantiiprotsendi erinevust, ja
 - d) riskide vähendamise ja/või välistamise rakendamisega seotud kogemusi, mis on sätestatud punktis 28, ning konkreetsete lubatud riskide vähendamise/välistamise tegurite pidevat kehtivust ja asjakohasust. Läbivaatuse hõlbustamiseks esitab sekretariaat aruanded kõikide teatiste kohta.
-

I LISA

SEKTORILEPE LAEVADE EKSPORDIKREDIITIDE KOHTA

I PEATÜKK

SEKTORILEPE KOHALDAMISALA

1. Osalemine

Sektorileppe osalised on Austraalia, Euroopa Liit, Jaapan, Korea ja Norra.

2. Kohaldamisala

Käesolev kõnealust kokkulepet täiendav sektorilepe sätestab konkreetsed suunised riiklikult toetatavate ekspordikrediitide määramiseks, mis on seotud järgmiste ekspordilepingutega.

- a) Igale uuele 100 tonnise kogumahutavusega ja suuremale merelaevale, mida kasutatakse kauba või reisijate veoks, samuti muudele eriotstarbelistele laevadele ja ujuvvahenditele (näiteks kalapüügilaevadele, kala töötlevatele baaslaevadele, jäämurdjatele ning iseseisvalt liikuvatele põhjasüvendajatele, mis on varustatud statsionaarse käitusseadmega, juhtimissüsteemiga (rooliseadmega) ja avamerel vajalike navigatsiooniseadmetega), puksiirilaevadele võimsusega 365 kW ja üle selle ning laevade lõpetamata, ujuvil ja liikuvatele korpustele. Sektorilepe ei hõlma sõjalaevu. Ujuvdokke ja merel paiknevaid liikuvüksuseid sektorilepe ei hõlma, kuid probleemide tekkimise korral seoses nimetatud üksustele ekspordikrediitide taotlemisega võivad sektorileppe osalised (edaspidi „osalised“) pärast iga osalise põhjendatult esitatud taotluse läbivaatamist otsustada sellele oma toetuse andmise.
- b) Laevade ümberehitus. Laeva ümberehitus tähendab üle 1 000 tonnise kogumahutavusega merelaeva igasugust ümberehitamist tingimusel, et ümberehituse tulemusena muudetakse põhjalikult lastiplaani, laeva kere konstruktsiooni või käitusseadme süsteemi.
- c) 1) Ehkki hõljukitüüpi veesõidukid pole sektorileppega hõlmatud, lubatakse leppeosalistel võimaldada ekspordikrediite hõljuklaevadele võrdsetel tingimustel sektorileppes valdavalt sisalduvate sätetega. Osalised kohustuvad kasutama seda võimalust mõõdukalt ning mitte lubama niisuguseid krediidingimusi hõljuklaevadele juhtudel, kui pole kindlaks tehtud, et sektorilepingu tingimuste varjus ei pakuta mingit konkurentsi.
- 2) Sektorileppe mõistet „hõljuk“ määratletakse järgmiselt: see on vähemalt 100 tonnine amfiibsõiduk, mis on võimeline liikuma ja on juhitud propeller- või turboventilaatormootorite või muude samalaadsete seadmete abil ning mis toetub täielikult sõiduki alt välja surutavale õhule, mis moodustab sõiduki elastse seelikuga ääristatud ruumis sõiduki aluspõhja ning maa- või veepinna vahele jääva õhkpadja.
- 3) Ollakse seisukohal, et ekspordikrediitide lubamist võrdsetel tingimustel nendega, mida valdavalt lubatakse käesolevas sektorileppes, tuleks piirata niisuguste hõljuklaevade suhtes, mida kasutatakse mere- ja muudel kui maismaamarsruutidel, välja arvatud siis, kui lõppsadama ehitised asuvad veest kõige rohkem ühe kilomeetri kaugusel.

II PEATÜKK

EKSPORDIKREDIITI JA SEOTUD ABI KÄSITLEVAD SÄTTED

3. Pikim tagasimaksetähtaeg

Pikim tagasimaksetähtaeg on riigi liigitusest olenemata kaksteist aastat pärast krediidi/abi saamist.

4. Sularahamaksed

Leppeosalised nõuavad krediidi/abi kättesaamisel vähemalt 20protsendilist sularahamakset lepingujärgsest hinnast.

5. Põhisumma tagasimaksmine

Ekspordikrediidi põhisumma makstakse tagasi võrdsete osamaksetena regulaarsete ajavahemike järel, mis on tavaliselt kuus kuud ja kõige rohkem 12 kuud.

6. Minimaalne garantiipremia

Kokkuleppe üldsätteid garantiipremia alammäära suhtes ei rakendata seni, kuni käesoleva sektorileppe osalised on asjakohased üldsätted veel kord üle vaadanud.

7. Abi

Iga abi osutada sooviv osaline peab lisaks kokkuleppe üldsätete täitmisele kinnitama, et kõnealune laev ei tööta tagasimakse tähtajani jääva aja jooksul registrisse kandmata, et sellele on tehtud vajalik kindlustus, et lõppomaniku elukoht asub laeva vastu võtvas riigis, et laeva ei rakendata välismaiste huvide toetamiseks ning ei võeta ette laeva müüki ilma selle riigi valitsuse heakskiiduta.

III PEATÜKK

MENETLUSED

8. Teatamine

Läbipaistvuse eesmärgil esitab iga leppeosaline lisaks käesoleva kokkuleppe ja Maailmapanga / Berni Liidu / OECD kreditori aruandlussüsteemi üldsätete täitmise kohta iga-aastase teabe selle süsteemi riiklike toetuste sätete täitmise ja käesoleva sektorileppe rakendamise meetodite kohta, sealhulgas ka kehtivate skeemide kohta.

9. Läbivaatamine

- a) Sektorilepet kontrollitakse igal aastal või ükskõik missuguse osalise taotlusel OECD laevaehituse töörühmaga seoses ning kokkuleppeosalistele esitatakse sellekohane ettekanne.
- b) Kõnealuse kokkuleppe ja käesoleva sektorileppe vahelise selguse ja järjepidevuse hõlbustamiseks ning arvesse võttes laevaehitustööstuse omapära, peavad käesoleva sektorileppe ja kokkuleppe osalised vastavalt vajadusele omavahel nõu ning koordineerivad vastavalt oma tegevust.
- c) Kokkuleppeosaliste otsuse korral kokkulepet muuta vaatavad sektorileppe osalised (leppeosalised) niisuguse otsuse läbi ja kaaluvad selle asjakohasust käesoleva sektorileppe suhtes. Käesolevas sektorileppes vaadeldavaid kokkuleppe muudatusi seni ei kohaldata. Juhul kui osalised nimetatud muudatuste tegemisega kokkuleppes nõustuvad, teatavad nad sellest kokkuleppeosalistele kirjalikult. Juhul kui osalised ei saa nõustuda nimetatud muudatuste tegemisega kokkuleppes, kuna nende kohaldamine puudutab laevaehitust, siis teavitavad nad oma vastuväidetest kokkuleppeosalisi ning asuvad küsimusele lahenduse leidmiseks viimastega nõu pidama. Juhul kui kahe grupi vahel ei suudeta saavutada ühtki kokkulepet, jäävad valdavateks osaliste seisukohad, mis puudutavad muudatuste kohaldamist laevaehituse suhtes.
- d) „Kaubandusliku laevaehituse ja remondi tööstusharus normaalsete konkurentsitingimuste loomise lepingu” jõustumisel lõpeb käesoleva sektorileppe kehtivus osaliste suhtes, kellelt nõuti laevadele antava ekspordikrediidi 1994. aasta lepingu (C/WP6(94)6) seaduslikku rakendamist. Kõnealused osalised töötavad kohese läbivaatamise nimel, et viia 1994. aasta lepe käesoleva sektorileppega vastavusse.

*Liide***EDASPIDISE TÖÖGA SEOTUD KOHUSTUSED**

Lisaks kokkuleppe sätetele edaspidise töö suhtes, nõustuvad sektorileppes osalised järgmisega.

- a) Välja arendama näidisloetelu laevatüüpidest, mida üldiselt peetakse kaubanduslikult ebatasuvaks, võttes arvesse kokkuleppes kindlaks määratud valdkondi seotud abi kohta.
 - b) Üle kontrollima kokkuleppe sätteid vähima garantiipremia suhtes kavatsusega need sisse võtta käesolevasse sektorileppesse.
 - c) Vastavalt arengusuundadele arutama asjakohaste rahvusvaheliste läbirääkimiste käigus mõne muu korra kehtestamist vähimate intressimäärade kohta, sealhulgas spetsiaalsete turuintressi viitemäärade (CIRR) ja kõikuvate intressimäärade kohta.
 - d) Arutama põhisumma tagasimaksmise iga-aastaste osamaksete kohaldatavust.
-

II LISA

SEKTORILEPE TUUMAELEKTRIIJAAMA EKSPORDIKREDIITIDE KOHTA

I PEATÜKK

SEKTORILEPE KOHALDAMISALA

1. Kohaldamisala

- a) Käesolev sektorilepe, mis täiendab kokkulepet,
- sisaldab erisuuniseid, mis kehtivad riiklikult toetatava ekspordikrediidi puhul, mis on seotud ekspordilepingutega, mis käsitlevad täielikke tuumaelektrijaamu või nende osi, kaasa arvatud kõik sellised koostisosad, seadmed, vahendid ja teenused, sealhulgas töötajate koolitamine, mida on otseselt vaja selliste tuumaelektrijaamade ehitamiseks ja kasutuselevõtuks. Samuti sisaldab see tuumakütuse puhul antavat toetust käsitlevaid tingimusi;
 - ei kehti kulude kohta, mille eest vastutab tavaliselt ostja, eelkõige on need kulud, mis on seotud maaparanduse, teede, ehituslinnakute, elektriliinide, jaotlate ja veevarustusega, samuti kulud, mis tulenevad ostja riigis ametlikust heakskiitmise korrast (nt krundikasutusluba, ehitusluba, kütuselaadimisluba), välja arvatud
 - juhtudel, kui jaotla ja elektrijaama ostja on üks ja sama isik ning leping sõlmitakse seoses kõnealuse elektrijaama algse jaotlaga, on algse jaotla pikim tagasimaksetähtaeg ja minimaalsed intressimäärad samad kui tuumaelektrijaama puhul (st 15 aastat ja turuintressi eriviitemäärad);
 - ei kohaldata alajaamade, transformaatorite ja ülekandeliinide suhtes.
- b) Käesolevat sektorilepet kohaldatakse ka olemasoleva tuumaelektrijaama moderniseerimise suhtes juhtudel, kui moderniseerimise üldmaksumus on 80 miljonit SDRi või rohkem (X kategooria) ja jaama kasutamisega pikeneb tõenäoliselt vähemalt 15 aasta võrra. Kui üks neist kriteeriumidest on täitmata, kohaldatakse kokkuleppe tingimusi.
- c) Tuumaelektrijaamade tegevuse lõpetamiseks antava riikliku toetuse suhtes kohaldatakse kokkuleppe, mitte aga sektorileppe tingimusi. Tegevuse lõpetamine on tuumaelektrijaama sulgemine või lammutamine. Tagasimaksetähtaegu võidakse lühendada või pikendada kokkuleppe punktides 55–60 sätestatud ühisseisukoha menetluse abil.

2. Läbivaatamine

Osalisel vaatlusel sektorileppe sätteid korrapäraselt läbi.

II PEATÜKK

EKSPORDIKREDIITI JA SEOTUD ABI KÄSITLEVAD SÄTTED

3. Pikim tagasimaksetähtaeg

Pikim tagasimaksetähtaeg on riigi liigitusest olenemata 15 aastat.

4. Põhisumma tagasimaksmine ja intressi maksmine

- a) Ekspordikrediidi põhisumma makstakse tagasi võrdsete osamaksetena.
- b) Põhisumma makstakse tagasi ja intresse makstakse vähemalt iga kuue kuu järel, kusjuures põhisumma ja intressi esimene osamakse tuleb teha hiljemalt kuus kuud pärast krediititähtaaja algust.
- c) Liisingutehingute toetuseks antava ekspordikrediidi puhul võib punktis a sätestatud põhisumma võrdsete tagasimaksete asemel kohaldada põhisumma võrdsete tagasimaksete ja intressi kombinatsiooni.

5. Miinimumintressimäärad

- a) Osaline, kes annab riiklikku toetust otsefinantseerimise, refinantseerimise või intressitoetuse vormis, kohaldab miinimumintressimäärasid; osaline kohaldab asjakohast turuintressi eriviitemäära (SCIRR). Kui kindel turuintressi eriviitemäär kehtestatakse alguses kõige rohkem 15 aastaks lepingu sõlmimise päevast, piirdub ka igasugune riiklik toetus, mida antakse laenu järelejäänud tähtajaks, garantiide või intressitoetusega laenu pikendamise ajal kehtiva asjakohase turuintressi eriviitemäära suhtes.

- b) Kui riiklikku finantseerimistoetust antakse tuumaelektrijaama varustuse osatarneteks, mille puhul tarnija ei vastuta kasutuselevõtu eest, on miinimumintressimääraks käesoleva sektorileppe punktist 6 tulenev turuintressi eriviitemäär. Valikuvõimalusena võib osaline pakkuda asjakohast turuintressi viitemäära kokkuleppe punkti 20 kohaselt, tingimusel et lepingu sõlmimise päeva ja lõppmakse päeva vaheline aeg ei ole pikem kui kümme aastat.

6. Turuintressi eriviitemäära arvutamine

Turuintressi eriviitemäär on asjakohasele vääringule vastavast turuintressi viitemäärast 75 baaspunkti võrra suurem, välja arvatud Jaapani jeeni turuintressi eriviitemäär, mille puhul suurendus on 40 baaspunkti. Kui mõnel vääringul on mitu turuintressi viitemäära, kasutatakse arvutamisel seda turuintressi viitemäära, mis kehtib kokkuleppe punkti 20 alapunkti a esimeses taandes esitatud pikima tagasimaksetähtaja puhul.

7. Kohalikud kulud ja intressi kapitaliseerimine

Kokkuleppe punkti 10 alapunkti d ei kohaldata, kui riiklikku finantseerimistoetust antakse turuintressi eriviitemäära põhjal. Riiklik finantseerimistoetus, mida antakse nii kohalikeks kuludeks kui ka kogunenud intressi kapitaliseerimiseks enne krediititähta algust muu intressimääraga kui turuintressi eriviitemäär, ei tohi katta rohkem kui 15 protsenti ekspordilepingu väärtusest.

8. Riiklik toetus tuumkütuse puhul

- a) Pikim tagasimaksetähtaeg ei ületa algse kütuselaadungi puhul nelja aastat tarnimispäevast. Osaline, kes annab riiklikku finantseerimistoetust algse kütuselaadungi puhul, kohaldab miinimumintressimäärasid; osaline kohaldab asjakohast turuintressi viitemäära. Algne kütuselaadung ei sisalda rohkem kui alguses paigaldatavat tuumareaktori südamikku ja kahte hilisemat uuesti laaditavat kogust, mis moodustavad kokku kõige rohkem kaks kolmandikku südamikust.
- b) Tuumkütuse hilisema uuestilaadimise puhul on pikim tagasimaksetähtaeg kuus kuud. Kui erandlikel asjaoludel peetakse sobivaks pikemaid tähtaegu, mis ei ületa siiski kahte aastat, kohaldatakse kokkuleppe punktis 44 sätestatud korda. Osaline, kes annab riiklikku finantseerimistoetust tuumkütuse hilisemaks uuestilaadimiseks, kohaldab miinimumintressimäärasid; osaline kohaldab asjakohast turuintressi viitemäära.
- c) Riiklikku toetust eraldi uraanirikastusteenuste osutamiseks ei anta tuumkütuse suhtes kohaldatavatest soodsamatel tingimustel.
- d) Kasutatud kütuse ümbertöötamise ja käitlemise (sh jäätmete kõrvaldamise) eest tasutakse sularahas.
- e) Osalised ei anna tasuta tuumkütust ega osuta tasuta teenuseid.

9. Abi

Osalised ei anna abi, välja arvatud juhul, kui see on sidumata annetuse vormis.

III PEATÜKK

MENETLUSED

10. Eelnev konsulteerimine

Pidades silmas eeliseid, mis võivad tuleneda tuumaelektrijaamadega seotud tingimuste suhtes üksmeelele jõudmisest, lepivad osalised kokku, et eelnevalt konsulteeritakse kõikidel juhtudel, mil kavatakse anda riiklikku toetust.

11. Eelnev teatamine

- a) Osaline, kes algatab eelneva konsultatsiooni, teatab kõikidele teistele osalistele vähemalt kümme tööpäeva enne lõpliku otsuse tegemist tingimustest, mille korral ta kavatseb kokkuleppe V lisa kohaselt toetust anda.
- b) Ükski osaline ei langeta toetatavate tingimuste üle lõplikku otsust alapunktis a nimetatud kümne tööpäeva pikkuse tähtaja jooksul, vaid vahetab kõikide teiste konsulteerivate osalistega viie päeva jooksul teavet tehingule sobivate krediiditingimuste kohta, et jõuda selliste tingimuste suhtes üksmeelele.
- c) Kui sel viisil ei jõuta üksmeelele kümne päeva jooksul pärast algse teate saamist, lükkuvad kõikide konsulteerivate osaliste lõplikud otsused edasi veel kümne tööpäeva võrra, mille jooksul püütakse jõuda üksmeelele suulistel konsultatsioonidel.

III LISA

SEKTORILEPE TSIVIILÕHUSÕIDUKITE EKSPORDIKREDIITIDE KOHTA

1. OSA

UUED SUURED ÕHUSÕIDUKID JA NENDE MOOTORID

I PEATÜKK

KOHALDAMISALA1. *Vorm ja kohaldamisala*

- a) Kokkulepet täiendava sektorileppe 1. osas sätestatakse erisuunised, mida kohaldatakse liites loetletud uute suurte tsiviilõhusõidukite ja sellistesse õhusõidukitesse paigaldatavate mootorite müügi või liisinguga seotud riiklikult toetatava ekspordikrediidi suhtes. Uus õhusõiduk on tootjale kuuluv õhusõiduk, st õhusõiduk, mida ei ole tarnitud või varem kasutatud ettenähtud otstarbeks – pileti ostnud reisijate ja/või kauba vedamiseks. See ei välistaks osalise antavat toetust uute õhusõidukite puhul asjakohastel tingimustel seoses selliste tehingutega, mille puhul on kõnealuse osalise eelneval teadmisel kehtestatud ajutised kaubanduslikud finantskokkulepped, sest riikliku toetuse andmine viibis. Sellistel juhtudel on tagasimaksetähtaeg, sealhulgas „krediiditähataja algus” ja „lõpliku tagasimaksmise kuupäev”, samad, nagu need oleksid olnud, kui õhusõiduki müügiks või liisinguks oleks saadud riiklikku toetust alates õhusõiduki esmase kohaletoometamise kuupäevast.
- b) I peatüki tingimusi kohaldatakse ka mootoritele ja varuosadele, kui need moodustavad osa algsest õhusõidukitellimusest, kui käesoleva sektorileppe 3. osa punktist 33 ei tulene teisiti. Neid ei kohaldata lennusimulaatorite suhtes, mille kohta kehtivad kokkuleppe tingimused.

2. *Eesmärk*

Sektorileppe käesoleva osa eesmärk on saavutada tasakaal, mis kõikidel turgudel

- võrdsustab osaliste konkureerivad finantseerimistingimused;
- kaotab osaliste finantseerimistingimuste mõju konkureerivate õhusõidukite valikul ja
- välistab konkurentsi moonutamise.

II PEATÜKK

EKSPORDIKREDIITI JA ABI KÄSITLEVAD SÄTTED3. *Sissemaksed*

- a) Osalised nõuavad, et sissemaksena makstaks vähemalt 15 protsenti õhusõiduki koguhinnast, mis sisaldab õhusõiduki kere ja paigaldatud mootorite hinda ning sektorileppe 3. osa punktis 33 osutatud ulatuses varumootorite ja varuosade hinda.
- b) Selliseid sissemakseid võib riiklikult toetada üksnes tavapäraste krediidielsete riskide suhtes võimaldatava kindlustuse või garantii vormis, st täiemahulise garantiina.

4. *Pikim tagasimaksetähtaeg*

Pikim tagasimaksetähtaeg on 12 aastat.

5. *Lubatud vääringud*

Riikliku finantseerimistoetuse puhul on lubatud vääringuteks Ameerika Ühendriikide dollar, euro ja Ühendkuningriigi nael.

6. *Põhisumma tagasimaksmine*

- a) Ekspordikrediidi põhisumma makstakse tavaliselt tagasi võrdsete ja korrapäraste osamaksetena, mis tehakse vähemalt iga kuue kuu järel, kusjuures esimene osamakse tehakse hiljemalt kuus kuud pärast krediiditähataja algust. Liisingu puhul võib sellist tagasimaksmise korda kohaldada kas ainult põhisumma või põhisumma ja intresside kombinatsiooni suhtes.

b) Osaline, kes kavatseb toetada põhisumma tagasimaksmist teistsugustel tingimustel, kui alapunktis a sätestatud, täidab järgmisi tingimusi:

- 1) ükski üksik tagasimakse või tagasimaksete jada kuuekuulise perioodi jooksul ei tohi ületada 25 % tagasimaksetähtajal tagasimaksmisele kuuluvast põhisummast;
- 2) osaline teatab sellest ette.

7. Intresside maksmine

- a) Intress üldjuhul kapitaliseeritakse tagasimakseperioodil.
- b) Intressi makstakse vähemalt iga kuue kuu järel, kusjuures esimene makse tuleb teha hiljemalt kuus kuud pärast krediitidähtaja algust.
- c) Osaline, kes kavatseb toetada intressi maksmist teistsugustel tingimustel kui alapunktides a ja b sätestatud, teatab sellest ette.

8. Miinimumintressimäärad

- a) Osalised, kes annavad riiklikku finantseerimistoetust, mis ei ületa 85 protsenti käesoleva sektorileppe punkti 3 alapunktis a osutatud õhusõiduki koguhinnast, kohaldavad miinimumintressimäärasid kuni 62,5 protsendi ulatuses õhusõiduki koguhinnast järgmiselt:

— kuni kümneaastaste tagasimaksetähtaegade puhul TB10 + 120 baaspunkti;

— üle 12aastaste tagasimaksetähtaegade puhul TB10 + 175 baaspunkti;

— kusjuures TB10 tähendab asjakohases vääringus (v.a euro) oleva kümneaastase riigivõlakirja tootlust muutu-matu tagasimaksetähtaja korral arvatuna kahe eelnenud kalendrinädala keskmisena. Euro puhul tähendab TB10 tootlust euro tootluskõvera kümneaastase tähtajaga, mille on välja arvutanud Eurostat euro turuintressi viitemäära kehtestamiseks, võttes aluseks kahe eelmise kalendrinädala keskmise. Kõikide vääringute puhul kohaldatakse eespool määratud marginaale.

- b) Eespool alapunktis a määratud kindlate miinimumintressimäärade korral võib õhusõiduki koguhinnast finantseerida kõige rohkem 62,5 protsenti, kui laenu makstakse tagasi kogu laenu tähtaja jooksul, ja 42,5 protsenti, kui laenu makstakse tagasi laenu tähtaja viimastes lõikudes. Osalised võivad kasutada ükskõik kumba tagasimakseviisi, võttes arvesse asjakohast ülempiiri. Sellist osalist finantseerimist pakkunud osaline teatab teistele osalistele summa, intressimäära, intressimäära kinnitamise päeva, intressimäära kehtivusaja ja tagasimakseviisi. Osalised uurivad neid kahte ülempiiri iga käesoleva sektorileppe punkti 17 kohase läbivaatuse käigus, et selgitada, kas üks ülempiir on teisest soodsam, ja kohandada soodsamat ülempiiri parema tasakaalu saavutamiseks.

- c) Pidades kinni alapunktis a piiritletud 85 protsendi suurusest ülemmäärast

- 1) võivad osalised anda täiendavat riiklikku finantseerimistoetust Private Export Funding Corporationi (PEFCO) antavaga võrreldaval viisil. Iga kahe nädala järel edastatakse korrapäraselt teistele osalistele andmed PEFCOst laenu võtmise kulude ja PEFCO laenuintresside kohta, mis ei sisalda riiklikke garantiitasusid ja mis kehtivad kindla intressimääraga finantseerimise korral teatavatel kuupäevadel tehtavate viivitamatute väljamaksete või lepingupakkumiste ja võistupakkumiste puhul. Sellist osalist finantseerimist pakkunud osaline teatab teistele osalistele summa, intressimäära, intressimäära kinnitamise päeva, intressimäära kehtivusaja ja tagasimakseviisi. Osaline, kes kohandab oma tingimusi kõnealuse finantseerimisega, mida pakub mõni muu osaline, võtab eeskju kõikidest tingimustest, välja arvatud käesoleva sektorileppe punkti 8 kohane pakkumiste kehtivusaeg;

- 2) kohaldavad kõik osalised teatatud intressimäärasid niikaua, kui 24kuulise väljamaksetähtaja korral kohaldatav intressimäär ei ületa TB10 rohkem kui 225 baaspunkti. Kui 24kuulise väljamaksetähtaja korral kohaldatav intressimäär ületab piiri TB10 pluss 225 baaspunkti, võivad osalised kõnealuse väljamaksetähtaja suhtes kohaldada intressimäära TB10 pluss 225 baaspunkti ja kõiki vastavaid intressimäärasid ning konsulteerivad viivitamata alalise lahenduse leidmiseks.

- d) Miinimumintressimäärad sisaldavad krediidikindlustusmaksid ja garantiitasusid. Intressimäär ei sisalda siiski lepingu- ega haldustasu.

9. Intressimäärade korrigeerimine

Käesoleva sektorileppe punktis 8 sätestatud miinimumintressimäärad vaadatakse läbi iga kahe nädala järel. Kui asjakohases vääringus olevate riigivõlakirjade keskmine tootlus muutumatu tagasimaksetähtaja korral on muutunud mis tahes kahe nädalase ajavahemiku lõpuks vähemalt kümne baaspunkti võrra, kohandatakse miinimumintressimäärasid eespool märgitud baaspunktide vahe võrra ja ümberarvutatud määr ümardatakse lähima viie baaspunktini.

10. Ekspordikrediidi/intressimäära pakkumiste kehtivusaeg

Käesoleva sektorileppe punkti 8 kohaste miinimumintressimäärade pakkumiste kehtivusaeg ei ületa kolme kuud.

11. Intressimäära pakkumiste tegemine ja intressimäärade valik

- a) Osalised võivad anda riiklikku finantseerimistoetust käesoleva sektorileppe punktide 8 ja 9 kohaselt intressimääraga, mis kehtib päeval, mil tehakse intressimäärapakkumine asjakohase õhusõiduki suhtes, tingimusel et pakkumine võetakse vastu käesoleva sektorileppe punkti 10 kohase kehtivusaja jooksul. Kui intressimäära pakkumist ei võeta sel viisil vastu, võib teha uusi pakkumisi, kuid mitte hiljem kui asjakohase õhusõiduki tarnekuupäeval.
- b) Intressimäära pakkumise võib vastu võtta ja intressimäära valida mis tahes ajal lepingu allkirjastamise ja asjakohase õhusõiduki tarnekuupäeva vahel. Laenuvõtja intressimääravalik on lõplik.

12. Toetus täiemahulise garantii vormis

Osalised võivad anda riiklikku toetust üksnes garantii või kindlustuse vormis, st täiemahulise garantiina, arvestades käesoleva sektorileppe punkti 8 alapunktis a piiritletud 85 protsendi suurust ülemmäära. Iga osaline, kes annab sellist toetust, teatab teistele osalistele summa, tähtaja, vääringu, tagasimakseviisi ja intressimäärad.

13. Viide konkurentsile

Kui riiklik toetus mõjutab konkurentsi, võib käesoleva sektorileppe I liites olevas suurte tsiviilõhusõidukite loendis nimetatud õhusõidukite suhtes, mis võistlevad muude õhusõidukitega, kohaldada samu krediiditingimusi.

14. Tagatis tagasimakseriski suhtes

Osalised võivad teiste osalistega nõu pidamata otsustada tagatise, mis on nende arvates tagasimakseriski puhul asjakohane. Kui teised osalised seda nõuavad või kui seda peetakse vajalikuks, esitavad nad siiski üksikasjalikud andmed sellise tagatise kohta.

15. Mudeli muutmine

Osalised lepivad kokku, et kui kindlaksmääratud intressimäära pakkumine on tehtud või vastu võetud teatavat liiki õhusõiduki kohta, ei saa selles sisalduvaid tingimusi üle kanda teist liiki õhusõidukile, mille mudelinimetuse on teistsugune.

16. Liising

Osalised võivad käesoleva sektorileppe 1. osa muid tingimusi täites anda toetust kapitaliliisingule samadel alustel kui müügilepingu puhul.

17. Abi

Osalised ei anna abi, välja arvatud juhul, kui see on sidumata annetuse vormis. Osalised kaaluvad siiski pooldavalt võimalikke taotlusi humanitaareesmärkidel seotud abi andmist käsitleva ühiseisukoha vastuvõtmiseks.

III PEATÜKK

MENETLUSED

18. Eelnev teatamine, kohandamine ja teabevahetus

Sektorileppe käesoleva osa puhul kehtivad kokkuleppes sätestatud eelneva teatamise, kohandamise ja teabevahetuse menetlused. Lisaks võivad osalised taotleda konsultatsiooni, kui on põhjust arvata, et mõni teine osaline pakub riiklikult toetatavat krediiti tingimustel, mis ei vasta sektorileppele. Järgitakse kokkuleppe punktis 54 sätestatud korda, välja arvatud see, et konsultatsioon peetakse kümne päeva jooksul.

19. *Läbivaatamine*

Osalisel vaatab kaesoleva sektorileppe menetlused ja sätted korrapäraselt läbi, et ühtlustada neid turutingimustega. Sellest olenemata võib läbivaatust nõuda mis tahes ajal, kui turutingimused või finantseerimistavad muutuvad märkimisväärselt.

2. OSA

KÕIK UUED ÕHUSÕIDUKID, VÄLJA ARVATUD SUURED ÕHUSÕIDUKID

IV PEATÜKK

KOHALDAMISALA20. *Vorm ja kohaldamisala*

Kokkulepet täiendava sektorileppe 2. osas sätestatakse erisuunised, mida kohaldatakse sektorileppe 1. osaga hõlmatava uute õhusõidukite müügi või liisinguga seotud riiklikult toetatava ekspordikrediidi suhtes. Seda ei kohaldata hõljukite ega lennusiimulaatorite suhtes, mille kohta kehtivad kokkuleppe tingimused.

21. *Osaliste panus*

Kaesoleva osa sätted kujutavad endast soodsaimaid tingimusi, mida osalisel võivad riiklikku toetust andes pakkuda. Osalisel järgivad siiski eri liiki õhusõidukite puhul ka edaspidi tavapäraseid turutingimusi ja teevad kõik endast sõltuvalt, et neid tingimusi säilitada.

22. *Õhusõidukite kategooriad*

Osalisel on kokku leppinud, et õhusõidukid liigitatakse järgmiselt:

- A-kategooria: gaasiturbiinmootoriga õhusõidukid, sealhulgas helikopterid (nt turboreaktiiv-, -propeller- ja -ventilaatormootoriga õhusõidukid), milles on tavaliselt 30–70 istekohta;
- B-kategooria: muud gaasiturbiinmootoriga õhusõidukid, sealhulgas helikopterid;
- C-kategooria: muud õhusõidukid, sealhulgas helikopterid.

A- ja B-kategooria õhusõidukite näidisloend on esitatud I liites.

V PEATÜKK

EKSPORDIKREDIITI JA ABI KÄSITLEVAD SÄTTED23. *Pikim tagasimaksetähtaeg*

Pikim tagasimaksetähtaeg sõltub õhusõiduki kategooriast, mis määratakse kindlaks kaesoleva sektorileppe punktis 22 sätestatud alustel.

- a) A-kategooria õhusõidukite puhul on pikim tagasimaksetähtaeg kümme aastat.
- b) B-kategooria õhusõidukite puhul on pikim tagasimaksetähtaeg seitse aastat.
- c) C-kategooria õhusõidukite puhul on pikim tagasimaksetähtaeg viis aastat.

24. *Põhisumma tagasimaksmine*

a) Ekspordikrediidi põhisumma makstakse tavaliselt tagasi võrdsete ja korrapärase osamaksetena, mis tehakse vähemalt iga kuue kuu järel, kusjuures esimene osamakset tehakse hiljemalt kuus kuud pärast krediidiandja algust. Liisingu puhul võib sellist tagasimaksmist korda kohaldada kas ainult põhisumma või põhisumma ja intresside kombinatsiooni suhtes.

b) Osaline, kes kavatseb toetada põhisumma tagasimaksmist teistsugustel tingimustel kui alapunktis a sätestatud, täidab järgmisi tingimusi.

- 1) Ükski üksik tagasimakse või tagasimaksete jada kuuekuulise perioodi jooksul ei tohi ületada 25 % tagasimaksetähtajal tagasimaksmisele kuuluvast põhisummast.
- 2) Osaline teatab sellest ette.

25. Intresside maksmine

- a) Intress üldjuhul kapitaliseeritakse tagasimakseperioodil.
- b) Intressi makstakse vähemalt iga kuue kuu järel, kusjuures esimene makse tuleb teha hiljemalt kuus kuud pärast krediidi tähtaaja algust.
- c) Osaline, kes kavatseb toetada intressi maksmist teistsugustel tingimustel kui alapunktides a ja b sätestatud, teatab sellest ette.
- d) Intressid ei sisalda
 - 1) garantiipreemiaid ega muid makseid tarnijakrediidi või finantskrediidi kindlustamiseks või garanteerimiseks. Kui riiklikku toetust antakse otsekrediidi või -finantseerimise või refinantseerimise vormis, võib garantiipreemia lisada intressi nimiväärtusele või võtta seda eraldi maksena; kumbki tegur tuleb osalistele teatamisel eraldi välja tuua;
 - 2) muid ekspordikrediidiga seotud pankade teenustasusid ega vahendustasusid, välja arvatud kogu tagasimakse-tähtaja jooksul pangale makstavad aasta- või poolaastatasud, ega
 - 3) impordiriigi kehtestatud kinnipeetavaid makse.

26. Miinimumintressimäärad

Osalisel, kes annavad riiklikku finantseerimistoetust, kohaldavad miinimumintressimäärasid; osalisel kohaldavad kokkuleppe punktis 20 sätestatud asjakohast turuintressi viitemäära.

27. Kindlustusmaksed ja garantiitasud

Osalisel ei loobu kindlustusmaksetest ega garantiitasudest osaliselt ega täielikult.

28. Abi

Osalisel ei anna abi, välja arvatud juhul, kui see on sidumata annetuse vormis. Osalisel kaaluvad siiski pooldavalt võimalikke taotlusi humanitaareesmärkidel seotud abi andmist käsitleva ühiseisukoha vastuvõtmiseks.

VI PEATÜKK**MENETLUSED****29. Eelnev teatamine, kohandamine ja teabevahetus**

Kui riiklik toetus mõjutab konkurentsi ostu-müügi või liisingu vallas, kohaldatakse nende õhusõidukite suhtes, mis konkureerivad mõnda muusse kategooriasse kuuluvate või sektorileppe muude osadega hõlmatud õhusõidukitega teatava ostu-müügi- või liisingutehingu osas, samu tingimusi kui selliste muude õhusõidukite suhtes. Sektorileppe käesoleva osa puhul kehtivad kokkuleppes sätestatud eelneva teatamise, kohandamise ja teabevahetuse menetlused. Lisaks võivad osalisel taotleda konsultatsiooni, kui on põhjust arvata, et mõni teine osaline pakub riiklikult toetatavat krediiti tingimustel, mis ei vasta sektorileppele. Järgitakse kokkuleppe punktis 54 sätestatud korda, välja arvatud see, et konsultatsioon peetakse kümne päeva jooksul.

30. Läbivaatamine

Osalisel vaatavad käesoleva sektorileppe menetlused ja sätted korrapäraselt läbi, et ühtlustada neid turutingimustega. Sellest olenemata võib läbivaatust nõuda mis tahes ajal, kui turutingimused või finantseerimistavad muutuvad märkimisväärselt.

3. OSA**KASUTATUD ÕHUSÕIDUKID, VARUMOOTORID JA -OSAD, HOOLDUS- JA TEENINDUSLEPINGUD****VII PEATÜKK****KOHALDAMISALA****31. Vorm ja kohaldamisala**

Kokkulepet täiendava sektorileppe 3. osas sätestatakse erisuunised, mida kohaldatakse riiklikult toetatava ekspordikrediidi suhtes, mis on seotud kasutatud õhusõidukite, varumootorite ja -osade müügi ja liisingu ning uute ja kasutatud õhusõidukite hooldus- ja teeninduslepingutega. Seda ei kohaldata hõljukite ega lennusimulaatorite suhtes, mille kohta kehtivad kokkuleppe tingimused. Kohaldatakse käesoleva sektorileppe 1. ja 2. osa asjakohaseid sätteid, kui järgnevalt ei sätestata teisiti.

32. Kasutatud õhusõidukid

Osalisel ei anna toetust sektorileppes uute õhusõidukite kohta sätestatust soodsamate krediitingimuste korral. Järgmised eeskirjad kehtivad üksnes kasutatud õhusõidukite kohta.

Õhusõiduki vanus (aastates)		Harilik pikim tagasimaksetähtaeg		
	Suured õhusõidukid	A-kategooria	B-kategooria	C-kategooria
1	10	8	6	5
2	9	7	6	5
3	8	6	5	4
4	7	6	5	4
5–10	6	6	5	4
üle 10	5	5	4	3

Esitatud tähtjad vaadatakse läbi, kui uute õhusõidukite puhul muudetakse pikimaid tagasimaksetähtaegu.

- b) Osalisel kohaldavad käesoleva sektorileppe punktide 24 ja 25 sätteid.
- c) Osalisel, kes annavad riiklikku finantseerimistoetust, kohaldavad miinimumintressimäärasid; osalisel kohaldavad kokkuleppe punktis 20 sätestatud asjakohast turuintressi viitemäära.

33. Varumootorid ja -osad

- a) Kui varumootorid ja -osad moodustavad osa algsest õhusõidukitellimusest, võib neid finantseerida samadel tingimustel kui õhusõidukit. Sellistel juhtudel võtavad osalisel siiski arvesse ka õhusõidukite, sealhulgas soetatavate, kindlalt tellitud ja juba omandatud õhusõidukite koguarvu liikide lõikes järgmistel alustel:

- esimese viie sama liiki õhusõiduki puhul õhulaevastikus: 15 protsenti õhusõiduki hinnast, st kere ja paigaldatud mootorite hinnast, ja
- kuuenda ja iga järgmise sama liiki õhusõiduki puhul õhulaevastikus: 10 protsenti õhusõiduki hinnast, st kere ja paigaldatud mootorite hinnast.

- b) Kui varumootoreid ja -osi ei tellita üheskoos õhusõidukiga, on pikim tagasimaksetähtaeg uute varumootorite puhul viis aastat ja muude varuosade puhul kaks aastat.

- c) Olenemata alapunktist b võivad osalisel ületada viieaastast pikimat tagasimaksetähtaega kuni kolme aasta võrra, kui

- tehingu vähim lepinguline väärtus on suurem kui 20 miljonit Ameerika Ühendriikide dollarit või
- tehing hõlmab vähemalt nelja uut varumootorit.

Iga kahe aasta järel vaadatakse lepinguline väärtus läbi ja seda korrigeeritakse vastavalt hinnatõusudele.

- d) Osalisel jätavad endale õiguse muuta oma tavaid ja kohandada neid võistlevate osaliste tavade seoses varumootorite ja -osade eest tehtava põhisumma esimese tagasimakse ajaga.

34. Hooldus- ja teeninduslepingud

Osalisel võivad hooldus- ja teeninduslepingute puhul pakkuda kuni kaheaastase tagasimaksetähtajaga riiklikku finantseerimistoetust.

VIII PEATÜKK

MENETLUSED

35. *Eelnev teatamine, kohandamine ja teabevahetus*

Sektorileppe käesoleva osa puhul kehtivad kokkuleppes sätestatud eelneva teatamise, kohandamise ja teabevahetuse menetlused. Lisaks võivad osalised taotleda konsultatsiooni, kui on põhjust arvata, et mõni teine osaline pakub riiklikult toetatavat krediiti tingimustel, mis ei vasta sektorileppele. Järgitakse kokkuleppe punktis 54 sätestatud korda, välja arvatud see, et konsultatsioon peetakse kümne päeva jooksul.

36. *Läbivaatamine*

Osalised vaatavad käesoleva sektorileppe menetlused ja sätted korrapäraselt läbi, et ühtlustada neid turutingimustega. Sellest olenemata võib läbivaatust nõuda mis tahes ajal, kui turutingimused või finantseerimistavad muutuvad märkimisväärselt.

I liide

NÄIDISLOEND

Sektorilepe hõlmab kõiki muid samasuguseid õhusõidukeid, mis võidakse tulevikus kasutusele võtta, ja need lisatakse sobival ajal asjakohasesse loendisse. Need loendid ei ole lõplikud ja näitavad üksnes seda, millisesse kategooriasse tuleb teatavat liiki õhusõidukid kahtluse korral kanda.

SUURED TSIVILÕHUSÕIDUKID

Valmistaja	Nimetus
Airbus	A 300
Airbus	A 310
Airbus	A 318
Airbus	A 319
Airbus	A 320
Airbus	A 321
Airbus	A 330
Airbus	A 340
Boeing	B 737
Boeing	B 747
Boeing	B 757
Boeing	B 767
Boeing	B 777
Boeing	B 707, 727
British Aerospace	RJ70
British Aerospace	RJ85
British Aerospace	RJ100
British Aerospace	RJ115
British Aerospace	BAe146
Fairchild Dornier	728 Jet
Fairchild Dornier	928 Jet
Fokker	F 70
Fokker	F 100
Lockheed	L-100
McDonnell Douglas	seeria MD-80
McDonnell Douglas	seeria MD-90
McDonnell Douglas	MD-11
McDonnell Douglas	DC-10
McDonnell Douglas	DC-9
Lockheed	L-1011
Ramaero	1.11-495

A-KATEGOORIA ÕHUSÕIDUKID

Gaasiturbiinmootoriga õhusõidukid, milles on tavaliselt 30–70 istekohta, sealhulgas helikopterid (nt turboreaktiiv-, -propeller- ja -ventilaatormootoriga õhusõidukid). Kui töötatakse välja uus suur gaasiturbiinmootoriga õhusõiduk, milles on üle 70 istekoha, konsulteeritakse taotluse korral viivitamata, et leppida kokku, kas selline õhusõiduk tuleks konkurentsiolekorda silmas pidades liigitada käesolevasse kategooriasse või hõlmata käesoleva sektorileppe 1. osaga.

Valmistaja	Nimetus
Aeritalia	G 222
Aeritalia/Aerospatiale	ATR 42
Aeritalia/Aerospatiale	ATR 72
Aerospatiale/MBB	C160 Transall
De Havilland	Dash 8
De Havilland	Dash 8 - 100
De Havilland	Dash 8 - 200
De Havilland	Dash 8 - 300
Boeing Vertol	234 Chinook
Broman (USA)	BR 2000
British Aerospace	BAe ATP
British Aerospace	BAe 748
British Aerospace	BAe Jetstream 41
British Aerospace	BAe Jetstream 61
Canadair	CL 215T
Canadair	CL 415
Canadair	RJ
Casa	CN235
Dornier	DO 328
EH Industries	EH-101
Embraer	EMB 120 Brasilia
Embraer	EMB 145
Fairchild Dornier	528 Jet
Fairchild Dornier	328 Jet
Fokker	F 50
Fokker	F 27
Fokker	F 28
Gulfstream America	Gulfstream I-4
LET	610
Saab	SF 340
Saab	2000
Short	SD 3-30
Short	SD 3-60
Short	Sherpa

B-KATEGOORIA ÕHUSÕIDUKID

Muud gaasiturbiinmootoriga õhusõidukid, sealhulgas helikopterid.

Valmistaja	Nimetus
Aerospatiale	AS 332
Agusta	A 109, A 119
Beech	1900
Beech	Super King Air 300
Beech	Starship 1
Bell Helicopter	206B
Bell Helicopter	206L
Bell Helicopter	212
Bell Helicopter	230
Bell Helicopter	412
Bell Helicopter	430
Bell Helicopter	214
Bombardier/Canadair	Global Express
British Aerospace	BAe Jetstream 31
British Aerospace	BAe 125
British Aerospace	BAe 1000
British Aerospace	BAe Jetstream Super 31
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	Hawker 1000
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	Hawker 800
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	King Air 350
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	sari Beechjet 400
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	Starship 2000A
Bell	B 407
Canadair	Challenger 601-3A
Canadair	Challenger 601-3R
Canadair	Challenger 604
Casa	C 212-200
Casa	C 212-300
Cessna	Citation
Cessna	seeriad 441 Conquest III ja Caravan 208
Claudius Dornier	CD2
Dassault Breguet	Falcon
Dornier	DO 228-200
Embraer	EMB 110 P2
Embraer/FAMA	CBA 123
Eurocopter	AS 350, AS 355, EC 120, AS 365, EC 135

Valmistaja	Nimetus
Eurocopter	B0105LS
Fairchild	Merlin/300
Fairchild	Metro 25
Fairchild	Metro III V
Fairchild	Metro III
Fairchild	Metro III A
Fairchild	Merlin IVC-41
Gulfstream America	Gulfstream II, III, IV ja V
IAI	Astra SP ja SPX
IAI	Arava 101 B
Learjet	seeriad 31A, 35A, 45 ja 60
MBB	BK 117 C
MBB	BO 105 CBS
McDonnell Helicopter System	MD 902, MD 520, MD 600
Mitsubishi	Mu2 Marquise
Piaggio	P 180
Pilatus Britten-Norman	BN2T Islander
Piper	400 LS
Piper	T 1040
Piper	PA-42-100 (Cheyenne 400)
Piper	PA-42-720 (Cheyenne III A)
Piper	Cheyenne II
Reims	Cessna-Caravan II
SIAI-Marchetti	SF 600 Canguro
Short	Tucano
Westland	W30

IV LISA

SEKTORILEPE EKSPORDIKREDIITIDE, TAASTUVATE ENERGIAALLIKATE JA VEEPROJEKTIDE KOHTA, KEHTIB KATSEAJAL KUNI 30. JUUNINI 2007

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED**1. Kohaldamisala**

Kokkulepet täiendavas sektorileppes sätestatakse finantseerimistingimused, mida võib kohaldada taastuvate energiaallikate ja veeprojektide lepingutega seotud riiklikult toetatava ekspordikrediidi suhtes; toetuskõlblike sektorite ulatus on sätestatud 1. liites.

II PEATÜKK

EKSPORDIKREDIIDI FINANTSEERIMISTINGIMUSED**2. Pikim tagasimaksetähtaeg**

Pikim tagasimaksetähtaeg on kokkuleppe punktis 11 sätestatud riigi liigitusest olenemata 15 aastat.

3. Põhisumma tagasimaksmine ja intressi maksmine

- a) Ekspordikrediidi põhisumma makstakse tagasi võrdsete osamaksetena.
- b) Põhisumma makstakse tagasi ja intresse makstakse vähemalt iga kuue kuu järel, kusjuures põhisumma ja intressi esimene osamakse tuleb teha hiljemalt kuus kuud pärast krediititähtaaja algust.
- c) Liisingutehingute toetuseks antava ekspordikrediidi puhul võib punktis a sätestatud põhisumma võrdsete tagasimaksete asemel kohaldada põhisumma võrdsete tagasimaksete ja intressi kombinatsiooni.

4. Fikseeritud miinimumintressimäärad riikliku finantseerimistoetuse puhul

Osaline, kes annab riiklikku toetust otsefinantseerimise, refinantseerimise või intressitoetuse vormis, kohaldab järgmisi miinimumintressimäärasid:

- a) kuni 12aastase (kaasa arvatud) tagasimaksetähtaaja korral kohaldab osaline asjakohast turuintressi viitemäära (CIRR) kooskõlas kokkuleppe punktiga 20;
- b) rohkem kui 12aastaste ja kuni 14aastaste (kaasa arvatud) tagasimaksetähtaegade korral suurendatakse turuintressi viitemäära iga vääringu puhul 20 baaspunkti võrra;
- c) rohkem kui 14aastase tagasimaksetähtaaja korral kohaldatakse kõigi vääringute puhul asjakohast turuintressi eriviitemäära (SCIRR) kooskõlas sektorileppe punktiga 5.

5. Turuintressi eriviitemäära arvutamine

Turuintressi eriviitemäär on asjakohasele vääringule vastavast turuintressi viitemäärast 75 baaspunkti võrra suurem, välja arvatud Jaapani jeeni turuintressi eriviitemäär, mille puhul suurendus on 40 baaspunkti. Kui mõnel vääringul on mitu turuintressi viitemäära, kasutatakse arvutamisel seda turuintressi viitemäära, mis kehtib kokkuleppe punkti 20 alapunkti a esimeses taandes esitatud pikima tagasimaksetähtaaja puhul.

III PEATÜKK

MENETLUSED**6. Eelnev teatamine ilma aruteluta**

Osaline teatab kõikidele teistele osalistele vähemalt kümme kalendripäeva enne käesoleva sektorileppe kohaldamisalasse kuuluva nõusoleku andmist kooskõlas kokkuleppe V lisaga.

IV PEATÜKK

LÄBIVAATAMINE**7. Katseag ja järelevalve**

- a) Käesolevas sektorileppes sätestatud tingimused kehtivad kaheaastase katseaja jooksul, st 1. juulist 2005 kuni 30. juunini 2007. Kaheaastase katseaja jooksul vaatavad osalised käesoleva sektorileppe toimimise läbi, et vaagida saadud kogemusi.
 - b) Kõnealuste finantseerimistingimuste kohaldamine lõpetatakse katseaja lõpul, kui osalised ei lepi kokku kas
 - katseaja jätkamises, tehes vajalikke parandusi/muudatusi, või
 - kokkuleppe finantseerimistingimuste kinnitamises, tehes vajalikke parandusi/muudatusi.
 - c) Sekretariaat annab nende finantseerimistingimuste rakendamise kohta aru.
-

1. liide

TOETUSKÕLBLIKUD SEKTORID

Käesolevas sektorileppes sätestatud finantseerimistingimustele vastavad järgmised taastuvate energiaallikate ja veega seotud valdkonnad alates 1. juulist 2005 tingimusel, et nende mõju käsitletakse kooskõlas OECD 2003. aasta soovitusega keskkonda ja riiklikult toetatavaid ekspordikrediite käsitlevate ühiste lähenemisviiside kohta ⁽¹⁾ (mida on hiljem muutnud OECD ekspordikrediidi ja krediitidagatiste tööühma (ECG) liikmed ning kinnitanud OECD nõukogu):

- a) tuuleenergia;
- b) maasoojusenergia;
- c) tõusu- ja mõõnaenergia;
- d) laineenergia;
- e) fotogalvaaniline päikeseenergia;
- f) päikese soojusenergia;
- g) ookeanide soojusenergia;
- h) bioenergia: kõik jätkusuutlikud biomassil, prügilagaasil, reoveekäitlusrajatise gaasil ja biogaasil põhinevad energiarajatised. Biomass – põllumajanduslikust tootmisest (kaasa arvatud taimsed ja loomsed ained), metsatööstusest ja sellega seotud tootmisest pärit toodete, jäätmete ja jääkide bioloogiliselt lagunev fraktsioon ning tööstus- ja olmejäätmete bioloogiliselt lagunev fraktsioon;
- i) inimtarbeks mõeldud veevarustuse ja reoveekäitlusrajatistega seotud projektid:
 - infrastruktuur kodumajapidamiste varustamiseks joogiveega, st vee puhastamine joogivee saamiseks ja jaotusvõrk (sealhulgas lekketõrje);
 - reovee kogumise ja käitlemise rajatised, st kodumajapidamiste ja tööstusliku reovee ja kanalisatsioonijääkide kogumine ja käitlemine, sealhulgas kõnealuse tegevusega seotud protsessid vee korduskasutamiseks ja ringlussevõtuks ning sette käitlemiseks;
- j) hüdroenergia.

⁽¹⁾ OECD soovitus kohaldatakse samuti projektide puhul, mis ei vasta kõnealuste finantseerimistingimuste nõuetele.

V LISA

TEAVE, MIS TULEB TEATISTES ESITADA

Allpool I jaos loetletud teave esitatakse kõigis kokkuleppe (sealhulgas selle lisade) kohaselt edastatavates teatistes. Lisaks sellele esitatakse vajaduse korral teatise konkreetsele tüübile vastavalt II jaos ette nähtud teave.

I. TEAVE, MIS TULEB ESITADA KÕIGI TEATISTE PUHUL**a) Põhiline teave**

- 1) Teatist esitav riik
- 2) Teatise esitamise kuupäev
- 3) Teatist esitava asutuse/ameti nimi
- 4) Viitenumber
- 5) Esialgne teatis või eelmise teatise muudetud versioon (vajaduse korral muudetud versiooni number)
- 6) Osamakse number (vajaduse korral)
- 7) Krediidiliini viitenumber (vajaduse korral)
- 8) Kokkuleppe punkt(id), mille alusel teatis esitatakse
- 9) Kohandatava teatise viitenumber (vajaduse korral)
- 10) Kohandatava toetuse kirjeldus (vajaduse korral)

b) Ostja/laenuvõtja/garandi andmed

- 11) Ostja/laenuvõtja riik
- 12) Ostja/laenuvõtja nimi
- 13) Ostja/laenuvõtja asukoht
- 14) Ostja/laenuvõtja staatus
- 15) Garandi riik (vajaduse korral)
- 16) Garandi nimi (vajaduse korral)
- 17) Garandi asukoht (vajaduse korral)
- 18) Garandi staatus (vajaduse korral)

c) Teave eksporditavate kaupade ja/või teenuste ja projekti kohta

- 19) Eksporditavate kaupade ja/või teenuste kirjeldus
- 20) Projekti kirjeldus (vajaduse korral)
- 21) Projekti asukoht (vajaduse korral)
- 22) Pakkumismenetluse lõpptähtaeg (vajaduse korral)
- 23) Krediidiliini aegumise kuupäev (vajaduse korral)

- 24) Toetatava(te) lepingu(te) väärtus tegeliku väärtusena (kõigi krediidiinide ja projektide rahastamise tehingute või üksikute vabatahtlike tehingute lõikes) või vastavalt järgmisele skaalale miljonites SDRides:

Kategooria	Alates	Kuni
I:	0	1
II:	1	2
III:	2	3
IV:	3	5
V:	5	7
VI:	7	10
VII:	10	20
VIII:	20	40
IX:	40	80
X:	80	120
XI:	120	160
XII:	160	200
XIII:	200	240
XIV:	240	280
XV:	280	(*)

(*) Märkida SDR 40 miljoni kordsete arv, mis ületab 280 miljonit SDR, nt 410 miljonit SDR märgitakse kui kategooria XV + 4.

- 25) Lepingu(te) vääring

- d) Riikliku ekspordikrediidi toetuse finantseerimistingimused

- 26) Krediidi väärtus; tegelik väärtus krediidiinide ja projektide rahastamise tehingute või üksikute vabatahtlike tehingutega seotud teatiste puhul või vastavalt SDR-skaalale

- 27) Krediidi vääring

- 28) Sissemakse (protsentidena toetatavate lepingute koguväärtusest)

- 29) Kohalikud kulud (protsentidena toetatavate lepingute koguväärtusest)

- 30) Krediiditähataja algus ja viide punkti 10 kohaldatavale alapunktile

- 31) Tagasimakseperioodi kestus

- 32) Intressimäära baas

- 33) Intressimäär või -marginaal

II. TÄIENDAV TEAVE, MIS TULEB VAJADUSE KORRAL ESITADA ERISÄTETEGA SEOTUD TEATISTE PUHUL

- a) Kokkulepe, punkti 14 alapunkti d punkt 5

- 1) Tagasimaksegraafik

- 2) Tagasimaksesagedus

- 3) Krediiditähataja alguse ja põhisumma esimese tagasimakse vaheline aeg

- 4) Enne krediiditähataja algust kapitaliseeritud intressi määr

- 5) Tagasimakseperioodi kaalutud keskmine pikkus
- 6) Selgitus toetuse mitteandmise põhjuse kohta kooskõlas punkti 14 alapunktidega a–c
- b) Kokkulepe, punktid 24 ja 28
 - 1) Ostja/laenuvõtja riigi või mitmepoolse/piirkondliku institutsiooni riigi laenuriski liigitus
 - 2) Väljamaksetähtaja pikkus
 - 3) Riigi laenuriski garantiimäär protsentides
 - 4) Garantii kvaliteet (st standardtasemest allpool, standardtasemel, standardtasemest parem)
 - 5) Ostja/laenuvõtja riigi laenuriskide liigitusel põhinev garantiipreemia alammäär ilma kolmandate riikide garantiideta, mitmepoolse/piirkondliku asutuse osaluseta ja/või riskide vähendamiseta/välistamiseta
 - 6) Kohaldatav garantiipreemia alammäär
 - 7) Tegelikult kohaldatav garantiipreemiamäär (väljendatuna garantiipreemia alammäära vormis protsendina põhisummast)
- c) Kokkulepe, punkti 24 alapunkti e esimene taane
 - 1) Garandi riigi laenuriski liigitus
 - 2) Kinnitus selle kohta, et garantii katab kõik viis punkti 25 alapunktis a loetletud riigi laenuriski kogu krediidi- perioodi vältel
 - 3) Märges selle kohta, kas riski kogusumma (st põhisumma ja intress) on garantiiga kaetud
 - 4) Kinnitus selle kohta, et garant on garanteeritud võla suurust arvestades usaldusväärne
 - 5) Kinnitus selle kohta, et garantii on õiguslikult kehtiv ja kolmanda riigi jurisdiktsioonis jõustatav
 - 6) Märges selle kohta, kas garandi ja ostja/laenuvõtja vahel on mingeid finantssidemeid
 - 7) Juhul, kui garandi ja ostja/laenuvõtja vahel on sidemed:
 - sidemete tüüp (nt ema- ja tütarettevõtte, tütar- ja emaettevõtte, ühisomand)
 - kinnitus selle kohta, et garant on õiguslikult ja rahaliselt sõltumatu ja suudab täita ostja/laenuvõtja makse- kohustuse
 - kinnitus selle kohta, et garanti ei mõjuta sündmused, eeskirjad või riiklikud sekkumised ostja/laenuvõtja riigis
- d) Kokkulepe, punkt 28
 - 1) Kasutatav riskide vähendamise/välistamise meetod
 - 2) Kohaldatav MEF
 - 3) Täielik selgitus selle kohta, millised riigi laenuriskid on üksiktehingu puhul kas üle kantud või kõrvaldatud või siis piiratud või välistatud, ja selgitus selle kohta, kuidas selline riigi krediidiriskide ülekandmine/kõrvaldamine või piiramine/välistamine õigustab MEFi kohaldamist.
- e) Kokkulepe, punktid 46 ja 47
 - 1) Seotud abi vorm (st arenguabi või segakrediit või sidusfinantseerimine)
 - 2) Seotud ja osaliselt sidumata abi finantseerimise üldine soodustustase, mis on arvatatud punkti 37 kohaselt

- 3) Soodustuse arvutamiseks kasutatav diferentseeritud diskontomäär
 - 4) Sularahamaksete käsitlemine soodustustaseme arvutamisel
 - 5) Krediidiliinide kasutamise piirangud
- f) II lisa, punkt 10
- 1) Tagasimaksegraafik
 - 2) Tagasimaksesagedus
 - 3) Krediiditähataja alguse ja põhisumma esimese tagasimakse vaheline aeg
 - 4) Kohalike kulude toetus: maksetingimused ja toetuse laad
 - 5) Projekti rahastatav osa (ja vajaduse korral eraldi andmed kütuselaadungite kohta)
 - 6) Muu asjakohane teave (sealhulgas viited seonduvatele juhtudele)
- g) IV lisa, punkt 6
- 1) Projekti põhjalikum kirjeldus, mis hõlmab ekspordikrediiti, taastuvaid energiaallikaid ja veeprojekte käsitleva sektorileppe 1. liites nimetatud konkreetset sektorit (IV lisa).
 - 2) Täielik selgitus eriliste finantseerimistingimuste vajalikkuse kohta.
 - 3) Seoses intressimääraga teave turuintressi viitemäärast kõrgemale jääva juurdemakse taseme kohta, mille puhul kehtib ekspordikrediiti, taastuvenergiat ja veeprojekte käsitleva sektorileppe punkti 4 alapunkt b või c (IV lisa).
- h) X lisa, punkt 5
- 1) Selgitus projektide finantseerimise tingimuste esitamise kohta
 - 2) Lepingu väärtus „võtmed kätte” lepingu, allhankalepingute osakaalu jms taustal
 - 3) Projekti põhjalikum kirjeldus
 - 4) Enne krediititähataja algust antava garantii tüüp
 - 5) Poliitilise riskiga seotud garantii protsent enne krediititähataja algust
 - 6) Kommertsriskiga seotud garantii protsent enne krediititähataja algust
 - 7) Pärast krediititähataja algust antava garantii tüüp
 - 8) Poliitilise riskiga seotud garantii protsent pärast krediititähataja algust
 - 9) Kommertsriskiga seotud garantii protsent pärast krediititähataja algust
 - 10) Ehitusperioodi pikkus (vajaduse korral)
 - 11) Väljamaksetähataja pikkus
 - 12) Tagasimakseperioodi kaalutud keskmine pikkus
 - 13) Tagasimaksegraafik
 - 14) Tagasimaksesagedus
 - 15) Krediititähataja alguse ja põhisumma esimese tagasimakse vaheline aeg

- 16) Krediidiperioodi keskpaigaks tagasi makstud põhisumma protsent
- 17) Enne krediiditähataja algust kapitaliseeritud intressi määr
- 18) Muud ekspordikrediidi agentuurile laekunud tasud, nt kulukohustuste tasud (mittekohustuslikud, välja arvatud suure sissetulekuga OECD riikides asuvate ostjatega tehtavate tehingute puhul)
- 19) Garantiipreemiamäär (mittekohustuslik, välja arvatud suure sissetulekuga OECD riikides läbiviidavate projektide puhul)
- 20) Kinnitus (ja vajaduse korral selgitus) selle kohta, et tehing hõlmab järgmist või seda iseloomustab:
 - teatava majandusüksuse finantseerimine nii, et laenuandja on nõus laenu tagasimaksmisega majandusüksuse rahavoogudest ja tuludest ning sellega, et laenu tagatiseks on majandusüksuse vara;
 - teatavaks projektiks asutatud sõltumatu (õiguslikult ja majanduslikult) äriühinguga tehtavate eksporditehingute finantseerimine seoses investeerimisega projektidesse, mis toodavad ise tulu;
 - asjakohane riskijagamine projekti osaliste, näiteks eraõiguslike või krediidikõlblike avalik-õiguslike osanike, eksporditajate, võlausaldajate ja ostjate vahel, samuti piisava omakapitali olemasolu;
 - projekti rahavoost piisab kogu tagasimaksetähataja vältel tegevuskulude ja võõrvahenditest tulenevate võla-teeninduskulude katmiseks;
 - projekti tuludest arvatakse kõigepealt maha tegevus- ja võla-teeninduskulud;
 - mitteriiklik ostja/laenuvõtja, kellel puudub riiklik tagasimaksegarantii;
 - projekti tulul/varal on varadel põhinevad tagatised, nt loovutamiskohustused, pandid, tulukontod;
 - pärast projekti lõpetamist ei saada toetust eraosanike/-aktsionäride finantseerijalt/projekti finantseerijalt või saadakse sellist toetust piiratud ulatuses.
- i) X lisa, punkt 5, projektid suure sissetulekuga OECD riikides
 - 1) Projekti võlasündikaadi kogusumma, mis hõlmab riiklikke ja eraõiguslikke laenajaid
 - 2) Eraõiguslike laenuvõtjate võlasündikaadi kogusumma
 - 3) Osaliste antava võlasündikaadi protsent
 - 4) Kinnitus järgmise kohta:
 - seoses osalemisega laenusündikaadis eraõiguslike finantseerimisasutustega, kes ei saa riiklikku ekspordikrediidi toetust, on osaline kogu laenuperioodi ajal samaväärse (*pari passu*) staatusega vähemusosalejaks;
 - eespool punktis 19 märgitud garantiipreemiamäär ei löö alla saadaolevat eraturu finantseerimist ning on kooskõlas vastavate määradega, mida kohaldavad teised sündikaadis osalevad eraõiguslikud finantseerimisasutused.

VI LISA

GARANTIIPREEMIADE ALAMMÄÄRADE ARVUTAMINE

Eksportikrediidi suhtes kohaldatava garantiipreemia alammäära (MPR) arvutamiseks kasutatakse järgmist valemit:

$$MPR = ((a \times HOR) + b) \times (PC/0,95) \times QPF \times PCF \times (1-MEF) \times BRF$$

kus:

- a ja b on kohaldatava riigi laenuriski kategooriaga seostatavad koefitsiendid
- HOR on riskiperioodi pikkus
- PC garantiimäär protsentides
- QPF on toote kvaliteedi tegur
- PCF on protsentuaalse garantiimäära tegur
- MEF on riigi laenuriskide vähendamise/välistamise tegur
- BRF on ostja riski garantii tegur

Koefitsientide a ja b väärtused saadakse järgmisest tabelist:

	Riigi laenuriski kategooria							
	0	1	2	3	4	5	6	7
a	–	0,100	0,225	0,392	0,585	0,780	0,950	1,120
b	–	0,350	0,350	0,400	0,500	0,800	1,200	1,800

Riskiperioodi pikkus (HOR) arvutatakse järgmiselt.

Standardsete tagasimakseprofiilide (st põhisumma võrdse suurusega tagasimaksed kaks korda aastas) puhul:

$$HOR = (\text{väljamaksetähtaja pikkus} \times 0,5) + \text{tagasimaksetähtaja pikkus}$$

Mittestandardse tagasimakseprofiili puhul arvutatakse samaväärne tagasimakseperiood (mida väljendatakse kord poolaastas tehtavate võrdsete osamaksetena) järgmise valemiga abil:

$$HOR = (\text{tagasimaksetähtaja kaalutud keskmine pikkus} - 0,25) / 0,5$$

Aastate või kuude kasutamine valemis ei oma arvutamisel tähtsust eeldusel, et väljamaksetähtaja ja tagasimaksetähtaja puhul kasutatakse sama ühikut.

Garantiimäära protsentides (PC) väljendatakse kümnendväärtusena (st 95 % väljendatakse kujul 0,95)

Toote kvaliteedi tegur (QPF) saadakse järgmisest tabelist:

Toote kvaliteet	Riigi laenuriski kategooria							
	0	1	2	3	4	5	6	7
standardtasemest allpool	–	0,9965	0,9935	0,9850	0,9825	0,9825	0,9800	0,9800
standardtasemel	–	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000
standardtasemest parem	–	1,0035	1,0065	1,0150	1,0175	1,0175	1,0200	1,0200

Protsentuaalse garantiimäära tegur (PCF) arvutatakse järgmiselt:

$PC \leq 0,95$, $PCF = 1$

$PC > 0,95$, $PCF = 1 + ((PC - 0,95) / 0,05) \times$ protsentuaalse garantiimäära koefitsient

	Riigi laenuriski kategooria							
	0	1	2	3	4	5	6	7
garantiiprotse- ndi koefitsient	–	0,00000	0,00337	0,00489	0,01639	0,03657	0,05878	0,08598

Riigi laenuriskide vähendamise/välistamise tegur (MEF) arvutatakse järgmiselt.

Ekspordikrediit ilma riigi laenuriskide vähendamiseta, $MEF = 0$

Ekspordikrediit riigi laenuriskide vähendamisega, MEF arvutatakse VIII lisas sätestatud kriteeriumide kohaselt.

Ostja riski garantii tegur (BRF) arvutatakse järgmiselt.

Kui ostja riski garantii on täielikult välistatud, siis $BRF = 0,90$

Kui ostja riski garantii ei ole välistatud, siis $BRF = 1$

VII LISA

RIIGI LAENURISKIDE LIIGITUSE KOHALDAMIST PUUDUTAVAD KRITERIUMID JA TINGIMUSED, KUI GARANT ASUB KOLMANDAS RIIGIS VÕI ON MITMEPOOLNE VÕI PIIRKONDLIK INSTITUTSIOON**EESMÄRK**

Käesolevas lisas sätestatakse riigi laenuriskide liigituse kohaldamist puudutavad kriteeriumid ja tingimused, kui garant on kolmandas riigis või mitmepoolne või piirkondlik institutsioon, punkti 24 alapunkti e esimeses ja teises taandes kirjeldatud olukordade puhul.

KOHALDAMINE

Riigi laenuriskide liigitus, kui garant asub kolmandas riigis

Juhtum 1: tagatis riski kogusumma katteks

Kui tagatis garantii vormis ostja/laenuvõtja riigist väljaspool asuvalt üksuselt antakse kogu riskisumma (st põhisumma ja intressi) katteks, võib kohaldada garandi asukohariigi laenuriskide liigitust, kui täidetud on järgmised tingimused.

- Garantii katab terve krediidiperioodi.
- Garantii on lõplik, tingimusteta ja saadaval nõudmise korral.
- Garantii on õiguslikult kehtiv ja garandi riigi jurisdiktsioonis jõustatav.
- Garantii on ostja/laenuvõtja riigi viie laenuriski katteks.
- Garant on garanteeritud võla suurust arvestades usaldusväärne.
- Garandi suhtes kohaldatakse tema asukohariigi rahanduskontrolli ja ülekandeid käsitlevaid eeskirju.
- Kui garant on tagatud üksuse tütarettevõtja/emaettevõtja, määravad osalised iga juhtumi puhul kindlaks, kas 1) tütarettevõtja/emaettevõtja omavahelist seost ja emaettevõtja juriidiliste kohustuste taset arvestades on tütarettevõtja/emaettevõtja juriidiliselt ja rahaliselt sõltumatu ning saaks oma maksekohustusi täita; 2) tütarettevõtjat/emaettevõtjat võivad mõjutada kohalikud sündmused/eeskirjad või riiklik sekkumine ja 3) peakontor loeks end kohustuste täitmata jätmise korral vastutavaks.

Juhtum 2: rahaliselt piiratud tagatis

Kui tagatis garantii vormis ostja/laenuvõtja riigist väljaspool asuvalt üksuselt antakse piiratud riskisumma (st põhisumma ja intressi) katteks, võib garantiiga kaetud laenuosa suhtes kohaldada garandi asukohariigi laenuriskide liigitust. Lisaks 1. juhtumi puhul loetletud kriteeriumidele võib garandi riigi liigitust kohaldada üksnes juhul, kui tagatud summa (põhisumma pluss vastav intress) on kas 1) suurem või võrdne 10 protsendiga põhisummast, millele on liidetud vastav intress, või 2) viie miljoni SDRiga, millele on liidetud vastav intress, kui tehing on suurem kui 50 miljonit SDRi.

Garanteerimata osa suhtes kohaldatakse ostja riigi laenuriski liigitust.

Riigi laenuriskide liigitus, kui garant on mitmepoolne või piirkondlik institutsioon

Juhtum 1: tagatis riski kogusumma katteks

Kui tagatis garantii vormis liigitatud mitmepoolselt või piirkondlikult institutsioonilt antakse kogu riskisumma (st põhisumma ja intressi) katteks, võib kohaldada mitmepoolse või piirkondliku institutsiooni riigi laenuriskide liigitust, kui täidetud on järgmised tingimused.

- Garantii katab terve krediidiperioodi.
- Garantii on lõplik, tingimusteta ja saadaval nõudmise korral.

- Garantii on ostja/laenuvõtja riigi viie laenuriski katteks.
- Garandil on kogu laenusummaga seotud õiguslik kohustus.
- Tagasimaksed tehakse otse krediidiandjale.

Juhtum 2: rahaliselt piiratud tagatis

Kui tagatis garantii vormis liigitatud mitmepoolsest või piirkondlikult institutsioonilt antakse piiratud riskisumma (st põhisumma ja intressi) katteks, võib garantiiga kaetud laenuosa suhtes kohaldada mitmepoolse või piirkondliku institutsiooni riigi laenuriskide liigitust. Lisaks 1. juhtumi puhul loetletud kriteeriumidele võib mitmepoolse või piirkondliku institutsiooni liigitust kohaldada üksnes juhul, kui tagatud summa (põhisumma pluss vastav intress) on kas 1) suurem või võrdne 10 protsendiga põhisummast, millele on liidetud vastav intress, või 2) viie miljoni SDRiga, millele on liidetud vastav intress, kui tehing on suurem kui 50 miljonit SDRi.

Garanteerimata osa suhtes kohaldatakse ostja riigi laenuriski liigitust.

Juhtum 3: mitmepoolne või piirkondlik institutsioon laenuvõtjana

Kui laenuvõtjaks on liigitatud mitmepoolne või piirkondlik institutsioon, võib riigi laenuriski liigitusena kohaldada selle mitmepoolse või piirkondliku institutsiooni liigitust.

Mitmepoolsete ja piirkondlike institutsioonide liigitus

Mitmepoolsed ja piirkondlikud institutsioonid kuuluvad liigitamisele juhul, kui institutsioon on üldiselt vabastatud oma asukohariigi rahanduskontrolli ja ülekandeid käsitlevatest eeskirjadest. Niisugused institutsioonid liigitatakse riigi laenuriski kategooriasse 0–7, hinnates iga juhtumi puhul eraldi riski olemust ja võttes arvesse seda, kas

- institutsioon on seadusjärgselt ja rahaliselt sõltumatu;
- kõik institutsiooni varad on riigistamisest või konfiskeerimisest puutumatud;
- institutsioonil on täielik vabadus vahendeid üle anda ja konverteerida;
- institutsiooni suhtes ei kohaldata selle asukohariigis valitsuse sekkumist;
- institutsioonil on maksupuutumatus ja
- kõigil selle liikmesmaadel on kohustus anda institutsiooni kohustuste täitmiseks lisakapitali.

Hindamisel tuleb arvesse võtta ka ajaloolisi makseandmeid seoses riigi laenuriskidega seotud kohustuste täitmata jätmisega kas selle asukohariigis või ostja/laenuvõtja riigis ning mis tahes muid tegureid, mida võidakse hindamisprotsessis asjakohaseks lugeda.

Liigitatud mitmepoolsete ja piirkondlike institutsioonide nimekiri ei ole suletud ning osaline võib vastavalt eespool loetletud kaalutlustele nimetada läbivaatamiseks institutsiooni. Osalised teevad mitmepoolsete ja piirkondlike institutsioonide nimekirjad avalikkusele kättesaadavaks.

VIII LISA

KRITEERIUMID JA TINGIMUSED, MIS REGULEERIVAD RIIGI LAENURISKI VÄHENDAMIST/VÄLISTAMIST GARANTIIPREEMIADE ALAMMÄÄRADE ARVUTAMISEL**EESMÄRK**

Käesolev lisa annab ülevaate kokkuleppe punkti 28 alapunktis b loetletud riigi laenuriskide vähendamise/välistamise meetodite kasutamisest; selle hulka kuuluvad kriteeriumid, tingimused ja eriasjaolud, mis kehtivad nende kasutamise ja kohaldatavate MEFide suhtes.

ÜLDINE KOHALDAMINE

Kõigi kokkuleppe punkti 28 alapunktis b loetletud riigi laenuriskide vähendamise/välistamise meetodite puhul:

- loetletud MEFid on maksimum, mida võiks ette näha parimate tingimuste korral ning mida tuleks konkreetsest juhtumist lähtuvalt põhjendada;
- osalised teevad kindlaks, kas tagatiste süsteemi saab nende õigus-/kohtukeskkonnas seaduslikult jõustada;
- riigi laenuriskide vähendamise/välistamise meetodite kasutamisest tulenev MPR ei löö alla eraturu hindasid samalaadsete asjaolude korral;
- juhul, kui tehingut rahastatakse rööpselt teistest allikatest, käsitletakse seoses riikliku ekspordikrediidiga hoitavaid tagatise vähemalt samaväärsena (*pari passu*) sama tagatisega, mis on seotud teiste allikatega.

KONKREETNE KOHALDAMINE

1) Offshore-futuuri voostruktuur kombinatsioonis offshore-tingdeponeerimiskontoga

Määratlus

Kirjalik dokument, näiteks leping või tagatise vabastamine või usaldusleping, pitseeritud ja toimetatud kolmanda isiku kätte, st isikule, kes ei ole kõnealuse instrumendi osapool, mis jääb kuni teatavate tingimuste täitmiseni nimetatud kolmanda isiku kätte hoiule ning seejärel toimetatakse tema poolt jõustumiseks teisele osapoolle. Kui järgmised kriteeriumid on täidetud ning kaalutakse loetletud täiendavaid tegureid, võib see meetod vähendada või kõrvaldada ülekanderiskid, peamiselt kõrgema riskiga riikide kategoorias.

Kriteeriumid

- Tingdeponeerimiskonto on seotud valuutakasumi teenimise projektiga ning tingdeponeerimiskontole laekuvad rahavood tulenevad projektist endast ja/või muudest ekspordilaekumistest.
- Tingdeponeerimiskonto asub *offshore*-riigis, st paikneb väljaspool ostja/laenuvõtja riiki, kus ülekande- või muud riigi laenuriskid on väga piiratud (st 0 kategooriasse liigitatud riigis).
- Tingdeponeerimiskonto asub esimese järgu pangas, mida ei kontrolli ei otseselt ega kaudselt ostja/laenuvõtja või ostja/laenuvõtja riigi huvid.
- Konto rahastamine kindlustatakse pikaajaliste või muude asjakohaste lepingutega.
- Konto kaudu ostja/laenuvõtjale laekuvate tuluallikate kombinatsioon (st tulevad projektist endast ja/või teistest allikatest) on vabalt vahetatavas vääringus ja võib mõistlikult eeldada, et sellest kokku piisab võla teenindamiseks kogu krediitiperioodi vältel, ning laekub ühelt või mitmelt krediitivõimeliselt väliskliendilt, mille riigi riskitase on ostja/laenuvõtja riigiga võrreldes parem (st üldjuhul 0 kategooriasse liigitatud riigid).
- Ostja/laenuvõtja annab välismaistele klientidele tagasivõtmata juhised maksta otse kontole (st makseid ei edastata ostja/laenuvõtja kontrolli all oleva konto või selle riigi kaudu).
- Rahalised vahendid, mida tuleb kontrol hoida, on võrdsed vähemalt kuue kuu võlteeninduskuludega. Kui projekti finantseerimise raames kohaldatakse paindlikke tagasimaksetingimusi, tuleb kontrol hoida summat, mis on samaväärne kuue kuu tegeliku võlteenindusega niisugustel paindlikel tingimustel; see summa võib aja jooksul sõltuvalt võlteeninduse profiilist varieeruda.

- Ostja/laenuvõtja on piiratud juurdepääs kontole (st alles pärast krediidile vastavate võlteeninduskulude tasumist).
- Kontrol hoiustatavad tulud eraldatakse laenuandjale kui otsesele kasusaajale kogu krediidi perioodiks.
- Konto avamiseks on saadud kõik vajalikud seaduslikud load kohalikelt ja muudelt asjakohastelt ametiasutustelt.
- Tingdeponeerimiskonto ja lepingusuhted ei või olla tingimuslikud ja/või tühistatavad ja/või piiratud kestusega.

Täiendavad tegurid, millega tuleb arvestada

Meetodi kohaldamisel võetakse konkreetsest juhtumist lähtuvalt arvesse eespool nimetatud parameetreid ning muu hulgas järgmist:

- riik, ostja/laenuvõtja (st avalik-õiguslik või eraõiguslik), sektor, haavatavus seoses asjaomaste tarbekaupade või teenustega, sealhulgas nende kättesaadavusega kogu krediidi perioodi vältel, kliendid;
- õigusstruktuurid: nt kas mehhanism on ostja/laenuvõtja või tema riigi mõju suhtes piisavalt immuunne;
- mil määral kohaldatakse selle meetodi suhtes valitsuse sekkumist, pikendamist või tühistamist;
- kas konto oleks piisavalt kaitstud projektiga seotud riskide eest;
- kontole suunduvate rahavoogude suurus ja piisava rahavoo säilitamise mehhanism;
- olukord seoses Pariisi klubiga (nt võimalik vabastus);
- riigi laenuriskide, ülekanderisk välja arvatud, võimalik mõju;
- kaitse riskide vastu konto asukohariigis;
- lepingud klientidega, sealhulgas nende laad ja kestus, ning
- oodatava välistulu üldsumma võrreldes krediidi kogusummaga.

Kohaldatav MEF

Maksimaalne kohaldatav MEF on 0,20, välja arvatud järgmistel juhtudel.

Erijuhtum 1: maksimaalne kohaldatav MEF on 0,40, kui täidetud on kõik alltoodud täiendavad kriteeriumid:

- krediidiandjal on esmase prioriteediga huvid tingdeponeerimiskonto ja pikaajaliste lepingute suhtes;
- ostja/laenuvõtja on eraõiguslik üksus, millest rohkem kui 80 % kuulub eraomandisse;
- kas prognoositava LLCRI (Loan Life Coverage Ratio) keskmine tase on vähemalt 2,5:1 või prognoositava LLCRI keskmine tase on vähemalt 2,0:1 ja prognoositav ADSCR (Annual Debt Service Coverage Ratio) on pärast krediidi tähtaja algust pidevalt vähemalt 1,0 ⁽¹⁾;
- tingdeponeerimiskontol on raha vähemalt 12 eelseisva kuu võlteeninduseks, kusjuures kontole lisatakse raha pärast iga mahakannet nimetatud summast.

⁽¹⁾ LLCRI ja ADSCRi arvutused tehakse vastavalt konventsioonidele, mida üldjuhul kohaldavad ettenägelikud rahvusvahelised laenuandjad, et luua finantsasjade sulgemisel või selle lähenemisel pärast äritegevuse täielikku (tehnilist ja majanduslikku) analüüsi kokkuleppeline (kesksele stsenaariumile vastav) panganduspretsedent.

Erijuhtum 2: maksimaalne kohaldatav MEF on 0,30, kui täidetud on kõik alltoodud täiendavad kriteeriumid:

- keskmine LLCR on vähemalt 1,75:1 või tingdeponeerimiskontol on raha vähemalt üheksa eelseisva kuu võlteeninduseks, kusjuures kontole lisatakse raha pärast iga mahakannet nimetatud summast.

2) Vabalt vahetatav offshore-tagatis

Määratlus

Tagatis ostja/laenuvõtja aktsionäri või ostja/laenuvõtja enda esimese või teise järgu prioriteetsusega *offshore*-pantide või *offshore*-riigis asuvate väärtpaberite loovutamise kohustuste või *offshore*-kontol hoiustatava raha kujul.

Kriteeriumid

- Väärtpabereid määratletakse kui avalikult noteeritud aktsiaid ja võlakirju, mis on emiteeritud väljaspool ostja/laenuvõtja riiki paiknevas parema riskitasemega riigis asuvate üksuste poolt ning millega kaubeldakse 0 kategooriasse liigitatud riikide börsidel.
- Raha määratletakse kui hoiuseid 0 kategooriasse liigitatud riikide vabalt vahetatavates vääringutes või võlakirju kõnealustes vabalt vahetatavates vääringutes, mis on emiteeritud 0 kategooriasse liigitatud riikide poolt.
- Tagatis on tingimusteta ja lõplik kogu krediidiiperioodi vältel.
- Tagatise asukohariik esindab ostja/laenuvõtja riigiga võrreldes paremat riski ning liigitatakse üldjuhul 0 kategooriasse.
- Tagatis on väljaspool ostja/laenuvõtja käeulatust ja jurisdiktsiooni.
- Tagatiste usaldatavusnormatiivide kohaselt hinnatud prognoositav turuväärtus vastab kogu tagasimakseperioodil tasumata võla summale, mis on tagatisega kaetud.
- Rahaline hoius või tagatiste usaldatavusnormatiividele vastav väärtus (mis peaks katma nii põhisumma kui ka intressi) 1) ei ole väiksem kui 10 % põhisummast, millele on liidetud vastav intress, või on 2) viie miljoni SDRi suurune põhisumma, millele on liidetud vastav intress, kui tehingusumma on üle 50 miljoni SDRi.
- Tagatise saab seaduslikult ja tingimusteta realiseerida juhul, kui kohustused jäetakse täitmata (st riigi laenuriskide puhul ostja/laenuvõtja riigis).
- Tagatiste või rahalise hoiuse realiseerimistulu saab vabalt konverteerida krediidi vääringusse või mõnda teise vabalt vahetatavas vääringusse.
- Kohustuste täitmata jätmise korral kantakse väärtpaberid üle otse krediidiandjale või rahaline hoius makstakse vastavas summas otse krediidiandjale.

Täiendavad tegurid, millega tuleb arvestada

Meetodi kohaldamisel üldjuhul kõigi riikide, ostjate/laenuvõtjate ja sektorite suhtes võetakse konkreetsest juhtumist lähtuvalt arvesse eespool nimetatud parameetreid ning muu hulgas järgmist:

- väärtpaberite või rahalise hoiuse omandiõiguse (riikliku või eraõigusliku) mõju, nt seoses kõnealuse tagatise realiseerimise tõenäosusega riiklike võlgnike korral;
- väärtpaberite tulevane väärtus ja realiseerimise tõenäosus seoses üksuse, sektori ja riigiga, kust need pärinevad;
- õiguskeskkond.

Kohaldatav MEF

Kohaldatav konkreetne MEF:

- kajastab potentsiaalse hajutamise astet, mis sõltub muu hulgas varade jätkuvast väärtusest ja võimalikest ebakindlastest aspektidest seoses tagatise realiseerimisega;

- määratakse konkreetsest juhtumist lähtuvalt, et see kajastaks muu hulgas antud tagatise väärtust seoses krediidi põhisumma väärtusega ning kohaldatavat riigi laenuriskide liigitust tagatise asukohariigis.

Rahalise tagatise väärtuseks võetakse kuni 80 % ja aktsiate või võlakirjade väärtuseks võetakse kuni 35 % nende usaldatavusnormatiivide kohaselt hinnatud väärtusest.

3) Varadel põhinev offshore-tagatis

Määratlus

Tagatis välismaal asuva reaalarva (st kinnisvara) esmase prioriteediga hüpoteegina.

Kriteeriumid

- Tagatis on tingimusteta ja lõplik kogu krediidiperioodi vältel.
- Reaalvaradel on usaldatavusnormatiivide kohaselt hinnatud prognoositav turuväärtus ning need kujutavad omaniku jaoks olulist aktsiasalust. See prognoositav väärtus vastab tagasimakseperioodil ostja/laenuvõtja tasumata võla summale.
- Tagatise saab seaduslikult ja tingimusteta realiseerida juhul, kui kohustused jäetakse täitmata (nt riigi laenuriskide puhul ostja/laenuvõtja riigis).
- Tulu saab konverteerida krediidi vääringusse või mõnda muusse vabalt vahetatavas vääringusse.
- Kohustuste täitmatajätmise korral makstakse vastav tulu või eraldatakse otse krediidiandjale.
- Riik, kus tagatist saab jõustada, kuulub ostja/laenuvõtja riigiga võrreldes paremasse riskikategooriasse, st üldjuhul on see liigitatud parima riskiga kategooriasse.

Täiendavad tegurid, millega tuleb arvestada

Meetodi kohaldamisel üldjuhul kõigi riikide, ostjate/laenuvõtjate ja sektorite suhtes võetakse konkreetsest juhtumist lähtuvalt arvesse eespool nimetatud parameetreid ning muu hulgas järgmist:

- reaalvarade omandiõiguse (kas riiklik või eraõiguslik) mõju, nt seoses kõnealuse tagatise realiseerimise tõenäosusega riiklike omanike korral;
- reaalarva laad (nt sektor), mis võib mõjutada nende väärtuse jätkuvust ja realiseerimise tõenäosust;
- õiguskeskkond.

Kohaldatav MEF

Kohaldatav konkreetne MEF:

- kajastab potentsiaalse hajutamise astet, mis sõltub muu hulgas varade jätkuvast väärtusest ja võimalikest ebakindlast aspektidest seoses tagatise realiseerimisega, ja
- määratakse konkreetsest juhtumist lähtuvalt, et see kajastaks muu hulgas antud tagatise väärtust seoses krediidi põhisumma väärtusega ning kohaldatavat riigi laenuriskide liigitust tagatise asukohariigis.

Kõnealuse meetodi kohaldamisest tuleneva garantiipremia alammäära ja vähendamise puudumisel kehtiva garantiipremia alammäära vahe ei tohi olla suurem kui 15 % riskide vähendamise puudumise korral kehtiva garantiipremia alammäära ja vara asukohariigi laenuriskide liigituse kohaldamisest tuleneva garantiipremia alammäära vahest.

Järgmistel asjaoludel kehtib mõju hindadele allpool väljatoodud alustel:

- tagatissumma (mis peaks katma nii põhisumma kui ka intressi) on piiratud ühtsetel alustel kogu krediidiperioodiks ja 1) ei ole väiksem kui 10 % põhisummast, millele on liidetud vastav intress, või 2) viie miljoni SDRine põhisumma, millele on liidetud vastav intress, kui tehingusumma on üle 50 miljoni SDRi; sel juhul arvestatakse mõju hindadele proportsionaalselt, lähtudes garanteeritud põhisummast/krediidi põhisummast;

- tagatissumma (mis peaks katma nii põhisumma kui ka intressi) on piiratud mitteühtsetel alustel kogu krediidi-perioodiks ja 1) ei ole väiksem kui 10 % põhisummast, millele on liidetud vastav intress, või 2) viie miljoni SDRine põhisumma, millele on liidetud vastav intress, kui tehingusumma on üle 50 miljoni SDRI. Sel juhul arvestatakse mõju hindadele proportsionaalselt, lähtudes kaalutud keskmise kestuse kontseptsioonist.

4) Offshore-varadega tagatud ja varadel põhinev rahastamine

Määratlus

Tagatis *offshore*-liisingu või vallasvara esmase prioriteediga hüpoteegina, mis vastab järgmistele tingimustele:

- 1) seda ei kasutata riigi laenuriskide vastuvõetavaks muutmiseks (nt suure riskiga kategooriatesse kuuluvate riikide puhul) või
- 2) see on seotud eeskätt ostja/laenuvõtja või liisinguandja riskidega.

Kriteeriumid

- Varad on üldjuhul tehinguga otseselt seotud.
- Varad on identifitseeritavad ja mobiilsed või ülekantavad ning krediidiandja, tema esindaja või volinik saab neid väljaspool ostja/laenuvõtja või liisinguandja riiki füüsiliselt ja juriidiliselt välja nõuda / konfiskeerida.
- Tagatis on kogu krediidi-perioodi vältel lõplik ja tingimusteta.
- Varadel on usaldatavusnormatiivide kohaselt hinnatud prognoositav turuväärtus, mis vastab tagasimakseperioodil tasumata võla summale.
- Tagatis on registreeritud *offshore* vastuvõetavas jurisdiktsioonis.
- Varasid saab vabalt müüa ning pakkuda võimalusi nende kasutamiseks väljaspool ostja/laenuvõtja või liisinguandja riiki.
- Tulu saab konverteerida krediidi vääringusse või mõnda muusse vabalt vahetatavasse vääringusse.
- Tagatise realiseerimise korral makstakse tulu otse krediidiandjale.

Täiendavad tegurid, millega tuleb arvestada

Meetodit kohaldatakse eelkõige nt õhusõidukite, laevade ja naftaplatvormide suhtes, mis on esmajoones ette nähtud kasutamiseks väljaspool ostja/laenuvõtja või liisinguandja riiki, seda võib aga kohaldada kõigi riikide, ostjate/laenuvõtjate ja sektorite suhtes, võttes konkreetselt juhtumist lähtuvalt arvesse eespool nimetatud parameetreid ning muu hulgas järgmist:

- varade laad, mis võib mõjutada nende täielikku mobiilsust, võimalust neid välja nõuda väljaspool ostja/laenuvõtja või liisinguandja riiki ning nende kavandatavat kaubanduslikku turuväärtust;
- varade arestimise, vedamise, renoveerimise ja edasimüümise kulud ning kuni edasimüümiseni kogunevad intressikulud;
- võimalus arestida varasid prima riskiga riikides, mis pakuvad sobivat õiguskeskkonda.

Kohaldatav MEF

Kohaldatav konkreetne MEF:

- kajastab riigi potentsiaalse laenuriski leevendamise astet, mis sõltub muu hulgas varade jätkuvast väärtusest ja võimalikest ebakindlastest aspektidest seoses nende rahvusvahelise sissenõutavusega;
- määratakse kindlaks konkreetselt juhtumist lähtuvalt ja
- ei tohi olla suurem kui 0,10, või õhusõiduki puhul 0,20.

Juhul, kui tagatissumma (mis peaks katma nii põhisumma kui ka intressi) on piiratud ühtsetel alustel kogu krediidi-perioodiks ja 1) ei ole väiksem kui 10 % põhisummast, millele on liidetud vastav intress, või 2) viie miljoni SDRI suurune põhisumma, millele on liidetud vastav intress, kui tehingusumma on üle 50 miljoni SDRI, lähtutakse MEF arvutamisel sellest, et see kajastaks tagatise summat võrreldes garanteeritud põhisummaga / krediidi põhisummaga.

5) Kaasfinantseerimine rahvusvaheliste finantseerimisasutustega

Määratlus

Eksportikrediiti (st kindlustus/garantii/laen) kaasfinantseeritakse koos rahvusvahelise finantsasutusega, kes on osaliste poolt garantiipremia arvutamise seoses liigitatud.

Kriteeriumid

- Rahvusvahelisel finantsasutusel on eelistatud krediidiandja staatus.
- Rahvusvaheline finantsasutus on hinnanud projekti, selle tehnilisi, majanduslikke ja rahalisi tahke ning riigi riskikeskkonda.
- Rahvusvahelist finantsasutust loetakse jälgivat projekti täitmist ja tagasimaksmist.

Täiendavad tegurid, millega tuleb arvestada

Meetodi kohaldamisel kõigi riikide/ostjate/laenuvõtjate ja sektorite suhtes, kus rahvusvaheline finantsasutus võib oma staatuse ja põhimõtete kohaselt sekkuda, võetakse konkreetselt juhtumist lähtuvalt arvesse eespool nimetatud parameetreid ning projekti seisukohast muu hulgas, kas

- osalise ja rahvusvahelise finantsasutuse vahel on projekti ja selle rahastamise hindamise ja käimalükkamise protsessi käigus kujunenud tihedad suhted;
- osaline on saanud rahvusvaheliselt finantsasutusest *pari passu* ja risttehingute kohustuslike maksete katkemise (*cross-default*) klauslite eelse krediidi kogu summa ja tähtaja ulatuses;
- neid klausleid ja koostööd osalise ja rahvusvahelise finantsasutuse vahel kohaldatakse ka juhul, kui kahe krediidi tähtajagraafik ei ole paralleelne, ja
- samasugust rahvusvahelise finantsasutusega seotud korda kohaldatakse osalise mis tahes konkureeriva pakkumise suhtes.

Kohaldatav MEF

Maksimaalne kohaldatav MEF ei tohi olla suurem kui 0,05.

6) Rahastamine kohalikus vääringus

Määratlus

Konverteeritavates ja kohalikes, välja arvatud vabalt vahetatavates, vääringutes sõlmitud leping ja kohalikul tasandil toimuv rahastamine, mis kõrvaldab või vähendab ülekanderiski. Kahe esimese riigi laenuriski esinemine ei mõjutaks põhimõtteliselt esmast võlakohustust kohalikus vääringus.

Kriteeriumid

- Eksportikrediidi agentuuri vastutust ja nõuete tasumist või tasumist otselaenuandjale väljendatakse ja see toimub läbivalt kohalikus vääringus.
- Ülekanderisk üldjuhul eksportikrediidi agentuuri ei ohusta.
- Asjade normaalse käigu korral ei kehti nõue, mille kohaselt kohalikus vääringus hoiused tuleb konverteerida vabalt vahetatavasse vääringusse.
- Laenuvõtja tagasimakse tema enda vääringus ja oma riigis on laenukohustuse nõuetekohane täitmine.
- Kui laenuvõtja sissetulek on kohalikus vääringus, siis on laenuvõtja kaitstud ebasoodsate kursimuutuste eest.
- Ülekande-eeskirjad laenuvõtja riigis ei tohiks mõjutada laenuvõtja tagasimaksekohustusi, mis jäävad kohalikkude vääringusse.

- Kohustuste täitmata jätmise järel, millest tulenevalt toimub nõuete tasumine kohalikus vääringus, teisendatakse kõnealuse nõude väärtus, nagu laenulepingus sõnaselgelt sätestatud, samaväärseks summaks vabalt vahetatavas vääringus. Nõuete tasumine toimub kohalikus vääringus vastukaaluks nõude tasumiseks tehtava makse väärtusele vabalt vahetatavas vääringus makse tegemise ajal.
- Ostja/laenuvõtja kohalikus vääringus tagasimaksete teisendamise eest kannab vastutust kindlustatud osapool, kes kannab ka kohalikus vääringus laekumiste devalveerimisest või kursitõusust tulenevat valuutavahetusrisiki. (Samas kui otselaenuandja võib olla otseselt mõjutatav vääringukõikumistest, ei ole see seotud riigi laenuriskide ega ostja/laenuvõtja riskidega).

Täiendavad tegurid, millega tuleb arvestada

Meetodit kohaldatakse selektiivselt konverteeritavate ja likviidsete vääringute suhtes, kui tegemist on stabiilse majandusega. Osalev ekspordikrediidi agentuur peaks olema võimeline täitma oma kohustuse tasuda oma vääringus väljendatud nõuded juhul, kui kohalik vääring muutub pärast ekspordikrediidi agentuuri poolset kohustuse võtmist kas mitteüleantavaks või mittekonverteeritavaks. (Otselaenuandja on sellele riskile aga avatud.)

Tasumata summa (mitte terve laenuväärtuse) teisendamine samaväärseks summaks vabalt vahetatavas vääringus jätkaks laenuvõtja kanda ikkagi jätkuva kohustuse kohalikus vääringus, ehkki tähtajatu väärtusega, seoses tasumata summa samaväärse väärtusega vabalt vahetatavas vääringus. Laenuvõtja poolt kohalikus vääringus tehtav makse oma võlgnevuse tasumiseks peab olema samaväärne nõudemakse väärtusega vabalt vahetatavas vääringus nõudemakse tegemise ajal.

Kohaldatav MEF

Kohaldatav konkreetne MEF määratakse kindlaks iga juhtumi puhul eraldi, kuid kui kolm esimest riigi laenuriski on konkreetselt välistatud, on suurim MEF 0,50. Kui risk on üksnes vähendatud, st mitte selgelt välistatud, on suurim MEF 0,35.

7) Kolmanda riigi kindlustus või tingimuslik garantii

8) Võlgnik, kes esindab riigiga võrreldes paremat riski

Käesoleva lisa meetodite 7 ja 8 kasutamise asjus peavad osalised veel aru.

IX LISA

ARENGUABI KVALITEEDI HINDAMISE KRITERIUMID**ABIST RAHASTATAVATE PROJEKTIDE ARENGU KVALITEEDI HINDAMISE KRITERIUMID**

OECD arengubikomitee on viimastel aastatel välja töötanud hulga hindamisaluseid eesmärgiga tagada, et arengumaades ellu viidavad projektid, mida finantseeritakse täielikult või osaliselt riiklikust arengubist, aitavad arengule kaasa. Põhiliselt sisalduvad need

- arengubikomitee põhimõtetes projektide hindamiseks (DAC Principles for Project Appraisal, 1988);
- arengubikomitee juhtpõhimõtetes sidusfinantseerimise ning seotud ja osaliselt sidumata riikliku arenguabi kohta (DAC Guiding Principles for Associated Financing and Tied and Partially Untied Official Development Assistance, 1987);
- riikliku arengubiga seotud heades hanketavades (Good Procurement Practices for Official Development Assistance, 1986).

PROJEKTI KOKKUSOBIVUS ABI SAAVA RIIGI ÜLDISTE INVESTEERIMISEELISTUSTEGA (PROJEKTI VALIK)

Kas projekt sisaldub abi saava riigi rahandus- ja planeerimiskeskastuste heakskiidetud programmides, mis käsitlevad investeerimist ja riiklikke kulutusi?

(Märkida poliitiline dokument, milles projekti nimetatakse, näiteks abi saava riigi investeerimiskava.)

Kas projekti kaasfinantseerib mõni rahvusvaheline arenguabi finantseerimise asutus?

Kas on olemas tõendeid, et mõni rahvusvaheline arenguabi finantseerimise asutus või mõni muu arengubikomitee liige on kaalunud projekti finantseerimist ja lükanud selle tagasi arenguaspekti ebaolulisuse tõttu?

Kas erasektori projekti puhul on abi saava riigi valitsus selle heaks kiitnud?

Kas projekt on hõlmatud sellise riikidevahelise kokkuleppega, mis võimaldab doonorriigil võtta abi saavas riigis laialdamaid abimeetmeid?

PROJEKTIDE ETTEVALMISTAMINE JA HINDAMINE

Kas projekt on ette valmistatud, kavandatud ja hinnatud selliste normide ja kriteeriumide kohaselt, mis on kooskõlas arengubikomitee põhimõtetega projektide eelhindamiseks (DAC Principles for Project Appraisal – PPA)? Asjakohased põhimõtted on projektide hindamisel seotud järgmiste aspektidega:

- a) majanduslikud aspektid (PPA, punktid 30–38);
- b) tehnilised aspektid (PPA, punkt 22);
- c) finantsaspektid (PPA, punktid 23–29).

Kas tulutoovate projektide puhul, eriti kui toodang on suunatud konkurentsipõhisele turule, jõuavad abi finantseerimisel tehtud soodustused raha lõppkasutajani? (PPA, punkt 25).

- a) Institutsiooniliste tegurite hinnang (PPA, punktid 40–44).
- b) Sotsiaalaspektide ning kulude ja tulude jagunemise analüüs (PPA, punktid 47–57).
- c) Keskkonnategurite hinnang (PPA, punktid 55–57).

HANKEMENETLUSED

Millist hankemenetlust järgmistest kasutatakse? (Mõisted on määratletud riikliku arengubiga seotud heade hanketavade põhimõtetes.)

- a) Rahvusvaheline võistupakkumine (III hankepõhimõte ja selle 2. lisa: tulemusliku rahvusvahelise võistupakkumise miinimumtingimused).
- b) Siseriiklik võistupakkumine (IV hankepõhimõte).
- c) Mitteametlik võistlus või otseläbirääkimised (V hankepõhimõte, A või B osa).

Kas on kavas kontrollida tarnete hinda ja kvaliteeti? (PPA, punkt 63)

X LISA

PROJEKTIDE FINANTSEERIMISE TEHINGUTE SUHTES KOHALDATAVAD TINGIMUSED

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED**1. Kohaldamisala**

- a) Käesolevas lisas sätestatakse tingimused, mida osalised võivad toetada 1. liites sätestatud nõuetelevastavuse kriteeriumidele vastavate projektide finantseerimise tehingute puhul.
- b) Kui käesolevas lisas puudub vastav säte, kohaldatakse kokkuleppe tingimusi.

II PEATÜKK

FINANTSEERIMISTINGIMUSED**2. Pikim tagasimaksetähtaeg**

Pikim tagasimaksetähtaeg on 14 aastat, välja arvatud juhul, kui osaliste antav riiklik ekspordikrediit moodustab rohkem kui 35 % sündikaadist suure sissetulekuga OECD riigi projektis, siis on pikim tagasimaksetähtaeg kümme aastat.

3. Põhisumma tagasimaksmine ja intressi maksmine

Ekspordikrediidi põhisumma võib tagasi maksta ebavõrdsete osamaksetena ning põhisumma ja intressi võib maksta harvemate osamaksetena kui kord poolaastas, kui täidetud on järgmised tingimused.

- a) Ükski põhisumma üksik tagasimakse või põhisumma tagasimaksete jada kuuekuulise perioodi jooksul ei tohi ületada 25 % krediidi põhisummast.
- b) Põhisumma esimene tagasimakse sooritatakse hiljemalt 24 kuud pärast krediiditähataja algust ja vähemalt 2 % krediidi põhisummast peab olema tagasi makstud 24 kuud pärast krediiditähataja algust.
- c) Intressi makstakse vähemalt iga 12 kuu järel, kusjuures intressi esimene makse tuleb teha hiljemalt kuus kuud pärast krediiditähataja algust.
- d) Tagasimakseperioodi kaalutud keskmine pikkus ei ole pikem kui seitse ja veerand aastat, välja arvatud juhul, kui osaliste antav riiklik ekspordikrediit moodustab rohkem kui 35 % sündikaadist suure sissetulekuga OECD riigi projektis, siis on tagasimakseperioodi kaalutud keskmine kuni viis ja veerand aastat.
- e) Osaline teatab sellest käesoleva lisa punkti 5 kohaselt ette.

4. Fikseeritud miinimumintressimäärad

Kui osalised annavad riiklikku toetust fikseeritud intressimääraga laenudeks:

- a) tagasimaksetähtajal kuni 12 aastat (kaasa arvatud) kohaldatakse osalised asjakohast turuintressi viitemäära (CIRR), mis on arvutatud vastavalt kokkuleppe punktile 20;
- b) rohkem kui 12aastaste tagasimaksetähtaegade korral suurendatakse turuintressi viitemäära iga vääringu puhul 20 baaspunkti võrra.

III PEATÜKK

MENETLUSED**5. Eelnev teatamine projektide finantseerimise tehingute puhul**

Osaline teatab kõikidele osalistele vähemalt kümme kalendripäeva enne nõusoleku andmist oma kavatsusest anda toetust vastavalt käesoleva lisa tingimustele. Teatis esitatakse kokkuleppe V lisa kohaselt. Kui mõni osaline taotleb selle perioodi ajal toetatavate tingimuste kohta selgitust, ootab teate esitav osaline enne nõusoleku andmist veel kümme kalendripäeva.

1. liide

NÕUETELEVASTAVUSE KRITERIUMID PROJEKTIDE FINANTSEERIMISE TEHINGUTE PUHUL

I. Põhikriteeriumid

Tehing puudutab järgmist või seda iseloomustab järgmine.

- a) Teatava majandusüksuse finantseerimine nii, et laenuandja on nõus laenu tagasimaksmisega majandusüksuse raha-voogudest ja tuludest ning sellega, et laenu tagatiseks on majandusüksuse vara.
- b) Teatavaks projektiks asutatud sõltumatu (õiguslikult ja majanduslikult) äriühinguga tehtavate eksporditehingute finantseerimine seoses investeerimisega projektidesse, mis toodavad ise tulu.
- c) Asjakohane riskijagamine projekti osaliste, näiteks eraõiguslike või krediitkõlblike avalik-õiguslike osanike, eksportijate, võlausaldajate ja ostjate vahel, samuti piisava omakapitali olemasolu.
- d) Projekti rahavoost piisab kogu tagasimaksetähtaja vältel tegevuskulude ja võõrvahenditest tulenevate võlateeninduskulude katmiseks.
- e) Projekti tuludest arvatakse kõigepealt maha tegevus- ja võlateeninduskulud.
- f) Mitteriiklik ostja/laenuvõtja, kellel puudub riiklik tagasimaksegarantii (välja arvatud täitmisgarantiid, nt ostukohustuskokkulepped).
- g) Projekti tulul/varal on varadel põhinevad tagatised, nt loovutamiskohustused, pandid, tulukontod.
- h) Pärast projekti lõpetamist ei saada toetust eraosanike/-aktsionäride finantseerijalt/projekti finantseerijalt või saadakse sellist toetust piiratud ulatuses.

II. Täiendavad kriteeriumid projektide finantseerimise tehingute puhul suure sissetulekuga OECD riikides

Tehing puudutab järgmist või seda iseloomustab järgmine.

- a) Osalemine laenusündikaadis eraõiguslike finantseerimisasutustega, kes ei saa riiklikku ekspordikrediidi toetust, milles
 - 1) osaline on kogu laenuperioodi ajal *pari passu* staatusega vähemusosalejaks ja
 - 2) osaliste antav ekspordikrediit moodustab vähem kui 50 % sündikaadist.
- b) Mis tahes riikliku toetuse garantiipreemiamäärad, mis ei löö alla saadaolevat eraturu finantseerimist ning on kooskõlas vastavate määradega, mida kohaldavad teised sündikaadis osalevad eraõiguslikud finantseerimisasutused.

XI LISA

MÕISTETE LOETELU

Kokkuleppes kasutatakse järgmisi mõisteid.

- a) Nõusolek: mis tahes vormis avaldus, millega teatatakse abi saavale riigile, ostjale, laenuvõtjale, eksportijale või finantseerimisasutusele tahtest või kavatsusest anda riiklikku toetust.
- b) Ühisseisukoht: osalistevaheline käsituslepe teatava tehingu kohta või teatavate asjaolude puhul riikliku toetuse konkreetsete finantseerimistingimuste kohta. Vastuvõetud ühisseisukohas sisalduvad eeskirjad asendavad kokkuleppe eeskirju üksnes ühisseisukohas nimetatud tehingu või asjaolude puhul.
- c) Seotud abi soodustustase: annetuste puhul on soodustustase 100 protsenti. Laenude puhul on soodustustase laenu nimiväärtuse ja laenuvõtja tehtavate tulevaste laenuteenindusmaksete nüüdisväärtusest maha arvatud summa vahe. See vahe väljendatakse protsentides laenu nimiväärtusest.
- d) Ekspordilepingu väärtus: ekspordilepingu väärtus on eksporditavate kaupade ja/või teenuste eest ostja või ostja nimel makstav kogusumma, välja arvatud edaspidi määratletud kohalikud kulud. Liisingu puhul on välja arvatud see osa liisingumaksest, mis võrdub intressiga.
- e) Lõplik kulukohustus: ekspordikrediidi tehingu puhul (üksiktehingu või krediidiliini kujul) eksisteerib lõplik kulukohustus siis, kui osaline nõustub kas vastastikuse kokkuleppe või ühepoolse aktiga täpsete ja täielike finantseerimistingimustega.
- f) Intressitoetus: valitsuse ja pankade või muude finantseerimisasutuste omavaheline kokkulepe, mis võimaldab finantseerida ekspordi turuintressi viitemäära tasemel oleva või sellest kõrgema fikseeritud intressimääraga.
- g) Krediidiliin: ükskõik missugune ekspordikrediidi raamistik, mis hõlmab mitut tehingut, mis võivad olla, kuid ei pea olema seotud kindla projektiga.
- h) Kohalikud kulud: kulutused kaupadele ja teenustele ostja riigis, mida on vaja kas ekspordilepingu täitmiseks või sellise projekti lõpuleviimiseks, mille osaks on ekspordileping. Nende hulka ei kuulu vahendustasu, mida makstakse eksportija esindajale ostja riigis.
- i) Täiemahuline garantii: valitsuse poolt või nimel antav riiklik toetus üksnes ekspordikrediidi garantii või kindlustuse vormis, st mille juurde ei kuulu riiklik finantseerimistoetus.
- j) Tagasimaksetähtaeg: ajavahemik, mis algab käesolevas lisas määratletud krediiditähtaja algusega ja lõpeb lepingujärgsel põhisumma lõppmakse kuupäeval.
- k) Krediiditähtaja algus
 - 1) Osad või komponendid (vahetooted), sealhulgas seotud teenused: osade või komponentide puhul ei ole krediiditähtaja algus hilisem kui kaupade ostjapoolse vastuvõtmise tegelik kuupäev või kaupade (sealhulgas vajaduse korral teenuste) ostjapoolse vastuvõtmise kaalutud keskmine kuupäev või teenuste puhul arvete kliendile esitamise kuupäev või teenuste kliendipoolse vastuvõtmise kuupäev.
 - 2) Kvaasikapitalikaubad, sealhulgas seotud teenused – masinad või seadmed, üldjuhul võrdlemisi madala ühikuväärtusega, mis on mõeldud kasutamiseks tööstuslikus protsessis või tootmise või kaubanduse otstarbel: kvaasikapitalikaupade puhul ei ole krediiditähtaja algus hilisem kui kaupade ostjapoolse vastuvõtmise tegelik kuupäev või kaupade ostjapoolse vastuvõtmise kaalutud keskmine kuupäev, või kui eksportijal on kasutuselevõtmise kohustus, siis algab tähtaeg kasutuselevõtmisel, või teenuste puhul arvete kliendile esitamise kuupäev või teenuse kliendipoolse vastuvõtmise kuupäev. Teenuste osutamise lepingu puhul, mille kohaselt teenuse osutaja vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt kasutuselevõtmise päeval.

- 3) Tootmisvahendid ja projektiteenused – hinnalised masinad või sisseseade, mis on ette nähtud kasutamiseks tööstuslikus protsessis või tootmise või äri otstarbel:
- selliste tootmisvahendite müügilepingu puhul, mis koosnevad eraldi kasutatavatest osadest, algab krediititähtaeg tegelikul päeval, mil ostja võtab kauba tegelikult oma valdusse, või kaalutud keskmisel kuupäeval, millal ostja võtab kauba tegelikult oma valdusse;
 - täielike käitiste või tehaste tootmisvahendite müügilepingu puhul, kui tarnija ei vastuta kasutuselevõtmise eest, algab krediititähtaeg hiljemalt päeval, mil ostja peab kõik lepingu alusel tarnitavad tootmisvahendid (v.a varuosad) tegelikult oma valdusse võtma;
 - kui eksportija ei vastuta kasutuselevõtmise eest, algab krediititähtaeg hiljemalt kasutuselevõtmise hetkel;
 - teenuste puhul algab krediititähtaeg hiljemalt arvete kliendile esitamise või kliendi poolt teenuse vastuvõtmise kuupäeval. Teenuste osutamise lepingu puhul, mille kohaselt teenuse osutaja vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediititähtaeg hiljemalt kasutuselevõtmise päeval.
- 4) Terviklikud vabrikud või tehased – hinnalised kompleksed tootmisüksused, mis nõuavad tootmisvahendite kasutamist:
- terviklike käitiste või tehaste tootmisvahendite müügilepingu puhul, kui tarnija ei vastuta kasutuselevõtmise eest, algab krediititähtaeg hiljemalt päeval, kui ostja kõik lepingu alusel tarnitavad tootmisvahendid (v.a varuosad) tegelikult oma valdusse võtab;
 - ehituslepingute puhul, mille kohaselt töövõtja ei vastuta kasutuselevõtmise eest, algab krediititähtaeg hiljemalt päeval, mil ehitamine jõuab lõpule;
 - mis tahes lepingu puhul, mille kohaselt tarnija või töövõtja vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediititähtaeg hiljemalt päeval, mil tarnija või töövõtja on lõpetanud paigaldus- või ehitustööd ja töövalmiduse kindlakstegemiseks vajalikud eelkatsetused. Seejuures ei ole oluline see, kas rajatis antakse nimetatud ajal lepingu tingimuste kohaselt ostjale üle või mitte, ega see, kas on olemas mõni jätkuv kohustus, mis tarnijal või tööettevõtjal võib olla, nt tõrgeteta toimimise tagamine või kohalike töötajate koolitamine;
 - kui lepinguga nähakse ette projekti eri osade teostamine eraldi, algab krediititähtaeg iga eri osa krediititähtaega viimasel alguspäeval või nende alguspäevade keskmisel päeval või juhul, kui tarnija leping ei kata kogu projekti, vaid ühte olulist osa sellest, võib krediititähtaega alguseks lugeda päeva, mis on kogu projekti puhul asjakohane;
 - teenuste puhul algab krediititähtaeg hiljemalt arvete kliendile esitamise või kliendi poolt teenuse vastuvõtmise kuupäeval. Teenuste osutamise lepingu puhul, mille kohaselt teenuse osutaja vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediititähtaeg hiljemalt kasutuselevõtmise päeval.
- l) Seotud abi: abi, mis on sisuliselt (õiguslikult või tegelikult) seotud doonorriigist ja/või piiratud hulga riikidest kaupade ja/või teenuste hankimisega; selle hulka kuuluvad laenud, annetused või sidusfinantseerimine, mille soodustase on suurem kui null protsenti.
- See määratlus kehtib olenemata sellest, kas „sidumine” toimub abi saava riigi ja doonorriigi vahelise ametliku lepingu või mis tahes vormis mitteametliku kokkuleppe alusel, või sellest, kas finantseerimine hõlmab kokkuleppe punktis 31 sätestatud vorme, mida ei saa vabalt ja täielikult kasutada abi saavast riigist, sisuliselt kõikidest muudest arengumaadest ja osalistest riikidest tehtud ostude finantseerimiseks, või meetmeid, mis on arenguabikomitee või osaliste arvates sellise sidumisega samaväärsed.
- m) Sidumata abi: abi, mis hõlmab laenusid või toetusi, mille laekumised on täielikult ja vabalt saadaval finantshangeteks mis tahes riigist.
- n) Tagasimakseperioodi kaalutud keskmine kestus: aeg, mis kulub krediidi põhisummast poole tagasimaksmiseks. Seda arvutatakse krediititähtaega alguse ja põhisumma iga tagasimakse vahele jääva summaarse aja (aastates) väärtusena, mida on kaalutud igal tagasimaksekuupäeval tagasi makstud osaga põhisummast.
-